

અંક : ૮

કિર્કી

દી અંકલેશ્વર પ્રોગ્રેસીવ એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટ સંચાલિત

કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન, ખરોડ

તા. અંકલેશ્વર, જિ. ભરૂચ.

સ્થાપના : શિક્ષક દિન : ૧૯૯૧

(દક્ષિણ ગુજ. યુનિ. સંલગ્ન)
વર્ષ : ૧૯૯૮-૯૯

શીર્ષક

આનંદ જ શબ્દ છે.

બે આનંદથી જાણ્યો રહે છે અને મનુષ્યી આનંદમાં સમાઈ જાય છે. આનંદ વિદ્યાન અને પ્રક્રમ છે.

આનંદ એક એવી ખુશી છે જેને ભોગવવાથી ધરતાયો થતો નથી. માત્ર આત્મસાન જ કદવને સાચા આનંદ આપે છે. કોઈને પ્રેમથી, કિંમતો, સહાનુભૂતિ આનંદ આપતો તોય તો કોઈકને સપમાન, વૃદ્ધા અને કુટુંબજીવનમાં પણ મનુષ્યવત્તા વાટને જાણવ ન્યારે જ અન્યથા થઈ કે આત્મસાન કદવને આનંદ આપનાર છે.

જુલ દુ:ખ આપનારી આટલ વસ્તુઓ પર આનંદનો આધાર નથી. જે આનંદના સતોભાગી સૌ ન બની શકે તે આનંદ અનુભવે છે. જ્યાં આજીવ પોતાના ધીરિક, ધયાઈ, અનુભવ રૂપમાં તોય છે એ જ આનંદ છે.

અજાહેર અને એવા રે તમો કહો છો તો વાળી તેવા રે.

જે કબલ આનંદ આપી શકતી નથી તે સુંદર કોઈ શકે જ નહિ. જે સુંદર કોઈ શકે નહિ તે કલ્પ પછાત કોઈ શકે. જ્યાં આનંદ છે એ જ સત્ય છે.

આપણે ધાને આનંદની અનુભૂતિ કયાં વિના બીજાઓને વિશ્વાસમાં લેવાનો વધારે પ્રયત્ન કરીએ છીએ કે અમે આનંદમાં છીએ.

આનંદ તબલ છે પણ એનું કલ્પ આપણા દિલમાં છે. સુખ અને આનંદ એવું અતાર છે કે જેને બીજાઓ ઉપર વધુ છાંટીએ એટલી એની મુખ્યે આપણા બીતરમાં ઉતરી રહે. આપણમાં આનંદ છે, સપત્ર શરીરના મંજાળમાં, સ્વાસ્થ્યમાં એક આનંદ છે, એ આનંદને એ વ્યાગમાં વર્તેવવામાં બે વસ્તુઓ પ્રાપ્ત થાય છે. એક સાન અને બીજો પ્રેમ.

આનંદ કાવતમાં છે, વસ્તુમાં નહિ.

સાંજની સોબીનીનો આનંદ, દિવસભરના સમનો આનંદ, મુલાયમ ડાવા, કલિયાની ડાનક અને પુણીની લીલી ખાલણીના આનંદ. આપણને મળતા સહજ આનંદની તંગોથી ઉંચરની રૂપામાં છે. આજના કાલને આવાની કાલનો વાવરો આપે.

દુ:ખમાં આનંદના અનંદ ઉદ્ભવે.

આનંદના વલ અવરમાં રિખવે તમામું છે.

આપણી ધરતી તે રજિવતમણી.

માનવ જીવન પ્રલુની અમૂલ્ય ભેટ છે.
આપણે શ્રેષ્ઠ જીવન તરફ હેવી રીતે જઈ શકાય
તે માટે વિચાર કરવો જોઈએ.

એવું માનવ જીવન કે જ્યાં...

- કૃતિ કરતાં વૃત્તિને પ્રાધાન્ય હોય
- વસ્તુ કરતાં વિચાર માટે યથુ આદર હોય
- જોગનું મૂલ્ય ભાવ કરતાં ઉત્તરનું હોય
- સ્વાર્થને બદલે સમર્પણની પૂજા થતી હોય
- વ્યક્તિનું નરિ પદા સંઘનું સન્માન
- સભ્યતાનું સ્થાન સંસ્કૃતિની પાછળ હોય
- ધરિલાભને બદલે પ્રથમ દષ્ટિ પ્રયત્ન
- શક્તિ કરતાં સત્યને પ્રથમ નમન થાય
- ઉપર હોય
- તર્કને બદલે તત્વ ઉપર વિશ્વાસ થાય
- ધન કરતાં ધર્મની પ્રતિષ્ઠા ઉચી હોય

તેને શ્રેષ્ઠ જીવન કહી શકાય

ਸਮਾਜਿਕ ਸੇਵਾ ਸਮੇਤੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ

ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਸਮੇਤੀ

ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਸਮੇਤੀ ਸਮੇਤੀ

ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਸਮੇਤੀ ਸਮੇਤੀ

ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਸਮੇਤੀ ਸਮੇਤੀ

ਪਾ ਬਿ ਕੋ ਲੇ ਖ

ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਸਮੇਤੀ ਸਮੇਤੀ

ਸਮਾਜ

ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਸਮੇਤੀ ਸਮੇਤੀ

ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਸਮੇਤੀ ਸਮੇਤੀ

ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਸਮੇਤੀ ਸਮੇਤੀ

સંપાદકીય

પ્રાતઃ સ્મરણીય ભુવુજાષિના તપથી પાવન બનેલી એવી બરુચની ભુમિ છે. બરુચ શહેરથી ૨૦ કિ.મી. દુર ખરોડ મુકામે અંકલેશ્વર પ્રોવેસ્ટીય એજ્યુ. ટ્રસ્ટ સંચાલિત કૉલેજ ઓફ એજ્યુકેશન પ્રભુકૃપાથી તેની અસ્તિત્વવ્યવસ્થા આઠ વર્ષ પૂર્ણ કરે છે. શિક્ષણારથી (બી.એડ.) ની દિશા માટે આજ સુધીમાં ૫૦૬ પ્રશિક્ષણાર્થીઓ અભ્યાસ અને પ્રશિક્ષણ પામ્યાં. કૉલેજનાં ઉદભવથી માંડી હાલ સુધી આચાર્ય, પ્રાધ્યાપકો, વિન શૈક્ષણિક કર્મચારીઓ, ટ્રસ્ટીઓ, શુભેચ્છકો, ખરોડના નાગરિકો તથા પ્રશિક્ષણાર્થીઓના સંયુક્ત પ્રયાસોથી દક્ષિણ ગુજરાતનાં કૉલેજ એન્ડ આગવું સ્થાપના સર્જી શકી છે.

૧૯૯૮-૯૯ નું વર્ષ પ્રવૃત્તિઓથી ધમધમતું રહ્યું. શિક્ષક બનવા મથતા એવા પ્રશિક્ષણાર્થીઓએ સાહસી વિષયોના અધ્યયનની સાથે પ્રાયોગિક કાર્યો તથા સહઅભ્યાસ પ્રવૃત્તિઓ પણ આદરી છે. કૉલેજના પ્રશિક્ષણાર્થીઓએ સૌપ્રથમવાર યુવક મહોત્સવમાં ભાગ લઈ તાલુકા અને જિલ્લા કક્ષાએ કૉલેજને ગૌરવ અપાવ્યું છે. દક્ષિણ ગુજરાતની બી.એડ., કૉલેજની ક્રિકેટ સ્પર્ધામાં પણ કૉલેજના પ્રશિક્ષણાર્થીઓએ ગૌરવપદ દેખાવ કર્યું છે. આ બધાની ઝલક આ અંકમાં જોવા મળશે.

પ્રસ્તુત અંકમાં પ્રાધ્યાપકોની, પ્રશિક્ષણાર્થીઓની, આચાર્યશ્રીની મધ્યમણ, સર્જનશીલતા અને ગતિશીલતાના પુરાવારૂપ કેટલાક લેખો અને કાવ્યો આપ્યાં છે. વળી, આંતરકૉલેજ વિસ્તરણ વ્યાખ્યાનમાળાના ઉપક્રમે વિદ્યાર્થીના ચિંતનનો અમને મળેલ લાભ આપ સુધી 'ઉત્કર્ષ' દ્વારા પરોચાડતા આનંદ અનુભવીએ છીએ.

'ઉત્કર્ષ' માટે જાહેરાતોની વિગત અને રકમના એકત્રિકરણની પ્રશંસનીય જવાબદારી સાધના બાવીરકર તથા આરતી મોદીએ નિભાવી. 'ઉત્કર્ષ' ની સામગ્રીનું એકત્રિકરણ મનોજ ફણસિયાએ ઉત્સાહભરે કર્યું. 'ઉત્કર્ષ' ની સામગ્રી સુંદર અક્ષરોમાં તૈયાર કરી આપનાર શીલેષ વસાવે, રમેશ પટેલ, રશા ટંડેલ વગેરે પ્રશિક્ષણાર્થીઓને કેમ ભુલાય ? સૌથી વધુ કંડ એકત્રિત કરનાર બડાબાઈ કરીદાબાનુ સહિત તમામ પ્રશિક્ષણાર્થીઓનો ખૂલ ખૂલ આભાર... કે જેમણે ઉત્સાહપૂર્વક અભૂતપૂર્વ જાહેરાતો એકત્ર કરી લાવી 'ઉત્કર્ષ' ના પ્રકાશન માટે અમારા ઉત્સાહને બેવડાવ્યો.

'ઉત્કર્ષ' ના પ્રકાશન પાછળ આચાર્યશ્રીની પ્રેરણા, સહપાંચીઓનો સહકાર તથા પ્રશિક્ષણાર્થીઓની સક્રિયતા પાયામાં છે. કૉલેજની ગતિવિધિ - સક્રિયતા - ની ઝાંખી કરાવતા મુખપત્રના પ્રકાશન પાછળ જેનો પ્રત્યક્ષ યા પરોક્ષ ફાલ અને સહકાર અમને મળ્યો છે તે સૌનો અંતઃકરણપૂર્વક આભાર માની 'ઉત્કર્ષ' આપના હાથમાં રજૂ કરતાં આનંદ અનુભવીએ છીએ.

- અસ્તુ -

- પ્રા. પ્રફુલ્લચિંત રાજ

વી અંકલેશ્વર પ્રોગ્રેસીવ એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટ, અંકલેશ્વર સંચાલિત

કૉલેજ ઑફ એજ્યુકેશન, ખરોડ

તા. અંકલેશ્વર, જી. ભ. ગણ.

અમારો પરિવાર

* સંચાલક મંડળ *

શ્રી અહમદભાઈ એ. પટેલ.... પથદર્શક અને પ્રેરણારત્રોત

શ્રી સુનિલભાઈ બી. પટેલ
શ્રી આરિફભાઈ વજ્રદાર
શ્રી રાજેશભાઈ ટી. મનુબરવાલા
શ્રી વિનોદભાઈ યુ. વકીલ

શ્રી મહમદભાઈ એ. ભેયાત
શ્રી ડી. એ. આનંદપુરા
શ્રી કમલેશભાઈ ઉદાણી
શ્રી અશ્વિનભાઈ કાપડીયા

શૈક્ષણિક કર્મચારીગણ

(૧) આચાર્યશ્રી : ડૉ. ડાહ્યાભાઈ પ્રાગજીભાઈ પટેલ	(૪) પ્રાધ્યાપક : શ્રી પ્રફુલસિંહ જસવંતસિંહ રાજ
(૨) પ્રાધ્યાપક : શ્રી પ્રવિણચંદ્ર રતીભાઈ માર્ટટ	(૫) પ્રાધ્યાપક : શ્રી રાજેન્દ્રભાઈ બરજુલભાઈ પટેલ
(૩) પ્રાધ્યાપક : શ્રી જ્યંતભાઈ અરવિંદભાઈ શાહ	(૬) ગ્રંથપાલ : શ્રીમતી કવિતાબેન અરવિંદભાઈ રાઘવ

દિનશૈક્ષણિક કર્મચારીગણ

- જૂ. કલાર્ક : શ્રી જ્યંતકુમાર શશીકાંતભાઈ પટેલ
- જૂ. કલાર્ક : શ્રી ઈસ્માઈલ મુસા ખોગીયાત

સેવકગણ

- સેવક : શ્રી ઈસ્માઈલ મુસા ખલીફા
- સેવક : શ્રી ફારૂક વુમુક બીખાભાઈ
- સેવક : શ્રી અશ્વિનકુમાર મોતીસિંહ વસાવા
- સંદર્ભ કામદાર : શ્રી ચંદ્રવદન કનેચાલાલ નુર્જેર
- વોચમેન : શ્રી મિનેષકુમાર હરિવદનભાઈ જાદવ

વિદ્યાર્થી સંસદ ૧૯૯૮-૯૯

✦ પ્રમુખ ✦
ડૉ. ડી. પી. પટેલ

✦ ઉપ પ્રમુખ ✦
પ્રા. પ્રવીણચંદ્ર માસ્કર

✦ સામાન્ય મંત્રી ✦
ટિપક આર્થ. રાહોડ

✦ મેનેજીંગ સમિતિ ✦
અધ્યક્ષ : પ્રા. પ્રફુલ્લસિંહ જે. રાજ
મંત્રી : સાધના એન. બાપીસ્કર
સભ્ય : આરતી એચ. મોટી
સભ્ય : મનોજ એમ. કુટિયા

✦ જીમખાના સમિતિ ✦
અધ્યક્ષ : પ્રા. જ્વંતકુમાર એ. ઘાઠ
મંત્રી : સિરાજ એમ. પટેલ
સભ્ય : યાસ્મિન વાઘ, લુલાત
સભ્ય : કલ્પેશ બી. મૈસુરિયા

✦ નાટાં સમિતિ ✦
અધ્યક્ષ : પ્રા. પ્રવિણચંદ્ર આર. માસ્કર
મંત્રી : કલ્પેશ બી. મૈસુરિયા
સભ્ય : મહેશ એલ. વાડિલે
સભ્ય : આરતી એચ. મોટી

✦ પ્રવાસ સમિતિ ✦
અધ્યક્ષ : પ્રા. રાજેન્દ્રભાઈ બી. પટેલ
મંત્રી : મહેશ આર. વાડિલે
સભ્ય : યાસ્મિન વાઘ, લુલાત
સભ્ય : સિરાજ એમ. પટેલ

✦ પ્લાનિંગ સમિતિ ✦
અધ્યક્ષ : પ્રા. રાજેન્દ્રભાઈ બી. પટેલ
મંત્રી : યાસ્મિન વાઘ, લુલાત
સભ્ય : સિરાજ એમ. પટેલ
સભ્ય : મહેશ એલ. વાડિલે

✦ સાંસ્કૃતિક સમિતિ ✦
અધ્યક્ષ : પ્રા. પ્રફુલ્લસિંહ જે. રાજ
મંત્રી : મનોજ એમ. કુટિયા
સભ્ય : સાધના એન. બાપીસ્કર
સભ્ય : કલ્પેશ બી. મૈસુરિયા

✦ સાહિત્ય સમિતિ ✦
અધ્યક્ષ : પ્રા. જ્વંતકુમાર એ. ઘાઠ
મંત્રી : આરતી એચ. મોટી
સભ્ય : મનોજ એમ. કુટિયા
સભ્ય : સાધના એન. બાપીસ્કર

શિક્ષણમાં સંશોધન - "ક્રિયાત્મક સંશોધન"

(RESEARCH IN EDUCATION-ACTION RESEARCH)

બિ. ડૉ. ડી. પી. પટેલ

સંશોધન : સંભાળપૂર્વકની તપાસ

- : નિષ્ઠાની શોધ (ઉકેલ) કરવાની, સિદ્ધાંત વિકાસની નૈપુણ્ય યુક્ત પદ્ધતિ.
- : સત્યશોધન માટેની વિકસિત થયેલી બૌદ્ધિક પ્રક્રિયા.
- : વ્યવસ્થિત વિધવાપૂર્ણ અમલીકરણની વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિ.
- : ચકાસી શકાય તેવી સંપૂર્ણ વિશ્વસનીય માહિતી પુરી પાડવાની પદ્ધતિ.
- : સમસ્યાનો વધુ સારો યોગ્ય ઉકેલ મેળવવાની પ્રદત્તિસરની વિકસિત પદ્ધતિ.
- : વિશ્લેષણની વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિ/પદ્ધતિઓને કાર્યાન્વિત કરવાની સઘન પ્રક્રિયા.

લક્ષણો : શાબ્દિક - Characters (Verbal)

- R : Rational way of thinking - ચિંતનની તર્કસંગત રીત
 - E : Expert and exhaustive treatment - નૈપુણ્ય ધરાવતી સંપૂર્ણ માવજત
 - S : Search of solution - ઉકેલ માટેની તપાસખણ
 - E : Exactness - ચોકસાઈ
 - A : Analytic analysis of a dequate date - માહિતીનું યોગ્ય પૃથક્કરણ
 - R : Relationship of facts - તથ્યો-તથ્યો વચ્ચેના સંબંધો
 - C : Carefull recording - સંભાળપૂર્વકનું અહેવાલ વાંચન
 - : Critical observation - વિવેચનાત્મક અવલોકન
 - : Constructive attitude - રચનાત્મક વલણ
 - : Condensed and compactly stated generalisation - સઘન સામાન્યીકરણ
 - H : Honesty and Hard Work - નિષ્ઠા અને સખત પરિશ્રમ
- J. C. Agarwal : Educational Research - માં નોંધેલ લક્ષણો**
- M : Mathematical precision and accuracy - ગણિતિક સ્પષ્ટતા અને ચોકસાઈ
 - O : Objectivity - હેતુપૂર્ણતા

V : Verifiability - ચકાસી શકાય તેવું

I : Impartiality - તટસ્થતા

E : Expertness - નૈપુણ્યયુક્ત

સંશોધન એ MOVIE ગતિશીલ છે. સતત પરિવર્તનશીલ પ્રક્રિયા છે.

વર્ગીકરણ - Classification :-

- i) Basic - મૂળગત, ભુનિયાદી, શુદ્ધ કે પાયાનું સંશોધન.
- ii) Applied - વ્યવહારિક
- iii) Action - ક્રિયાત્મક

મૂળગત સંશોધન :-

પાયાના મૂલ્યો કે સનાતન સત્યોની શોધ કરવામાં આવે-વિશાળ સામાજીકરણ/નિયમો/સિદ્ધાંતો વિકસાવવામાં આવે-જ્ઞાનમાં વૃદ્ધિ-ઉદા. અધ્યયનના સિદ્ધાંતો, સંક્રમણના સિદ્ધાંતો, સાધન શોધ : વિમાન, રેલગાડી, રેડિયો..... શારીરિક બંધારણ - કોષ, અંગો..... વસ્તુ-પ્રદાર્થની શોધ..... તાલીમ, નૈપુણ્ય, સુવિદ્યા, પૂર્વમાણિતી..... અતિજરૂરી

વ્યવહારિક સંશોધન :-

સેત્રીય સંશોધન-સેત્રને અનુલસીને સંશોધન.

સિદ્ધાંતો, નિયમો... વગેરેનો વ્યવહારમાં ઉપયોગ કરવો.

મૂળગત સંશોધનનું વ્યવહારિક સ્વરૂપ.

ઉદા. સાધન - તેમાં સુધારણા, ઉપયોગમાં સરળતા અંગેના સંશોધનો

બંધારણ-ખ્યાલ કેવી રીતે બંધાય અને વિકસે તે અંગેના સંશોધનો

નિયમો/સિદ્ધાંતોનો ઉપયોગ-બુકનો નિયમ-કમાનકાંટા, બર્ફસ સિદ્ધાંતો પર અસર કરતા પરિબળોનો અભ્યાસ.....

ક્રિયાત્મક સંશોધન :-

શિક્ષક પોતાના રોજખરોજના કાર્ય દરમિયાન ઉભા થતા પ્રશ્નોના ઉકેલ માટે કે પોતાના શિક્ષણકાર્યની ગુણવત્તા સુધારવા માટે જે સંશોધન કરે તે.

પોતાના કાર્યના વણઉકલ્યા પ્રશ્નોના સંગીન ઉત્તરો મેળવવા માટે અને કાર્યની સુધારણા માટે વ્યક્તિ કે જૂથ પોતાના કાર્યનો પદ્ધતિસર અભ્યાસ કરે તે.

સામાન્ય શિક્ષક કે સંચાલક પોતાને નાની સમસ્યાઓને વૈજ્ઞાનિક રીતે ઉકેલવા પ્રયાસ કરે, પૂર્વગ્રહ કે પક્ષપાત વિના વૈજ્ઞાનિક અને પરલક્ષી દ્રષ્ટિથી સંશોધન હાથ ધરી તેના નિર્ધારિત સંચાલન કે વર્ગવ્યવહાર સુધારણામાં કામ લગાડે તે શિક્ષકોનું શિક્ષકો માટેનું, શિક્ષકો દ્વારા ચર્ચા સંગોધન.

લક્ષણો :

- સમસ્યાના ઉકેલમાં ઉત્કટ રસ હોવો જોઈએ.
- કોઈ સ્થાનિક-શાળા કે વર્ગની-સમસ્યાના તાર્કિક ઉકેલ માટે હોય.
- સમસ્યા સરળ, શ્વેત મર્યાદિત, વિદ્યાર્થીઓને સ્પર્શી હોય, અન્ય કાર્યમાં અડચણ ન આવે.
- સમસ્યાનો ઉકેલ આચાર્ય-શિક્ષક જાતે માર્ગદર્શનથી મેળવી શકે.
- સમસ્યાનો ઉકેલ વ્યાપકવિશ્વને લાગુ પાડી શકાય.
- સમસ્યા ઉકેલનો ઉપયોગ શિક્ષણકાર્ય અને શાળાકાર્યમાં ઉપયોગી નીવડે.
- સમસ્યા ઉકેલ ભાવિ સંશોધન માટે ઉત્કલ્પના પૂરી પાડે.
- નાનકડું છતાં વૈજ્ઞાનિક સંશોધન છે.
- કેળવણીક્ષેત્રની નાની સિંચાઈ યોજના છે.
- શિક્ષકો માટે વર્ગકાર્યની મુશ્કેલી દરમિયાન ઉદભવતું સંશોધન છે.
- શિક્ષણ સુધાર માટેનો પ્રયોગ છે.
- સ્થાનિક સમસ્યા માટે ત્યારિત ઉકેલ માટેનું શિક્ષકો દ્વારા હાથ ધરાવેલ સંશોધન છે.

સમસ્યાઓ :-

- વાંચનાલય/પુસ્તકાલય/પ્રયોગશાળા/ચિત્રખંડ/વ્યાયામખંડ... નો ઉપયોગ કરતા નથી.
- સમૂહ કવાયત/સહઅભ્યાસ પ્રવૃત્તિઓમાં... રસ દાખવતા નથી.
- બાહ્ય પરીક્ષાઓમાં ભાગ લેતા નથી.
- જુદા જુદા વિષયખંડોમાં/રમતગમતમાં... રસ લેતા નથી.
- શાળાના વાતાવરણની જાણકારી અને તેની અસર જાણવી.
- વિદ્યાર્થીઓ દિવાલ પર/ખંડમાં/અન્ય સ્થળે ગિભિરસ લખાણ લખે છે.
- શાળામાં માનવીય સંબંધો અને તેની અસર જણાવો.
- સુવિદ્યા પુરી પાડી તેની અસર નોંધવી.
- વલણ, રસ, ક્રીડાલ્પ... વગેરેની માહિતી મેળવવી.
- સમતા જાણી તેને વિકસાવવા કે અવરોધક પરિબલોનો અભ્યાસ.

- પાઠ્યપુસ્તક, અભ્યાસક્રમ, કાર્યપોથી... રચના, મૂલ્યાંકન અસર જાણવી.
- શિક્ષણ પદ્ધતિ, પ્રયુક્તિની સિદ્ધ શખતા પર અસર દર્શાવવી.
- મુશ્કેલીઓનો અભ્યાસ.
- શિક્ષક/વિદ્યાર્થીને લગતા પ્રશ્નો અને સંતોષ વિષયક માહિતી મેળવવી.
- પરીક્ષા પદ્ધતિ અંગે સંશોધન-પ્રશ્નપત્ર સંરચના, મૂલ્યાંકન પ્રવિધિ.
- સમયગાળો, સ્થળ... વગેરેની સિદ્ધિ પર અસર.
- શાળાના વહીવટીય પ્રશ્નોનો અભ્યાસ કરવો.
- સમસ્યાત્મક વિદ્યાર્થી/વ્યક્તિનો અભ્યાસ-આક્રમક વિદ્યાર્થી/શોશિયાર
- વિદ્યાર્થી/નબળો વિદ્યાર્થી/એકાંતપ્રિય વિદ્યાર્થી...

સોપાનો :-

સમસ્યા :-

વાસ્તવમાં સમસ્યા હોવી જોઈએ-તત્કાળ ઉકેલ માંગતી હોય તેવી સમસ્યાને પ્રાધાન્ય-તે વાસ્તવિક હોવી જોઈએ. કાર્યનિક સમસ્યા ટાળો-શિક્ષકને સમસ્યા ઉકેલમાં રસ હોવો જોઈએ. ટૂંક સમયમાં નિરાકરણ લાવી શકાય, માહિતી સરળતાથી મળી શકે, સરળ સાદા સ્વરૂપમાં સમસ્યા હો.

ભેત્ર :-

સમસ્યાનું સ્પષ્ટીકરણ ચોક્કસ શબ્દોમાં વ્યાખ્યાયિત કરો. પાત્રોની પસંદગી મર્યાદિત ભેત્રમાં સંશોધનના સંપર્કમાં હોય તેવી રાખો.

જરૂરી માહિતી :-

સમસ્યાને અનુરૂપ ઘણેલાં સંશોધનો-સામયિક, પુસ્તક, ચર્ચા... ને અનુરૂપ એકત્ર કરો. સમસ્યાને અનુરૂપ માહિતી એકત્ર કરવા માટેના સાધનો પ્રમાણિત/શિક્ષકરચિત... અંગે વિચારો મેળવવા માટે પ્રાપ્તિ સ્થાન વિચારો.

સંભવિત કારણો :-

સમસ્યાને અનુરૂપ સંભવિત કારણો અને નિદાન અંગે વિચારો, ચર્ચા કરો, નોંધ કરો. જરૂરિયાત મુજબ ક્રમ નક્કી કરો.

ઉત્કર્ષના :-

“જો હું આમ કરું તો આમ બનશે” ધારણા કરવામાં આવે.

કાર્યની રૂપરેખા :-

કાર્યની રૂપરેખા તૈયાર કરો જેમાં સંશોધનના સાધન, સમયમર્યાદા, હેતુઓ, ઉત્કળપના, માહિતીનું એકત્રીકરણ અને પુષ્કરણ... અંગે વિચારો.

મૂલ્યાંકન :-

સમસ્યા ઉકેલ માટેના માર્ગ, અસર... વગેરેની માહિતી, એકત્રિત માહિતીના પુષ્કરણ, તારણ પરથી નક્કી કરી સુચનો અને ભાવિ સંશોધન માટેની યોજના આપો, અનુકાર્યની નોંધ આપો.

અહેવાલ લેખન :-

શાળા સામયિક/શૈક્ષણિક સામયિકમાં પ્રસિદ્ધ માટે તથા કરેલ કાર્યની નોંધ માટે અહેવાલ તૈયાર કરો.

મર્યાદા :-

- સંશોધન પ્રત્યે ઉદાસીનતા-આંકડાશાસ્ત્રના સામાન્ય જ્ઞાનથી અપરિચિત
- સંશોધન પદ્ધતિની જાણકારીનો અભાવ-સમય-વર્ગનું કદ-અભ્યાસક્રમ
- પરીણાલક્ષીપદ્ધતિ-પ્રોત્સાહનનો અભાવ-સંશોધનનાં સાધનો-પ્રમાણિત સાધનો અને શિક્ષકરચિત સાધનોની જાણકારીનો અભાવ.

સંદર્ભ :-

- પટેલ, પટેલ, પ્રજાપતિ અને જોષી : પ્રાયોગિક સંશોધન અને શૈક્ષણિક આંકડાશાસ્ત્ર બી. એસ. શાહ પ્રકાશન, અમદાવાદ આવૃત્તિ, બીજી ૯૦, ૯૧ પાન નંબર ૧ થી ૩૨
- ટેસાઈ હરિભાઈ જી. અને ટેસાઈ કે. જી. : સંશોધન પદ્ધતિઓ અને પ્રવિધિઓ : યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ-૬, પાંચમી આવૃત્તિ ૧૯૯૨, પાન નંબર ૧ થી ૧૨.
- રાવલ, શુક્લ, પટેલ, પંચાલ, સુધાર અને ગજજર : પ્રાયોગિક શિક્ષણ નિરવ પ્રકાશન, અમદાવાદ આવૃત્તિ, ૧૯૯૪-૯૫, પાન નંબર ૧૬ થી ૨૩.
- મલ્હિયાર શાંતિબાઈ જે. : સંશોધનની ભૂમિકા : સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી, રાજકોટ.
- Sukla, Mahrotro & Mahrotro : Elements of Educational Research. Allied Publishers Pvt. Ltd., Bombay.

જીવનમાં આપણે ઉત્સાહી અને આનંદી થવું જોઈએ. ઉદાસીન ચહેરાઓ કંઈ ધર્મનું નિર્માણ કરી શકે નહિ. ધર્મ તો જયતની સૌથી વધુ આનંદપૂર્ણ વસ્તુ હોવી જોઈએ, કારણ કે એ સર્વોત્તમ છે.

- સ્વામી વિવેકાનંદ

A PROFITABLE USE OF TEXT BOOK

Pravishchandra R. Meastar

Before we start reading the text lesson :

Introduce students to the general subject of the text.

We can :

- ask some questions
- tell story, incident
- show pictures
- discuss related subject

This will help students remember what they know about the topic, subject content and arouse their interest.

Now :

- the teacher reads
- the students listen and read

Read a few paragraphs and at the same time ask your students to follow in their books at the speed of the teacher.

This provides :

- a model of good pronunciation and develops
- general understanding of the text
(one can use a cassette player)

Read the text lesson

this activity focuses on the "sub skill"

- skimming - reading through very fast to get general idea of this text.
- scanning - to find a particular information and to say what is likely to come next.

This will develop :

- guessing meaning from context
- understanding main ideas

- distinguishing statements of fact from the writer's opinion
- understanding the information that is actually stated
- understanding information that you can get from the statements.

Why ?

Reading is organised in this way because it helps students learn skills in reading for understading and not to test for comprehension

Efficient, effective readers are able to understand a text quickly through good reading techniques such as :

- the ability to guess what a text is going to say
- identify main points and details
- to sort out what is fact and what is opinion

Developing vocabulary skills :

Draw attention to important points of usage including collactions and word formation.

This will sensitise students to the complexities of word meaning and to build students word power.

Use dictionary :

- ask students to use dictionary help them in using it, guide them
 - frame some exercises to give students skills in using dictionaries appropriately and effectively so that they learn English independently.
- Bring novelty in vocabulary teaching and testing.

Use :

Picturers, Charts, Objects, Wrappers, Advertisements, News Papers, Magazin etc.
Hints to develop vocabulary ...

make group of words

know word formation using suffixes and prefixes using synonyms and antonyms, word games, puzzels.

Developing Grammar :

The exercises highlight items as they are in the text. In addition you can frame, construct some more exercises.

The framed exercises can be usefully linked into writing activities.

Use :

- pair work/group work activities
- language games, language activities
- authentic material
- communicative tasks

bring novelty in grammar practice work make drilling live.

Developing Writing Skills :

Writing involves thinking about many things at the same time.

- handwriting
- spelling
- grammar
- punctuation, lay out
- choice of words
- checking, revising what has been written
- organization
- suitable style
(formal or informal)
- content

To make such a complex task easy you can break them as follow :

- pre writing task
- Writing task

Pre Writing Task :

Provides an opportunity so that your students can revise the grammar and vocabulary needed for the particular working task.

- ask them to work in pairs, groups
- let them allow to discuss/talk about the tasks
- break down the task of writing about into a number of separate

Steps like :

- collection ideas
- thinking about organisation
- thinking about style
- checking

Working in pairs, threes or groups :

Why ?

- Two heads are better than one
- easy to work with a friend
- good to work with a familiars
- and
- good work brings success
- success is motivating !

Motivation is best done in friendly, tension free atmosphere.

did he

Tr.

sss	sss	sss

What do you think ?

1

may be he did

2

no. he didn't because

3

no he couldn't

Situation I

he did

I agree with Balu

Situation II

one student is active

all students are active

Here, the teacher is

a motivator, a friend, a facilitator
BUT NOT a hard task master.

The tasks, exercises which are organised should have :

- information gap
- choice openness
- ambiguity
- variety of language
- less lg. control
- less teacher intervention

Although an English Teacher faces the problems of overcrowded class, workload, immense difference bt. real lg. class and the examination paper examination system, policy poor performance of the students, course material prescribed in the form of text book, resource person and materials, insufficient use of audio-visuals, incompetency in lg. teaching, pacimism un favourable atmosphere and... he can overcome with a little awarness and efforts

GROW MORE

BE MORE

Reference :

1. Grellet, Francoise, Developing Reading Skills Cambridge Uni. Press
2. Nuttal Christine, Teaching Reading Skills in a Foreign Language. ELBS
3. Wallace Michael J. Teaching Vocabulary ELBS
4. Conlan J. Henley M. Word Mastering
5. Byrne Donn. Teaching Oral English Longman
6. Brumfit C.J. Hohnson K. The communicative Approach to Language Teaching ELBS

શ્રવણ કુશળ બનવું ઠહિન નથી...

પ્રા. જયંત એ શાહ

આપણે સૌ પ્રતિભાશાળી વક્તા બનવા માટે ઉત્ક્રાંઠા ધરાવીએ છીએ. સમાજમાં વક્તૃત્વને આધારે વ્યક્તિની પ્રતિભા આંકવામાં આવતી હોય છે. સમાજમાં વક્તૃત્વના ગુણગાન વધારે ગવાય છે. પરંતુ, ખરેખર સૌથી ઉપયોગી કૌશલ્ય જો કોઈ હોય તો તે છે શ્રવણ કૌશલ્ય. આપણાં સમાજમાં વક્તૃત્વ (કથન કૌશલ્ય) ની સરખામણીમાં શ્રવણ કૌશલ્ય પ્રત્યે હંમેશા દુર્લભ સેવાવું હોય એવું જોવા મળે છે. તો અહીં આપણે શ્રવણ કુશળ થવા માટેનું મહત્વ, શ્રવણકાર્ય નબળું હોવાના કારણો અને તેના નિવારણ માટેના ઉપાયો અંગે વિચારીશું.

શ્રવણ કૌશલ્ય એટલે બોલાયેલી ભાષાના સાંભળેલા અવાજો ઓળખીને અર્થ તારવવાની પ્રક્રિયા. શ્રવણ કૌશલ્યનો મુખ્ય ઉદ્દેશ બોલનારના વિચારો અને લાગણીઓનું યથાર્થ અર્થગ્રહણ કરવાનો હોય છે. વાંચન, કથન, લેખન જેવા કૌશલ્યો શ્રવણ કૌશલ્ય પર આધારિત હોય છે. આથી જ, શ્રવણ કૌશલ્યને ભાષાભવનનો પાયો ગણવામાં આવે છે. આજે વિદ્યાર્થીઓમાં કથન, વાંચન અને લેખનમાં દરિદ્રતા જોવા મળે છે. તેમાંનું એક કારણ શ્રવણ કૌશલ્યની કંઠવણીનો અભાવ છે. વ્યક્તિની ભાષા સમૃદ્ધિ તેને પ્રાપ્ત થયેલ શ્રવણ માટેની વિવિધ તકો પર આધારિત હોય છે. કુટુંબ, સમાજ, શાળા, ટી.વી., વિડિયો, રેડિયો, ટેપ, ભાષણો, ફિલ્મો, મિત્રમંડળ, સામાજિક સંસ્થાઓના વિવિધ કાર્યક્રમો વગેરે દ્વારા વ્યક્તિ કોલેન્ટ્રિપ વડે માહિતી પ્રાપ્ત કરે છે. તેના આધારે તેની કથનશૈલી વિકાસ પામે છે. આપણી ભારતીય પરંપરા મુજબ 'શ્રુતિ' ગ્રંથો અને 'બહુશ્રુત' વ્યક્તિઓનું ધણું ઉચ્ચ સ્થાન છે. શ્રવણ દ્વારા પ્રાપ્ત આગત (in put) ઉપર જ જ્ઞાનના નિગત (out put) નો આધાર રહેલો છે. જ્ઞાનાર્જનની પ્રક્રિયામાં શ્રવણ કૌશલ્ય બહુમુલ્ય ઠાણો ધરાવે છે. જ્યારે લોકશાહીયુક્ત શાસન પ્રણાલી હોય ત્યારે બીજાની વાત શાંતિથી ધીરજપૂર્વક સાંભળવાની તેમજ વિરોધી મતને પણ સહન કરવાની બાબત અત્યંત આવશ્યક છે. ઝઘડા માટે પણ બંને પક્ષોનો સહકાર અનિવાર્ય હોય છે. આવા પ્રસંગોએ શ્રવણ કુશળ વ્યક્તિ શાંતિથી અને ધીરજપૂર્વક જીવનકલહને અટકાવી શકે છે. દુનિયાના મહાન વ્યક્તિઓના ગુણો તપાસતા તેમનામાં એક સારા શ્રોતાના લક્ષણો અવશ્ય જોવા મળશે. આમ, અનેક રીતે જોતાં કોલેન્ટ્રીયનો વિવેકપૂર્વક વિનિયોગ જીવનપાંચક બની રહે છે. દરેક વ્યક્તિ દ્વારા શ્રવણ કૌશલ્ય કેળવવાનો પ્રયત્ન દૈનંતાપૂર્વક થવો જ જોઈએ. આ માટે સૌપ્રથમ તો એ બાબત જાણવા પ્રયત્ન કરીએ કે એવા કયા કારણો છે કે જેથી આપણે બીજાની વાત સારી રીતે સાંભળી શકતા નથી.

Dr. Ralph Nichols "Listening is good business" અંગેના તેમના વક્તવ્યમાં શ્રવણ અંગેની નુટિઓ માટે જવાબદાર કેટલાક કારણો વિશે જણાવતા કહે છે કે -

૧. વિષયને સાંભળ્યા વિના જ તેને અનુચિતકર માની લેવો.
૨. વક્તાના વિચારો, ઉચ્ચારણ, અભિવ્યક્તિ અથવા વિષયની સામગ્રી પૂરેપૂરી સાંભળ્યા વિના તેની ટીકા કરવી કે તેને ઉત્તરની કક્ષાનું માની સાંભળવાનું ટાળવું.
૩. વક્તાના ભાષણમાંથી માત્ર એવી જ વાત સાંભળવી જે સાંભળવાની ઉચ્છા હોય.
૪. વક્તાને પૂર્ણ સાંભળ્યા વિના તેના વિશે પોતાની ધારણા બાંધી લેવી.

૫. વક્તવ્ય દરમિયાન વક્તાની વાત પર ધ્યાન ન આપતા તે સમયે અન્ય બાબત અંગે વિચારવું અથવા દિવાલવખમાં ખોવાઈ જવું.
૬. વક્તાના વક્તવ્ય દરમિયાન આસપાસના વાતાવરણથી વધારે પ્રભાવિત થવું.
૭. વક્તાના બાષ્પણને ખુલ્લું જ કઠિન અથવા સમજ ભંતારની બાબત માની લઈ તે તરફ ધ્યાન જ ન આપવું.
૮. વક્તાના વિચારો સાથે શ્રોતાના વિચારોને મેળ જ ન બેસતો હોય એટલે તેને સાંભળવું જ નહિ.
૯. વક્તવ્ય દરમિયાન ઝોક્ષ આપવા, ઉપ આપવી કે શારીરિક ખેંચેની અનુભવાતી હોય.
૧૦. વક્તાના વક્તવ્યની ટીકા-ટીપ્પણ સંપૂર્ણ વિગતો સમજવા વગર શરૂ કરવી.
૧૧. વક્તવ્યના અધિક મુદા પ્રત્યે બિનજરૂરી રીતે સંવેદનશીલ થવું અને તેને કારણે બીજા અગત્યના અન્ય મુદા પરન્વે ખેંચવાનું થવું.
૧૨. વક્તવ્યમાં આવેલ માત્ર સરળ બાબતો પ્રત્યે ધ્યાન આપી કઠિન બાબતો પ્રત્યે ઉદાસીનતા દાખવી, સમજવાનો પ્રયત્ન જ ન કરવો.

આમ, ઉપર દર્શાવેલ અર્થ કારણો મોટી સભા હોય, નાનું જુથ હોય કે બે વ્યક્તિ પરસ્પર વાતચીત કરતી હોય તેમને લાગુ પડી શકે છે. એક વખત આપણે નબળા શ્રોતા શા માટે છીએ? એ બાબતની જાણ થાય તો તે પછી આપણને આપણી આમી દૂર કરવાનો પ્રયત્ન સરળ થઈ પડશે. અહીં શ્રવણ કૌશલ્ય કેળવવા અંગે ઘોઝાક ઉપયોગી સુચનો દર્શાવ્યા છે જે આપણને સારા શ્રોતા બનવા માટે જરૂર ઉપયોગી બનશે.

૧. ચિંતાનુર, ઘાકેલો, તાણગ્રસ્ત અથવા સંકુચિત માનસ ધરાવતો વ્યક્તિ ક્યારેય પણ સારો શ્રોતા નહીં બની શકે. આ બધી બાબતોથી અચવાનો પ્રયત્ન કરવો જરૂરી છે. પૂરતી ઉંધ, શારીરિક સ્વસ્થતા અને સ્ફૂર્તિ એક સારા શ્રોતા બનવા માટેની પ્રાથમિક જરૂરિયાત છે.
૨. ધોતાના સમયનું યોગ્ય આયોજન કરવું જોઈએ. કેટલાક લોકો એટલા માટે પૂરી વાત સાંભળતા નથી કારણ કે, તેઓ વિવિધ કાર્યોમાં વધારે ગૂંચાએલા કે ઉતાવળમાં હોય છે.
૩. જો આપ કોઈ વક્તાને સાંભળવા જઈ રહ્યા છો, તો તે પહેલા વિષયની પ્રારંભિક જાણકારી મેળવી લઈ તેને લગતું પ્રાન સાહિત્ય વાંચી લેવું અને ચિંતન કરવું. આથી, વક્તાનું બાષ્પણ સાંભળવું સરળ બનશે અને વિષય પ્રત્યે અભિરુચિનો વિકાસ થશે.
૪. વક્તાના બાષ્પણની આમીઓ અથવા વ્યક્તિત્વના દોષોથી હતાશ થવું ન જોઈએ. બાષ્પણના વિષયવસ્તુ પર વધારે ધ્યાન આપવાથી શક્ય છે, કે એમાંથી ઘોઝીક એવી વિગતો મળી આવે જે આપણા જ્ઞાનમાં વધારો કરનારી હોય.
૫. જો શક્ય હોય તો બાષ્પણના મુખ્ય મુદાઓની નોંધ કરી લેવી જોઈએ જેથી બાષ્પણ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવામાં મદદ મળી શકે. ક્યારેક, બાષ્પણની રજૂઆત કે વિષય રસપદ ન હોય અને ત્યારે જમ્યા બાદ અપોર પછીના સમયમાં શ્રોતા તરીકેની કઠિન કામગીરી બજાવવાની હોય ત્યારે ઉંધ, ઝોક્ષ કે દિવાલવખોનું આકમણ બાળવામાં મુદાઓની નોંધ કરવી એ સમભાણ ઉંલાજ છે. વધારે લાંબી નોંધ લેવાનો સોલ ટાળી ખાસ મુદાઓની નોંધ કરી તે અંગે ચર્ચા કરવા પ્રમ્નો વિષયક મિંતન કરી શકાય.

૬. ભાષણ દરમિયાન વાતાવરણને લગતા અવરોધોને દૂર કરવા જોઈએ. દરવાજા બંધ કરી, ખાખટાટ કરતા પંખા બંધ કરી ઘોંઘાટ ઘટાડી શકાય. વક્તાના સ્થળથી થોડા નજીક બેસીને અથવા વક્તાને સહેજ ઉચ્ચ સ્તરે ક્ષમ કરવાનું જણાવી યોગ્ય શ્રવણ કરી શકાય. જો આપ આમાંથી કંઈ પણ કરી શકવા સમર્થ નથી, તો વક્તાની વાત પર સંપૂર્ણ ધ્યાન કેન્દ્રિત કરી વાતાવરણ તરફ ધ્યાન જ ન આપો. આ સમયે મુદ્દાઓની નોંધ લેવી ઉપયોગી બને.
૭. ખુલ્લા મનથી જે વાત સાથે આપના વિચારોને મેળ ન બેસતો હોય તેવી બાબત પણ સાંભળો, તે બાબત સાથે સંમત કે અસંમત થવું એ જુદી બાબત છે.
૮. વક્તાને સાંભળવાની સાથોસાથ સમજવાનો પણ પ્રયાસ કરવો જોઈએ. જેટલું સાંભળવું જરૂરી છે તેટલું જ તે બાબતને સમજવાનું પણ જરૂરી છે. નહિ તો, સીતાનું હરણ થયું હરણની સીતા થઈ કે નહિ? તેવી વાત કે પછી શાળામાં ઈન્સ્પેક્ટર દરમિયાન ઈન્સ્પેક્ટરે વિદ્યાર્થીને પ્રશ્ન પૂછ્યો કે "શિવધનુષ્ય કોણે તોડ્યું હતું?" તો વિદ્યાર્થી, શિક્ષક, આચાર્ય, ટ્રસ્ટીઓ સહિત દરેક જણ શાળામાં કંઈક નુકશાન થયું છે અને તે અંગે સાહેબ પૂછી રહ્યા છે એવો સંદર્ભ લઈ જવાબ આપતા રહ્યા. અંતે, ઈન્સ્પેક્ટરે કંટાળીને જતા રહેવું પડ્યું, આ તો એક રમૂજ છે પણ ક્યારેક તે વાસ્તવમાં પરિણમે તો નવાઈ નહિ. ક્ષમની સરખામણીમાં વિચારવાની ગતિ બહુ ઝડપી હોય છે એટલા માટે વક્તાના બોલવાની સાથોસાથ જ શ્રોતાએ તેને સમજવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઈએ.
૯. ભાષણના વિષય સંદર્ભે શ્રોતાઓને પારિભાષિક શબ્દોની જાણકારી હોવી અત્યંત આવશ્યક છે. દા.ત., આર્થિક અંદાજપત્ર અંગે પ્રવચન હોય કે શેરબજાર અંગે તો તે અંગેના પારિભાષિક શબ્દોની જાણકારી વિના કયા સૂણી સૂણી ફૂટયા કાન તો એ ન આલ્યું બ્રહ્મજ્ઞાન જેવી સ્થિતિ રહેશે. કોઈ મહારોગ અંગે ડોક્ટરોનો પરિસંવાદ હોય તો તે અંગેની વિડિયો કેસેટ સામાન્યજન માટે તો પોથીમાંના રીંગણ જ બની રહેશે. બાયપાસ સર્જરી, એન્જાયોપ્લાસ્ટી કે કાર્ડિયોગ્રામ એ શબ્દ અંગેની માહિતી ન હોય અને ગમે એટલું એકાગ્રચિત સાંભળ્યું હોય તેનો શું અર્થ? આમ, એક શ્રવણકુશળ વ્યક્તિ બનવા માટે તેની પાસે બહોળો શબ્દભંડોળ હોય એ જરૂરી છે.
૧૦. વક્તા દ્વારા વાત રજૂ થતી હોય તે વેળા આપ માત્ર તેને સાંભળવા પ્રયત્ન કરી આસપાસની ગતિવિધિ તરફ ઉપેક્ષા કેળવો. પડોશની વ્યક્તિ સાથે વાતચીત કે અન્યની વાતચીત સાંભળવામાં અરૂચિ કેળવો. વક્તાને પોતાની વાત રજૂ કરવાની પૂરતી તક આપો. વક્તાને વચ્ચે વચ્ચે પ્રશ્નો પૂછી ખલેલ ન કરતા, મતભેદના મુદ્દાઓની નોંધ રાખી ધીરજપૂર્વક વક્તવ્ય બાદ ચર્ચા કરો.

ઉપરોક્ત ચર્ચાને આધારે "શ્રવણ કૌશલ્ય માપન ઉપકરણ" તૈયાર કરી શકાય અને આપણે ભરેભર કયાં છીએ? તે તપાસી શ્રવણ ભ્રમતા વધારી શકાય. તો હવે અંતમાં મારા મતે આપણે એવી ઉમદા ઈચ્છા કરવી જોઈએ કે સમાજમાં વક્તવ્યની સરખામણીમાં શ્રોતૃત્વ ઉપેક્ષાનો ભોગ ન બને, અને સમાજને વધુ વધુ શ્રવણકુશળ વ્યક્તિઓ મળતી રહે. કુદરતે પણ શરીરમાં સાંભળવા માટે બે કાન મુક્યા છે, જ્યારે બોલવા માટે એક જ જીભ આપી છે. આમ કરીને તે પણ આપણને સંકેત આપી રહી છે કે ઓછું બોલીએ અને વધુ શ્રવણ કરીએ.

જાગો... શિક્ષણ દેવાલયના ચારપાળો... જાગો...

- પ્રા. પ્રફુલ્લિત જી. રાજ

જીવન અને શિક્ષણનું અનિમ ધ્યેય સંતશ્રી તુકારામના શબ્દોમાં સુંદર યો હોવા - અર્થાત - "મ્હે સુંદર થવું છે" ને જ હોય. બાહ્ય સૌંદર્યની સાથે આંતરિક સૌંદર્ય ખીલવીને 'સુંદર' થવાય. પરંતુ, આજે માણસ પશું બધું બને છે પણ તે પોતાના જીવનની સુંદરતા માંઈ બેસે છે. બે થી પચ્ચીસ માળના મકાનો બાંધનાર એન્જિનિયર લોકો જોડે ભાવસંબંધો બાંધી શકતો નથી. પોતાના અસીલની વાત સમજાવઈ પોતાની નિપુણતાથી જજને સમાજથી શકનાર વકીલ પત્નીની વાત પોતે સમજવામાં અને પોતાની વાત પત્નીને સમજાવવામાં નિષ્ણ જાય છે. લોકોના રોગ મટાડનાર ડોક્ટર પોતે વહેમ, સંકુચિતતા, સંશય વગેરે માનસિક રોગોથી પીડાતા જોવા મળે છે. Allopathy અને Homeopathy માં રાચતા ડોક્ટરને કેટલીકવાર કોઈને માટે Sympathy રહેતી નથી. આજે માણસ નવી નવી ટીકીઓ મેળવતો જાય છે. પઢો, પ્રયોગન, વૈસો મેળવતો જાય છે પણ 'માણસ' મટતો જાય છે. વ્યક્તિત્વ, ક્રૌંબિક, સામાજિક, આર્થિક, રાજકીય, ધાર્મિક આમ દરેક ક્ષેત્રમાં સમસ્યાઓ છે. આજે દરેક ક્ષેત્રમાં કટોકટી છે આનું કારણ ? ...

વૈસો, કિર્તી, સંપત્તિને પ્રાધાન્ય મળ્યું... 'માણસ' નું મૂલ્ય ઘટ્યું.

'માણસ' ખોવાયો છે... 'માણસ' ભૂલાયો છે.

યોજનાઓ ઘડાય છે પણ પાવાના 'માણસ' ના ઘડતરનું શું ?

યુવા પેઢીના ચારિત્ર્યનું ઘડતર કરતા 'શિક્ષકો' ખોવાયા છે.

આપશું આજનું શિક્ષણ માનવ મસ્તિષ્કના કાબા અડધિયાને જ લક્ષમાં લે છે.

શિક્ષણમાંથી ભારતીય શિક્ષણના અનુભવો (જીવનલક્ષી) ખોવાયા છે.

આનો ઉપાય શું ? વિચાર કરતા જણાશે કે 'ચારિત્ર્ય' ની કટોકટી નિવારવા ચારિત્ર્ય ઘડતરથી જ આ સંભવી શકે.

* આજની તાતી જરૂર 'ચારિત્ર્ય ઘડતર' :-

ભૂનુંહરી સમાજના મનુષ્યોનું ચાર પ્રકારમાં વર્ણન કરે છે. તેઓ કહે છે કે "એ સન-પુરૂષ છે જેઓ સ્વાર્થ ત્યજી પારકાનું કામ કરે છે. સામાન્ય મનુષ્યો સ્વાર્થમાં વાંધો ન આવે તે રીતે પારકા માટે ઉદ્યમ કરે છે. જેઓ સ્વાર્થ માટે પારકાનું હિત બગાડે છે તે મનુષ્યોમાં રાક્ષસ તુલ્ય છે, પરંતુ જેઓ પ્રયોજન વિના જ પારકાનું હિત બગાડે છે તે કે ન જાનિમહે! અર્થાત તેઓ કોણ છે એ અમે જાણતા નથી."

ચારિત્ર્યનો આજે સંકુચિત અર્થ કરવામાં આવે છે. સ્ત્રી-પુરૂષના સંબંધનો સમાવેશ ચારિત્ર્યમાં ગણાય છે. ચારિત્ર્યમાં સ્ત્રી-પુરૂષનો સંબંધ તો આવે જ પણ તે ઉપરાંત ચારિત્ર્યમાં તેજસ્વિતા, નમ્રતા, અસ્મિતા, કૃતજ્ઞતા, ભાવમયતા, નિષ્કામતા, પ્રમાણિકતા જેવા જરૂરી સદગુણોનો પણ સમાવેશ થાય છે. બાહર, સ્કૂલ, કોલેજ, સમાજ, ન્યાત જાતમાં જાય બધે જ ચારિત્ર્યની કટોકટી જોવા મળશે.

સમાજમાં ભૂનુંહરિના વર્ણન મુજબ પ્રથમ અને બીજા પ્રકારના માણસો ઓછા જોવા મળશે. ત્રીજા અને ચોથા પ્રકારના માણસો વધુ જોવા મળે છે. ત્રીજા પ્રકારના ઘણા માણસોનો અનુભવ બધાને જ થાય છે. ડોક્ટર દર્દીને તપાસતા

ખેલવાં તેનું નિષ્ક્રમું તજાસી લે છે. જરૂર ન હોય તો પણ અવનવા ટેસ્ટ, ઓપરેશન કરી દેડીને ખાડામાં ઉતારે છે. એક વિદ્યાર્થીની દુકાનવાળો બે વર્ષમાં લાખોપતિ થઈ જાય છે. એક રસ્તા પરનો નેતા એક બે વર્ષમાં કરોડપતિ થઈ જાય છે. તેને દેશને વેચવામાં પણ સંકેપ થતો નથી. એક સીક્યુટીવ એન્જિનિયર કોન્ટ્રાક્ટર પાનેમી લાંચ લઈ બાંધકામમાં ચેરમનિ કરવા પરવાનગી આપે છે. શિલ્પકો પણ ઉંચી કી લઈ ટયુશન કરવામાં નાનમ અનુભવતા નથી, તેથી ક્યારેક ગરીબ વિદ્યાર્થી આનહતવા કરે છે ત્યારે શિલ્પકના પેટનું પાણી પણ હલતું નથી. આવાને ભનુંહરિ માનવ રાણસો કરે છે.

ચોથા પ્રકારના લોકો પણ ઓછી સંખ્યામાં નથી. બીજાના ઘરે આજ લાને ત્યારે તાથી પાડી તમાશો જુએ અને આનંદ પામે છે. બીજાની અવધક એ પોતાની તક સમજે છે. સંવાદી ઘરોમાં કાટકૂટ પડાવે છે. ભનુંહરિ આ લોકોનું નામ આપવા તૈયાર નથી. અરે! આજે તો પાંચમા પ્રકારના લોકો પણ જોવા મળે છે કે જેમને બીજાના નુકશાનમાં એટલો બધો આનંદ આવે છે કે પોતાનું નુકશાન કરીને પણ બીજાનું નુકશાન કરે છે. આમ, આજે સમાજમાં ત્રીજા, ચોથા અને પાંચમા પ્રકારના માણસોનું પ્રમાણ વધી રહ્યું છે. માણસ જેટલો વધુ શિક્ષિત થતો જાય તેમ તેમ તેનામાં રાણસીપણું વધતું જાય. આથી, પુરવાર થાય છે કે આપણે જે શિક્ષણ આપી રહ્યા છે તે રાણસ નિર્માણકારી શિક્ષણ છે, માનવ નિર્માણકારી નથી.

આથીજ ચારિત્ર્યની કસોટી નિવારવા બાળમંદિરથી શરૂઆત કરી યુનિવર્સિટી સુધી માનવ નિર્માણકારી શિક્ષણની તાલી જરૂર છે. વિવેકાનંદ, ગાંધીજી, ટાગોર જેવા મહાપુરુષોએ Man Making Education ની હિમાયત કરી હતી. સ્વામી વિવેકાનંદ કહેતા - "સમસ્ત વિશ્વની સંપત્તિ કરતા મનુષ્ય વધારે મૂલ્યવાન છે, માટે પ્રથમ માણસનું નિર્માણ કરો. રાષ્ટ્રનું ઘડતર કુલા પેઠીના ચારિત્ર્ય ઘડતર પર નિર્ભર કરે છે અને ચારિત્ર્ય ઘડતરમાં શિક્ષક બાઈ-બહેનોનો ફાળો વધુ છે, હતા અને રહેશે."

૪- આજની તાલી જરૂર : શિક્ષકોમાં શિક્ષણ નિષ્ઠા :-

બાંધત કાર્ણાઉલના સાધનોમાં જોઈએ તો "રાષ્ટ્રનું સાક્ષર ઉત્તમ માણસોના હાથમાં ન હોય તો રાષ્ટ્રનો વિનાશ થાય." ગુણવંત શાક આના અનુસંધાનમાં કહે છે કે, "રાષ્ટ્રનું શિક્ષણ ઉત્તમ આચાર્ય (શિક્ષક)ના હાથમાં હોય તો ઉદ્યત શાક્ષરોને પ્રજા વેટી જ ન શકે. આ છે શિક્ષકોની સત્તા એટલે કે ટીચર પાવર. પરંતુ, આજે કામ કરવાની ધગશ, કામ પાર પાડવાની સંકલ્પ શક્તિ અને કાર્યમતા ઓછી છે એવા મંદ પ્રાણ શિક્ષકોને લીધે જ પ્રજા પણ મંદ પ્રાણ બની ગઈ છે. મંદ પ્રાણ આચાર્યની શાળા કે કોલેજમાં 'ખડું બગડવા બેઠું છે, કોઈને ભણવું નથી, કોઈને કામ કરવું નથી' એ સાંભળવા મળશે. એ શાળા કે કોલેજમાં તેજસ્વી શિક્ષક સાંથી વધુ દુઃખી હશે. તેજસ્વી વિદ્યાર્થીઓ પણ દુઃખી હશે. એ સંસ્થામાં ઝાઝી સમસ્ત્યકો જ નહીં હોય. જ્યાં પરકામ હોતું નથી ત્યાં સમસ્ત્યા નથી સોતી." તેઓ વધુમાં લાલખતી ધરે છે કે "મંદપ્રાણ મિલ મજૂર ચાલી જાય, મંદ પ્રાણ મામલતદાર નથી જાય પરંતુ મંદપ્રાણ શિક્ષક ન જ ચાલે" રાજગોષ્ઠાલાચારીએ શિક્ષણને "ચેતનની ખેતી" તરીકે મલીયા ગાયેલો. ચેતનની ખેતીમાં મરેલો શિક્ષક નબાવી લેવો પડે તો તે દેશને ગરીબ જ રહેવું પડે. નિષ્ઠાવાન શિક્ષક પ્રતિકુળ પરિસ્થિતિઓમાં પણ પોતાની પ્રાણશક્તિ દારા અને પ્રાણશક્તિ ઓછી હોય તો પોતાની વિવદાઈ અને કાર્યનિષ્ઠા દારા શાળા કે કોલેજને રળિયામણી બનાવી દે છે. આવાં જ શિક્ષક બાઈબહેનો રાષ્ટ્રને ઉત્તમ સાક્ષરો મેળવી આપવાના માધ્યમ બને છે.

✽ આજની તાતી જરૂર : શિક્ષકોનું સન્માન :-

સમાજે શિક્ષકના વ્યવસાયને ઠોચના સ્થાને બેસાડી સર્વોત્તમ આદર આપવોપડે. વિદ્યાર્થીઓને પણ લાગવું જોઈએ કે શિક્ષક જ મારા માટે સર્વંવ છે. વાલી અને વિદ્યાર્થીને જ્યાં સુધી શિક્ષકો માટે પ્રેમ અને આદર નથી હોય તો પાઠની પૂર્ણતા માટે શંકા જ રહેવાની.

ન્યાયમૂર્તિ શ્રી હંસારિયાએ તેમના એક ચુકાદામાં શિક્ષકના સન્માન અંગે એક ઘટના રજૂ કરી હતી. કેમ્બ્રિજ યુનિવર્સિટીના એક પ્રાધ્યાપક તેમના અભ્યાસખંડમાં મગ્ન હતા ત્યારે એક અંગ્રેજ સૈનિક આવીને તાડકવા લાગ્યો. વિશ્વયુદ્ધમાં જર્મનો સામે આપણા સૈનિકો લડી રહ્યા છે તમે તેમના વેદનાભ્યાસ ધાવોમાં હિસ્સેદાર કેમ થતા નથી ? પ્રાધ્યાપકે પૂછ્યું “તું જે દેશ માટે લડી રહ્યો છે તે દેશ એટલે શું ?” સૈનિકે કહ્યું “દેશ એટલે સરહદો, દેશના લોકો.” પ્રાધ્યાપકે પૂછ્યું “બસ એટલું જ ?” સૈનિકે વિચારીને જવાબ આપ્યો “દેશ એટલે દેશની સંસ્કૃતિ.” પ્રાધ્યાપકે સાંતિથી કહ્યું “તો મારા મિત્ર, હું અહીં અભ્યાસખંડમાં બેઠો બેઠો આ દેશની સંસ્કૃતિના રક્ષણનું કાર્ય કરી રહ્યો છું.” સૈનિક સાંત પડ્યો અને પ્રાધ્યાપકને આદરપૂર્વક નમન કરી ચાલ્યો ગયો.

આપણા દેશની સંસ્કૃતિમાં પણ “આચાર્ય દેવો ભવ” છે જ. પ્રાચીન સમયમાં એક મામલતદાર કરતા વધુ માન શિક્ષકનું હતું. અતિ પ્રાચીન સમયમાં રાજસત્તા ઉપર ઋષિસત્તા હતી. રાજાઓ ગુરુઓને સર્વોચ્ચ સ્થાને બેસાડતા. રાજાની આશ્રમની મુલાકાત વખતે આશ્રમના પ્રવેશદ્વારથી રાજા રથમાંથી ઉતરી પડતાં અને પોતાનો મુગટ હાથમાં લઈ લેતો. પ્રાચીન સમયમાં લૌકિક અને આધ્યાત્મિક જ્ઞાન આપીને શિક્ષકો ગુરૂની ભૂમિકા અદા કરતા અને રાજાઓ પાસેથી સર્વોચ્ચ સ્થાન મેળવતા.

આજની તાતી આવરથકતા છે શિક્ષકોને આવું ઉચ્ચ સન્માન આપવું, સમાજના સર્વોચ્ચ, આદરવાન, પ્રતિભાવાન લોકો ડોક્ટર, એન્જિનિયર કે આર્ટ.એ.એસ. ઓફિસર બનવા કરતાં શિક્ષક બનવા પ્રેરાય. ઉત્કૃષ્ટ શિક્ષકો દ્વારા જ ઉત્કૃષ્ટ વિદ્યાર્થીઓનું, ઉત્કૃષ્ટ નાગરિકોનું નિર્માણ થશે અને રાષ્ટ્રનું ભવ્ય ઘડતર થશે.

✽ આજની તાતી જરૂરિયાત - ઈલેક્ટ્રીક શોક :-

“રાતના ગાઠ અંધકારમાં એક શહેરમાં નગરજનો ભરનિદ્રામાં લીન હતા, પાંચ દારૂડિયાઓ નરામાં ચૂર થઈ ગયાં મારતા હતા. એમાંના એકે પ્રસ્તાવ મૂક્યો - ચાલો આપણે મજા કરીએ, હું મરી જવાનો ઢોંગ કરીશ, તમે ચારે જણા મને ઠાઠડીમાં નાખી સ્મશાનઘાટે લઈ જાઓ.” બધાએ પ્રસ્તાવ વધાવી લીધો. ઠાઠડી બનાવી પેલા દારૂડિયાને સુવડાવી ચારે જણા રામ બોલો ભાઈ રામ બોલતા શહેરની સડકો પર નિકળી પડયા. થોડે દૂર જતાં ચાર રસ્તા આવ્યા. નરામાં ચૂર હોવાથી સ્મશાનઘાટનો રસ્તો ભૂલી ગયા. આગળના બે જણ એક તરફ ઠાઠડી ખેંચવા લાગ્યા અને પાછળના બે જણ બીજા તરફ ખેંચવા લાગ્યા. ઠાઠડી આમથી તેમ હાલતાં ચુલેલા દારૂડીયાનો નશો ઉતરી ગયો. તે બોલ્યો “અલ્યા, તમે શું કરો છો ? મારી દશા બગાડી નાખી.” ઠાઠડી ઉપાડનારા બોલ્યા “અમે સ્મશાનઘાટનો રસ્તો ભૂલી ગયા છે.” તેણે કહ્યું “હું સાંતિવામ અને મુક્તિવામ સ્મશાનઘાટના રસ્તા જાણું છું પણ અત્યારે તો મરેલો છું એટલે કેવી રીતે કહું ?”

આપણી દેશ આજે આવી જ છે. આજની કટોકટીની સમસ્યાઓના ઉદભવ અને ઉકેલ વિશે જાણીએ છીએ, તે વિશે સુંદર પ્રવચન આપી શકીએ છીએ અને જોરદાર લેખો પણ લખી શકીએ છીએ. તેમ છતાં ઢોંગ કરીને મડદાની માફક પડયા છીએ. અજ્ઞાનીઓના દુષ્કર્મો કરતાં જ્ઞાનીઓની અકર્મણ્યતા વધુ ખતરનાક છે, તે વાત સાચી છે. સુતેલાને જગ્યાડવો સતેલો છે પણ જાગતા સુતેલાને જગ્યાડવો મુરકેલ છે. આપણા માટે સાધારણ એલાખ કલોક નહીં ચાલે એ માટે તો ઈલકેટ્રીક શોકની જરૂર છે. આ વિદ્યુત ઝંકાર આપણને શામાંથી મળશે ?

આઘપુરૂ શંકરાચાર્ય રચિત સ્તોત્રોમાંથી, મહર્ષિ વેદવ્યાસ રચિત શ્રીમદ ભગવદગીતામાંથી, સ્વામી વિવેકાનંદ જેવાં મહાપુરૂષોનાં ભવ્ય અને દિવ્ય વિચારોમાંથી જ વિદ્યુત ઝંકાર જાણવા મળશે.

આપણા દેશના અર્વાચિન શિક્ષણકારોની આ જાગૃતિક ફરજ છે કે શિક્ષણ દ્વારા જ દેશને બચાવવા કડવી દવા જેને પણ પીવડાવવી પડે તેને પીવડાવે. પ્રાચીન ભવ્ય વારસામાંથી દષ્ટિ મેળવી શિક્ષણને નવી દિશા ખતાવે અને રાષ્ટ્ર નિર્માણના રાહભર બને.

આજે જ કોઈ શિક્ષણ સાથે સંલગ્ન એવા શિક્ષણકારો કે શિક્ષક ભાઈ બહેનો માનની અપેક્ષા વગર, પ્રતિકુળ સંજોગોમાં ઉન્નત જીવન જીવી વિદ્યાર્થીઓના ચારિત્ર્ય ધડતરમાં, રાષ્ટ્ર નિર્માણમાં મહત્વની ભૂમિકા ભજવતાં રહેલાં છે તેમને આપણાં વંદન છે.

પ્રભુ ચરણમાં પ્રાર્થીએ કે આવા નિષ્ઠાવાન શિક્ષક ભાઈ બહેનોની સંખ્યા વધતી રહે. આપણા મહાપુરૂષોનો સાદ સાંભળીને પોતે જાગે, બીજાને જગાડે, પોતાનાં ચારિત્ર્યનું ઘડતર કરે, વિદ્યાર્થીઓને સાચા અર્થમાં મનુષ્ય બનાવે અને પોતાનું જીવન સાર્થક કરે અને સમાજ, દેશ અને વિશ્વના કલ્યાણમાં પોતાનું નાનું પણ મહત્વનું યોગદાન આપે.

— અનુ —

સંદર્ભ :- શ્રીરામકૃષ્ણ જયોત ‘એપ્રિલ-મે’ ૯૬.

:- પૂ. પાંડુરંગ શાસ્ત્રીજીના પ્રવચનોની નોંધ

“સંઘર્ષો-બૂલોની પરવા કરશો નહીં. મેં કોઈ ગાયને જુદું બોલતી કદાપિ સાંભળી નથી, પણ એ તો ગાયની કોટિ ઘઈ, માણસની નહીં. એટલે આ નાની નાની નિષ્ફળતાઓની, નાનાં નાનાં સ્ખલનોની પરવા કરશો નહીં. તમારા આદર્શને હજારવાર ઈચો ધરી રાખો અને જો હજારવાર નિષ્ફળતા સાંપડે તો વધુ વખત પ્રયત્ન ચાલુ રાખો.”

— સ્વામી વિવેકાનંદ

માનવ અને અદેખાઈ

પ્રા. રાજેન્દ્ર બી. પટેલ

વિશ્વમાં માનવ અને અદેખાઈનો સહસંબંધ ગાઢ હોય એમ લાગે છે. એક વ્યક્તિ બીજી વ્યક્તિને કામ કરે છે એમ જુએ છતાં તેને એમ પૂછે છે, તમે શું કરી રહ્યા છો? અહીં વ્યક્તિને સ્પષ્ટપણે ચિત્ર (કાર્ય) દેખાય છે, છતાં ન દેખાય તેવી પરિસ્થિતિ (ભાવ) નું નિર્માણ કરવું પડે છે. આ એક સામાન્ય વાત થઈ. પરંતુ સાચી અદેખાઈ એટલે શું? પ્રશ્ન ખૂબ જ વેધક છે છતાં ભાષા શબ્દોની ભાંજણીથી સમજાએ...

“દેખાય છતાં ન દેખાય એટલે અદેખાઈ”

માનવના વ્યવહારમાં જોવા મળતી અદેખાઈ વિશે વિચારીએ તો વ્યક્તિ અન્ય વ્યક્તિની પ્રગતિ કે સારા કાર્યને ન જોઈ શકવાની ઘટના. આ એવું દર્પણ છે કે જોનારને સ્પષ્ટ દેખાતી બાબતોનું પ્રતિબિંબ વિકૃત સ્વરૂપે દેખાય છે. આ એક એવો ભાવ છે કે જેથી માનવમાં એક નકારાત્મક (ઉષ્ણ) વલણ બંધાય છે. પરિણામ સ્વરૂપે માનવ પોતાનું સંતુલન ગુમાવી બેસે છે અને અધઃપતન તરફ ધકેલાય છે.

માનવ + અદેખાઈ = દાનવ

અદેખાઈથી માનવ—માનવ વચ્ચે આંધળી હરિશાઈ થાય છે. માનવ પોતાની મર્યાદાઓ, આદર્શો, મૂલ્યો વગેરેને નેવે ઝૂંટી દઈ તેની કશાને નીચે ઉતારી નાંખે છે. નિતિમતા વગરના કાર્યો સાહજિક રીતે કરી નાંખે છે. તેના કાર્યો દિશાહીન બનતા જાય છે. સમાજ (તેના ક્ષેત્ર) માં નીચે પડતો જાય છે અને તેના માટે સમાજ ચોક્કસ ગ્રંથિ બાંધે છે. સમયની ગતિ સાથે અદેખાઈ માનવમાં પ્રગતિ કરતી જાય છે.

પ્રવર્તમાન સમયે ઠેર ઠેર હરિશાઈ, સંઘર્ષ જોવા મળે છે. જે એવું સૂચવે છે કે એકબીજાની હરિશાઈથી પ્રગતિ નથી પરંતુ એકબીજાને તેના ક્ષેત્રમાં પછાડવો અને તેના ક્ષેત્રમાં પોતાના સ્થાનને ઉંચુ, સર્વશ્રેષ્ઠ બતાવવું. તેના માટે તમામ પ્રયત્ન કરવા અને એક વિશિષ્ટ આનંદ પ્રાપ્ત કરવો. શિક્ષણક્ષેત્ર પણ અદેખાઈથી દૂર રહી શકતું નથી. શિક્ષણક્ષેત્ર સાથે સંકળાયેલ ઘટકોમાં અદેખાઈ સાહજિક રીતે પ્રતિબિંબિત થતી હોય છે. આદર્શોનો ગહિમ આપનાર સરસ્વતી માતાના મંદિરોમાં અદેખાઈની ઈમારતોનું ચણતર થતું હોય છે. વિદ્યાના ઉપાસકો તેના ભોગ બની જાય છે. સરસ્વતીના ઉપાસકોને તેની અસર થાય તે તો હદ જ કહેવાય!

માનવ - અદેખાઈ = સંત

માનવને માનવ સામે જીવવાનું હોય એકબીજાનો સહભાગી બનવાનું છે ત્યારે તેનામાં દેખાતું અદેખાઈનું પ્રમાણ ધીમે ધીમે ઘટાડવા માટેના આદર્શ પ્રયત્નો કરવા જોઈએ. એકબીજાને હાનિ ન થાય પરંતુ ઘાસ (નિરાંત) નો અનુભવ થાય તેવી તકોનું નિર્માણ કરવું જોઈએ. એકબીજાની ગેરસમજ દૂર થાય. સ્વ, સમાજ, સમૂહની પ્રગતિ થાય એવાં માનવ કલ્યાણનાં કાર્યોમાં પ્રદાન આપવા પ્રયાસ કરવો જોઈએ.

- અસ્તુ -

સત્યતા

કવિતાભેન એ. રાઠવા (શ્રેણી પાલ)

“સત્ય” શબ્દનું અંધારણ ખૂબ નાનું દેખાય છે. પરંતુ, તેની વ્યાપકતા, વિરાળતા, ગહનતા સમગ્ર કવિતા પાલ વિશાળ છે. સત્યના સૌંદર્યને જેણે નિહાળ્યું છે, જેણે અંકુશ કર્યું છે તેવા માનવો તે પંખે પવિત્ર બનીને વિશ્વાસપૂર્ણ રીતે શિખરે બેઠા છે અને ત્યાંથી બીજાને સત્યના દર્શન કરાવતા કરાવતા તેમની અમીટ છાપને તંદુરસ્તમાં મૂકી જાય છે. તેના દર્શનમાં રાજા હરિશ્ચંદ જે સત્યના પુજારી હતા. સત્યનું આચરણ એ એમનો જીવન ધ્યેય હતો. માતાના પુત્ર, મહાવીર અને ગાંધીજી જેવા મહાપુરુષોનું જીવન ધ્યેય પણ “સત્ય આચરણ” હતું, એ માગે આગળ વધી અનેકાનેક જીવોને સત્ય અભિમુખ બનાવી જીવનને ઊંચું બનાવવાની પ્રેરણા આપી.

સત્યના દ્વાર એવા સાધકો માટે મુલ્લાં રહે છે જે નિરવાર્થ, નિષ્કપટ, નિરહંકારી અને નિર્મિત્તર હોય છે. તેવા પરિપૂર્ણ સાધકો જવા માટે સૂર્ય સમાન હોય છે. સૂર્યની જેમ પ્રકાશ પાથરે છે અને અંધકારનો નાશ કરે છે.

સત્ય અમૃતતુલ્ય છે. સંસારના લોકો કહે છે કે સત્ય હંમેશા કડવું હોય છે. પણ તે ક્યારે ? જુદાં, પ્રપંચી, ધોખેબાજ, ચોરી જેવાં પાપકર્મ કરવામાં જ રહેતા હોય એવા લોકોને સત્ય હંમેશા જરૂર સમાન સાધક છે. માનવ ભયર્યાચાર આચરે છે, ચોરી કરે છે, સમજવા છતાં જુદું આચરણ કરે છે. આ બધા પાછળનું કારણ મનની સાલ પતના છે અને મનની લોલુપતાનું કારણ માયાનો પ્રભાવ છે. જેમ, સિન્નોટીલમ થતાં માનવ તેની અસ્ત દેહણ આત્મતાં પોતાના પ્રભાવ વિદ્યારી જાય છે તેમ માનવ પણ સત્યના આચરણને વિસરી જાય છે અને આમ સત્યથી દૂર રહેતા અધર્મગતિને પામે છે અને જે સત્યનો સ્વીકાર કરીને આગળ વધે છે તેનું જીવન સરલ, સુંદર, સંતુષ્ટ, સદાચારી, સંવર્ધી બની જાય છે.

સત્ય સ્વયં સિદ્ધ છે. સત્યમાં પવિત્રતા સમાયેલી છે જેથી તેને સિદ્ધ કરવાની જરૂર નહોતી પડતી. પણ જો સત્યની શાદર ઓઢીને અંદરથી જુદાં અને પ્રપંચી કાર્યો કરતો માનવી સત્યથી વિમુખ બનીને અસ્વચ્છની ચાતાનો ધકેલાવ જાય છે અને કદાચ વિજય પણ મેળવે પણ તે આનંદ, વિજય કે શાંતિ અલ્પજીવી હોય છે.

હાલ જ્યાંને ત્યાં જગતમાં બનાવટે એટલો બધો જલપેસારો કર્યો છે કે સત્ય શું છે તે પરખવું આજી સુધેક બનેલ છે. ચમે તે લેત્રમાં પ્રેરણા તો અધર્મ અને અનાચાર સિવાય સત્યનું આચરણ એ કેટલીક ક્ષેત્રોમાં પહેલ પાડના કલાની જેમ માત્ર ક્યાંક જ દેખાયો. પ્રદુષણ વધી જવાથી આજે શુદ્ધ હવા ઉપલબ્ધ નથી કેમકેલ માનવ તેમજ પશુચર્યાક દવાને કારણે પાણી પણ શુદ્ધ નથી અને માનવની દષ્ટિ અને વિચાર પણ શુદ્ધ નથી જેને કારણે મન પણ શુદ્ધ સત્યનું નથી. જ્યારે અશુદ્ધતા સથળે વ્યાપેલી છે ત્યારે શુદ્ધ વસ્તુનું નિરીક્ષણ કરી તેને સત્ય સ્વરૂપે જીવન પાડવાની સમજ આજી અગમ્ય માની દીવી છે.

સત્યને ધારણ કરવામાં સહન કરવું પડતું હોય છે અને ક્યારી વખત ગુસ્સું પણ પડે છે. પશું, અન્યાય વિજય સત્યનો જ શાય છે. કારણ કે, તેના પાયામાં પવિત્રતા છે. જ્યારે માનવને સંકલ્પ વાઝી, કર્મો અને સંબંધમાં પવિત્રતા હોય તો તે જરૂર પોતાનાં જીવન ધ્યેયને પૂર્ણ કરી શકે છે.

“સત્યની નાવ પ્રેલતી હોય છે, પણ કદાપિ ગુબની હોતી નથી.”

શિક્ષક ધર્મ

શિક્ષક ધર્મની વાત આજે ખૂબ ચર્ચાય છે. ધારણ કરે તે ધર્મ, ધર્મ સમાજને ટકાવે, શિક્ષકધર્મ દ્વારા સમાજ ટકે. આજે શિક્ષક ધર્મ નષ્ટ થયો છે. શિક્ષક પડ્યો તેથી દેશ પડ્યો તેથી માનવ પડ્યો. સામાજિક અધઃપતન પાછળ આજે મૂળ કારણ છે શિક્ષણ અને શિક્ષણની ઉન્નતિ માટે શિક્ષકના ધર્મને સચેત કરવાની જરૂર છે.

અહીં આપણે શિક્ષક માટેના સાત ધર્મોની ચર્ચા કરીશું.

- ૧. સંયમ ધર્મ :-** ધર્મ સાથે કાચખાને વણી લીધો છે. ધર્મનો ઉપાસક કાચખા જેવો હોવો જોઈએ. શિક્ષકના વ્યવસાય સાથે સંયમ જોડાયેલો છે. બીજા ભેત્રમાં સંયમ વિના ચાલે છે. તે ભેત્રોમાં ઉમદાપણું નથી. શિક્ષકનો વ્યવસાય તો ઉમદા વ્યવસાય છે. માણસમાં ચૈતન્ય જગ્યાડવાનું છે. આથી, શિક્ષકમાં સંયમ અતિ જરૂરી છે. શિક્ષક આચરણથી પોતાના જીવનને ટકાવે, વૈભવથી નહિ. His life is simple living and high thinking. ઉમાચંકરના મતે શિક્ષક ત્યાગી, સંયમી, પ્રભાવી અને સાદો હોવો જોઈએ. જગતનો વૈભવ જેને આકર્ષી શકતો નથી એવા શિક્ષકથી તો નૈપોલિયન પણ પ્રભાવિત થયા હતા. જ્યાં સુધી શિક્ષક પોતાની જાત પર સંયમ ન કેળવે ત્યાં સુધી તે કાંઈ પણ ન કરી શકે.
- ૨. તાદામ્યતા (પિતૃધર્મ) :-** તાદામ્યતા વગર તમે બાળકને બદલી જ ન શકો. ભદ્રવનું તાદામ્ય હોવું જોઈએ. બાળક અને માતા વચ્ચે હોય તેવી એકરૂપતા શિક્ષક અને વિદ્યાર્થી વચ્ચે હોવી જોઈએ. Teacher is divine mother of child. બાળકની જીવનભરની જવાબદારી શિક્ષકે લેવાની છે.
- ૩. જ્ઞાન ધર્મ :-** શિક્ષક જ્ઞાની હોવો જોઈએ. આજના યુગમાં જ્ઞાન વગરનો માણસ ચાલવાનો નથી. એક વખત એવો આવશે કે શિક્ષકને કોઈ પણ સમયે ઠૂટો કરી શકાશે. નોકરીમાં સલામતી નહિ હોય. ટ્યુશનમાં જ્ઞાન વધારે ધરાવતો શિક્ષક જ ચાલે છે. જ્ઞાન વગરનો શિક્ષક સ્કૂલમાં ચાલે છે. કારણ કે, ત્યાં ઠૂટા કરી શકાતા નથી. શિક્ષકને દરેક વિષયનું જ્ઞાન હોવું જોઈએ. જ્ઞાનીને હંમેશા આદર મળે છે. જ્ઞાન એ શિક્ષકનો ધર્મ છે.
- ૪. વચનબદ્ધતા (Commitment) :-** પવિત્ર વ્યવસાયમાં પડેલા શિક્ષકને વચન આપવું પડશે કે હું જે ભેત્રમાં છું તે ભેત્રને ઉજળું કરીશ. સમાજનો શિલ્પી છે. સમાજને તે આકાર આપે છે. સમાજના નિર્માણ માટે શુદ્ધો પેદા કરવા જોઈએ. સમાજના દરેક ભેત્રમાં શુદ્ધોની જરૂર છે. શુદ્ધ એટલે સેવા કરનારો વર્ગ સેવક. બાળકો પ્રત્યે વચનબદ્ધતા હોવી જોઈએ. પોતાના લાભ જતા કરી સામેનાનો ઉદ્ધાર કરવો તે (Commitment). શિક્ષક વિદ્યાર્થી ભક્ત હોવો જોઈએ. વિદ્યાર્થી પરમેશ્વરના દર્શનનું દર્શન ધરાવતો હોવો જોઈએ.
- ૫. આશાવાદ :-** શિક્ષક આનંદી હોવો જોઈએ. આખું જગત નિષ્ફળ જાય પરંતુ શિક્ષક આશાવાદી હોવો જોઈએ. શિક્ષકના ભેત્રનો આનંદ પરમાનંદનો આનંદ છે. તેણે અનેક આશાઓ સાથે કાર્ય કરવાનું છે.
- ૬. મૂલ્યો :-** મૂલ્યો વગરનો શિક્ષક ન હોય શકે. શિક્ષકના જીવનમાં જો મૂલ્ય ન હોય તો તેનું જીવન નકામું છે. દયા, પ્રેમ, લાગણી, ઉદારતા જેવા શાશ્વત મૂલ્યો આ ઉપરાંત પરિવર્તનશીલ મૂલ્યો. આ ઉપરાંત, પરિવર્તનશીલ મૂલ્યો, જૂના મૂલ્યો છોડવાની અને નવા મૂલ્યો સર્જન કરવાની શિક્ષકમાં આવડત હોવી જોઈએ. મૂલ્યોની આરાધના એ શિક્ષકનો ધર્મ છે.

૯. શિક્ષક પ્રતિબિંબરૂપ સોવો જોઈએ :- ૨૧મી સદીની જે કલ્પના કરીએ છીએ તેને સાકાર કરવામાં મુખ્ય કાળો શિક્ષક આપી શકે. અમેરિકાએ ૨૧મી સદીમાં લઈ જવા માટે શિક્ષકોનો સેમિનર યોજાવ્યો અને ભવિષ્યનું વિજન તેવાર ક્યું. શિક્ષક અગ્નિ જેવો જલદ અને જલન ઉપયોગી સોવો જોઈએ. વિદ્યાર્થીને જલન ગુજરાનનો સાચો સ્ત્રોત બનાવે. નેપોલિયન કહે છે કે યુદ્ધના મેદાનમાં જ્યારે ગોળીઓનો વરસાદ ઘાય ત્યારે મને ગોળીઓની બીક નથી લાગતી પરંતુ મને મારા શિક્ષકની બીક લાગે છે.

T	=	Temperance	-	સંયમ
E	=	Empathy	-	તાદામ્ય
A	=	Academic	-	શિક્ષણજ્ઞાન
C	=	Commitment	-	વચનબદ્ધતા
H	=	Humour	-	આનંદ, રમૂજ
E	=	Ethics	-	મૂલ્યો
R	=	Reflection	-	પ્રતિબિંબ

(આંતર ક્ષેત્રેજ વિસ્તરણ વ્યાખ્યાન)

ડૉ. નાનુબાઈ ડી. પટેલ

આચાર્ય,

શ્રી રંગ શિક્ષણ મહાવિદ્યાલય,

બિલીમોરા.

મેં મારા આત્માને સાત વખત વિક્કાર્યો

- એક તો મોટાઈ મેળવવા એને ઝૂકી પડતો જોયો ત્યારે.
- બીજા વાર પાંગલાઓ આગળ લંગડાતો જોયો ત્યારે.
- જ્યારે કઠિન અને સરલ વચ્ચે તેને પસંદગી કરવા કહ્યું તો તેણે સરલ જ પસંદ ક્યું ત્યારે.
- ચોથી વાર જ્યારે દોષ પોતે કરીને બીજા પક્ષ એમ કરે છે, એમ કહીને પંડને પટાવ્યો ત્યારે.
- પાંચમી વાર જ્યારે નિજ નિર્બળતાને કારણે નમતું જોખીને એને લીરની કલામાં ખપાવ્યું ત્યારે.
- છઠ્ઠી વાર એણે કોઈના સહેરાની કરૂપતાને ઘુલ્કારી કાઢી પણ એ તો પોતાનો જ મુખવટો છે એમ સમજાયો નહીં ત્યારે.
- અને સાતમી વાર આત્મસ્વાધાના ગીત ગાઈને એને સદગુણ ગણવા ત્યારે.

- ખલિલ જિબાન

શિક્ષણ સામેના પ્રવર્તમાન પડકાર

શિક્ષણ એ તો હાંડનીનો આભા છે. પરંતુ, શિક્ષણ એ ચાર દિવાલમાં વર્નેબંધમાં મળે એ માનવ્ય ખોટી છે. વર્નેબંધમાં શિક્ષણ નથી લીધું તેવી વ્યક્તિઓ પણ શિક્ષિત હોય છે. સુષ્ટિ એક વિશાળ પાઠશાળા છે. જે જ્ઞાન પુસ્તકોમાંથી નથી મળતું તે જ્ઞાન સુષ્ટિમાંથી મળે છે. એને સમજવાની આપણી શક્તિ કેળવવી જરૂરી છે.

હાલમાં શિક્ષણનું પતન થયું છે. નક્કી કરવાનું છે તે માટે જવાબદાર કોણ ? સરકાર, વાલી, શિક્ષણ, સમાજ, વિદ્યાર્થી, પરિસ્થિતિ... વગેરે વસ્તી વધારાના દર સાથે સાક્ષરતાનો દર વધ્યો નથી. આંકડાકીય માહિતી એ કમળ પર ઘોડા દોડાવવાલા છે. આઝાદી મળી ત્યારે પ્રાથમિક શિક્ષણ મફત, ફરજિયાત અને સાંવૈજિક બનાવવામાં આણ્યું. પચાસ વર્ષ બાદ તે ભેરે સિદ્ધિ મેળવી શક્યા નથી. પ્રાથમિક શાળાઓમાં સુવિદ્યા-ઓરડા, શિક્ષક, શૈક્ષણિક સામગ્રી પુરી પામી શક્યા નથી. કેરાલામાં સાક્ષરતાનું પ્રમાણ વિશેષ છે જ્યારે ત્યાં નક્ષલવાટી પ્રવૃત્તિઓનું પ્રમાણ વિશેષ છે. રાજ સલાવનું હોય તો આમણ મતદાર પર જ ચલાવી શકાય. શિક્ષિત અને જાગૃત મતદારો હશે તો દેશની સ્થિતિ વ્યવજનક બનશે.

શાળા પરિભ્રમ જાળવવામાં સરકાર નવી યોજનાના અમલમાં રસ ધરાવે છે. વિદ્યાર્થી માટે તે સામાજિક મોલો પરિશ્રમ પ્રત્યેની સુગ બનેલ છે. કન્યા કેળવણી વિશેષ મહત્વની છે. બે જણાની આવક થાય તો હાંડની સરળતાથી જીવી શકાય. પ્રવર્તમાન પરિસ્થિતિમાં શિક્ષણભેદે બહેનોની સિદ્ધિ સવિશેષ છે.

શિક્ષણના પ્રવર્તમાન પડકારોમાં આર્થિક પડકાર મોટામાં મોટો છે. સરકાર તરફથી અંદાજપત્રમાં ફાળવવામાં આવતી રકમ અને વિદ્યાર્થીદીક ઘતો અર્થ પ્રમાણમાં જૂજ છે. આ અર્થમાં શૈક્ષણિક વિકાસ સાધી શકાતો નથી. પ્રાથમિક શિક્ષણ કમળનું જાય છે. વાલીઓ સરકારી પ્રાથમિક શાળાને સ્થાને ખાનગી શાળામાં જ પોતાના બાળકને મોકલવા ઈચ્છે છે. સરકારની નીતિના કારણે પ્રાથમિક શિક્ષણ નબળું પડે છે. સરકાર શિક્ષણને મજબૂત બનાવવામાં સરિયામ નિષ્ફળ ગઈ છે. જે મકાનનો પાયો કમજોર હોય તે મકાનને બહારથી ગમે તેટલું શણગારવામાં આવે તો પણ તે યોગ્યી શકતું નથી. આ પરિસ્થિતિ માધ્યમિક શિક્ષણ અને ઉચ્ચ શિક્ષણમાં પ્રવેશેલી છે. આ પડકારને નહીં પહોંચી વળીએ તો તે પડકાર વિકૃત સ્વરૂપ લેશે.

રાજકારણ શિક્ષણથી અલિપ્ત હોવું જોઈએ. હાલમાં શિક્ષણમાં રાજકારણ પ્રવેર્યું છે. જેથી, શિક્ષણધર્મો-સરસ્વતીના કેન્દ્રો એ રાજકીય અબાહાના કેન્દ્ર બનેલ છે. રાજકારણમાં શિક્ષણના સ્થાને શિક્ષણમાં રાજકારણનો પ્રવેશ એક પડકાર છે.

શિક્ષણ અને સમાજ, શિક્ષણ અને વ્યવસાય, શિક્ષણ અને જીવન વચ્ચે સહસંબંધનો અભાવ જોવા મળે છે. શિક્ષણ બાદ સલામતી કે નોકરીની અપેક્ષા રાખતા પરિશ્રમ પ્રત્યે સુગ વધે છે. વ્યવસાયના સ્થાને નોકરીની શોધ અને તે ના મળતા બેકારીનો ભોગ બને છે, હતાકા અનુભવે છે. આ દેશના યુવાનોમાં જે ઉત્સાહ હોયો જોઈએ તે ઉત્સાહ જ રહ્યો નથી. એમનામાં નવજુવાનો જેવો ઘનગણાટ જ રહ્યો નથી. એમનામાં એક જાતની હતાકા ભેગી થઈ ગઈ છે. આ કારણે સમાજમાં શિક્ષણ પ્રત્યે જે રસ પેદા થવો જોઈએ તે પેદા થતો નથી. શિક્ષણ પ્રત્યે સમાજમાં એક પ્રકારની

ઉદાસીનતા પેદા થઈ થઈ છે. શિક્ષણ એ માનવ ઘડતર, નાગરિક ઘડતર કરવામાં સદંતર નિષ્ફળ ગયું છે. નૈતિકતાનો નાશ થવા બેઠો છે. વ્યક્તિને મનની શાંતિ આપવામાં તેનામાં સદગુણોનું ચિંતન કરવામાં નિષ્ફળ ગયેલું છે. તે આદર્શી અને ઈન્સાનનો તફાવત નથી દર્શાવતું. જાનવર બીજાના માટે જીવે છે, મનુષ્ય પોતાના માટે જીવે છે.

શિક્ષણથી એક સારો નાગરિક બને એવી અભ્યર્થના. એ રોજી રોટીનું સાધન નથી પરંતુ એક આદર્શ માનવ બનાવવાનું સાધન છે. જે પોતાના માટે નહીં પરંતુ અન્ય માટે જીવે છે. મધુબન ખુરબુ દેતા હૈ સાગર સાવન દેતા હૈ, જીના ઉસકા જીના હૈ જો ઔરોએ જીવન દેતા હૈ.

આપણે સારી જિંદગી જીવીએ, સદગુણો કેળવીએ એજ શિક્ષણના આદર્શો છે. શિક્ષણ દ્વારા જીવન જીવવાની કળા ખીલવવાનું છે. શિક્ષણ દ્વારા અન્યને જીવડાવવા માટે જીવવાના આદર્શો કેળવો એવી શુભ કામના સહ...

(આંતર કોલેજ વિસ્તરણ વ્યાખ્યાન)

ડૉ. સનીક બના

આચાર્ય,

આટસ એન્ડ કોમર્સ કોલેજ,

માંડવી.

વિદ્યાર્થીઓએ આજના કાળમાં બુદ્ધિનિષ્ઠ બનવાની જરૂર છે. બુદ્ધિમાં જે ઉતરે તે ચકાસીને જુઓ અને બુદ્ધિમાં જે ઉતરે તે નિર્ભયતાથી જીવનમાં આચરવાની શરૂઆત કરો.

વિદ્યાર્થીઓએ આજના કાળમાં વ્રતનિષ્ઠ બનવાની જરૂર છે. વિદ્યા સ્નાતકોની કિંમત નથી. વિદ્યાર્થી વિદ્યા વ્રત સ્નાતક હોવો જોઈએ. યુનિવર્સિટીમાંથી ડીગ્રી લઈ નિકળતી વખતે કોઈ એક વ્રત લો. "માણસની કરોડરજજી ટકાર કરવાના" કાર્ય માટે વ્રત લો. કાનિત કરવાને માટે તમે જાલ છો તે ધ્યાનમાં રાખો. કાનિત એટલે "આગળનું પગલું"... કાનિત એટલે "ડોકું કાપવું" એમ નહીં પણ "ડોકું બદલવું" - તેજસ્વી વિચારો આપવા." તમે જરૂર વધુ કમાઓ. ભૂખની સમસ્યા હલ કરવા તમારે ભોજું બદલવું પડશે.

- પૂજ્ય પાંડુરંગ શાસ્ત્રી આઠવલે

તમે જે બધું ભણાવો છો તે શિક્ષણ કહેવાય અને બાળક પોતાની મેળે જે વિચાર ઉપાડે તેને સંસ્કાર કહેવાય.

પૂરાણોમાં કલ્પિત વાર્તાઓ છે. આ 'માસ સાયકોલોજી' નો અભ્યાસ છે. વાર્તા કહેતી વખતે તમે કોઈને કહો નહીં કે "તું આવો યા" પણ વાર્તા દ્વારા તેવા થવાનું નિરૂપણ કરવાનું હોય. એક વાર્તા કહો, તેમાં ઉચ્ચતમ થયેલો પુરુષ દેખાડો. સાંભળનારના મનમાં એમ થાય કે હું પણ તેના જેવો થાઉં અને તે જે ઉપાડે તેનું નામ સંસ્કાર કહેવાય અને ગોખે તો તેનું નામ શિક્ષણ કહેવાય.

શિક્ષણથી માણસ સુધરતો નથી - સંસ્કારથી સુધરે છે.

- પૂજ્ય પાંડુરંગ શાસ્ત્રી આઠવલે

"જદલાતી પરિસ્થિતિમાં શિક્ષક-પ્રશિક્ષણ"

જામિયા-મિલિયા યુનિવર્સિટીમાં શિક્ષકને ઉત્સાહ કરે છે અને શિક્ષક-પ્રશિક્ષણને તો આ અર્થમાં ઉત્સાહો કરી ઉત્સાહ કરેવાય, તેથી તેમની જવાબદારી ઘણી જ છે.

બી.એડ. કૉલેજોમાં જામતાલક્ષી અભ્યાસક્રમ કેવો હોવો જોઈએ? એ વિશે ચર્ચા સંભળાય છે. શિક્ષક અનેના આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે યુનિવર્સિટીમાં જેકસ ડેવોસના અધ્યક્ષપણા હેઠળ મળેલ સમિતિએ જે રિપોર્ટ બહાર પાડયો તેનું નામ છે "Learning the treasure within." આ રિપોર્ટમાં શિક્ષણના ચાર પાયાની વાત થઈ છે -

1. Learning to know
2. Learning to do
3. Learning to live together
4. Learning to go

આ ચાર સંબંધરત્તંબો પર આધારીત આપણો અભ્યાસક્રમ છે કે કેમ? એ વિચારણા યોગ્ય પ્રશ્ન છે. જો શિક્ષણને વધુ ફળદાયી, માનવીના ઉર્ધ્વમૂલનનું સાધન બનાવ્યું હોય તો શિક્ષણનું માળખું સર્વાંગીણ અને અસરકારક બનાવવું રહ્યું અને તેને માટે અભ્યાસક્રમમાં ફેરફાર અનિવાર્ય બન્યો છે.

સર્વાંગીણ માળખામાં છ બાબતોનો સમાવેશ થાય છે -

૧. પૂર્વ સેવાકાલીન અને પ્રારંભિક શિક્ષણ-પ્રશિક્ષણ.
૨. પુનરાવર્તિત સેવાકાલીન શિક્ષક નવસંસ્કરણ.
૩. સતત વ્યવસાયિક સ્વ અધ્યયન.
૪. શાળા આચાર્યો અને શિક્ષણકારોનું વ્યવસાયિક નવસંસ્કરણ.
૫. ઉચ્ચ વ્યવસાયિક શિક્ષણનું ઉર્ધ્વીકરણ.
૬. શિક્ષક-પ્રશિક્ષકો માટે સમૃદ્ધ તક.

આમાંની પ્રથમ ત્રણ બાબતો વધુ અગત્યની છે.

N.C.T.E. એ વર્ણવેલ માળખા પ્રમાણેના અભ્યાસક્રમનું માળખું નીચે મુજબ હોઈ શકે.

જામતા આધારીત અને વચનબદ્ધતા અભિમુખ અભ્યાસક્રમ (Competency based and commitment oriented curriculum - CBCO curriculum) નાં મુખ્ય પરિમાણો :-

૧. કાર્યરીતિ ક્ષેત્રો (Performance Areas) :-

- ∴ Performance in the class room
- ∴ School-level performance

- ✦ Performance in out of school attitudes.
- ✦ Performance related to parental contact & co-operation.
- ✦ Performance related to community contact & co-operation.

૨. ક્ષમતા ક્ષેત્રો (Competency Areas) :-

- ✦ Contextual competencies.
- ✦ Conceptual competencies.
- ✦ Curricular & content competencies.
- ✦ Transactional competencies.
- ✦ Competencies in other educational activities.
- ✦ Competencies related to teaching-learning material.
- ✦ Evaluation competencies.
- ✦ Management competencies.
- ✦ Competencies related to parental contact & co-operation.

૩. વચન બદલાના ક્ષેત્રો (Commitment Areas) :-

- ✦ Commitment to learner.
- ✦ Commitment to the society.
- ✦ Commitment to the profession.
- ✦ Commitment to achieve excellence.
- ✦ Commitment to Basic Human Value.

ટૂંકમાં શિક્ષક તરીકે આપણે એવી તાલીમ મેળવીએ કે આપણે શિક્ષણ જગતને ઉત્કૃષ્ટ સેવા પ્રદાન કરીએ.

"Kite & what we make it"

ડૉ. જયેશ નાયક
વ્યાખ્યાતા, શિક્ષણ વિભાગ,
દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી,
સુરત.

શિક્ષક અને પૂજક

કવિ શ્રી મેઘનાથ ભટ્ટની "હીપાગો" કાવ્યની પંક્તિ ભાવિ એવાણની યાદ અલખાને છે.

**"પેઠી જુની શપડીમાં સેકાં વિવૃત મનોવૃત્તિવાળાં
આવતી કાવ્યા શીલ પવનનો સાથનો શી રીતે કરશે ?"**

આ વિધાન જો આપણી સંવેદનાને કંઠોળનું હોય તો આપણે શિક્ષકોને આપણા વ્યવહારને તપાસવા પડશે. આપણી વ્યાવસાયિક જમતાઓ વધારવી પડશે. નવા વિચારોની સાથે વર્ગશિક્ષણને ભગતી કેટલીય સંકલ્પનાને પણ નવા સંદર્ભે જોવી પડશે. આપણે શિક્ષકો, દરમ-શ્રાવ્ય સાધનો, પ્રચાર માધ્યમો, દરેક સંસ્થા સહીય વ્યક્તિના મનુષ્યનો વગેરે સંદર્ભે તથા શૈક્ષણિક ઉપકરણોનો વિવેકપૂર્ણ ઉપયોગ કરીશું, તો વર્ગને સ્વર્ગ બનાવી શકીશું.

આપણે શિક્ષકો પવિત્રતમ વ્યવસાયમાં વિસુતીનો અમલ કરીશું, તો કંઈક ક્યાંનો આનંદ ભૂંટી શકીશું.

- શિક્ષકની ત્રિસુતી :-
૧. વિષય નિષ્ઠા
 ૨. વિદ્યાર્થી નિષ્ઠા
 ૩. સંસ્થા નિષ્ઠા

૧. વિષય નિષ્ઠા :-

શિક્ષક પોતાના વિષયમાં સજજ હોય, વિષય પર પ્રાણ્ય હોય, વિષય અંગે જિજ્ઞાસુ હોય અને મેઘવેલ સામનું યોગ્ય પદ્ધતિથી વિસ્તરણ કરતો હોય તો વિદ્યાર્થીઓને વર્ગમાં પરણે એ સાકાવાની જરૂર ન પડે. પોતાના શાસ્ત્રમાં અપૂર્ણતા ન રહે તે માટે શિક્ષકે પોતાના વિષયને તાજે સમવા સતત પ્રયત્નશીલ રહેવું જોઈએ. વિષયમાં ઉમેરણો બનાવવા જ રહે છે. પોતાનો વિષય એની સાથેના આનુષંગિક વિષયો, વિષયમાં ઉડાણ, એની ખૂબીઓ, પદ્ધતિઓ અને છોલ્લે સંક્રમણ... પણ કરવું પડે.

૨. વિદ્યાર્થી નિષ્ઠા :-

શિક્ષણના કેન્દ્રમાં 'વિદ્યાર્થી' જ હોય ! શિક્ષણમાંથી વિદ્યાર્થીને બાદ કરવામાં આવે તો કંઈ જ ન રહે. તેથી શિક્ષકમાં વિદ્યાર્થી નિષ્ઠા હોવી જોઈએ. વિદ્યાર્થી નિષ્ઠા એટલે વિદ્યાર્થીઓ માટે સાચા હૃદયનો પ્રેમ. આજનો વિદ્યાર્થી જીવન પરની ત્રદા મુઠાવી બેઠો છે, ત્યારે શિક્ષકનો ફુંગાવો સ્નેહ પ્રાણ વાય તો વિદ્યાર્થી પણ પોતાને જે પ્રેમ મળ્યો છે તેવો જ પ્રેમ બીજાને આપતો વાય. વિદ્યાર્થીની કલાએ જઈ, માન્ય સ્તરે જઈ શિક્ષણ કાર્ય કરનાર જ સાચા અર્થમાં શિક્ષક બની શકે. વિદ્યાર્થીઓમાં ખોવાઈ જવાનું, વિદ્યાર્થીઓ સાથે સમરસ થવું એ સાચા શિક્ષકની નિશાની છે.

૩. સંસ્થા નિષ્ઠા :-

જે સંસ્થા પોતાને રોટલો આપે છે, તે સંસ્થાને વહાણ રહેવું તે શિક્ષકનો ધર્મ છે. સંસ્થાની યાત્ર આપે ત્યારે કર્મચારીઓએ મતાબેદો ભૂલી જઈ "સંસ્થાનું ગૌરવ એજ માતું ગૌરવ" એ ભાવ સદા જાગ્રત રહેવો જોઈએ. દરેક માણસ સંતાન અને કુટુંબને પ્રેમ કરે છે, શિક્ષકે તે જ રીતે સંસ્થા પ્રત્યેના કર્તવ્યપાલન તરફ પ્રેમ દાખવવો જોઈએ.

* ઋ સહનાવવનું... નો અર્થ જ - શીખવતાં શીખવતાં શીખવતો રહીશ :-

શિક્ષક અને વિદ્યાર્થી પરસ્પર બે અવિભાજ્ય ઘટકો છે. શિક્ષક એ પૂજક છે. વિદ્યાર્થી એ એમની સાથે સંતાનને વિરાજીત દેવતા છે. પૂજા કરતી વખતે માણસ કેવો હોય છે ? તે તેની શક્તિ અને ઉત્તમતાને પ્રગટ

કરનારો હોય છે. કોઈ પણ શિક્ષક આ વલણ અખંધાર કરે તો સાળા મંદિર બની જાય અને વિદ્યાર્થીઓ દેવી-દેવતા

* શિક્ષક આજીવન વિદ્યાર્થી જ રહેવો જોઈએ :-

ૐ સહનાવવતુ ના સ્વાધ્યાય મંત્રમાં પણ આજ મર્મ રહેલો છે.

"ૐ સહનાવવતુ..... સહતૌપુનક્તુ" આ સ્વાધ્યાય મંત્રમાં મોટા ભાગની શૈક્ષણિક સંસ્થાઓમાં ગવાય છે. આ મંત્રમાં ગુરુ શિષ્ય બંનેની પ્રાર્થના છે. આ મંત્રમાં મહેલો વાત એ બધાંને પ્રેરે છે કે શિક્ષક પણ એક વિદ્યાર્થી છે. વિદ્યાર્થી તો વિદ્યાર્થી છે જ; આમ, બંને વિદ્યાર્થી છે. સ્વાધ્યાય મંત્ર કહે છે કે 'સહનાવવતુ' આપણે બંને સાથે રહી પુરુષાર્થ કરીએ, સહતૌપુનક્તુ આપણે બંને સાથે ભોગવીએ, સહવીર્ય કરવાવઠે. આપણે બંને સાથે રહી-પરતકમ કરીએ, અને એથી જ તેજસ્વી જ્ઞવર્ષીભમસ્તુ - આપણા બંનેનું અધ્યયન તેજસ્વી બને. પ્રજ્ઞ મંત્રની સૌથી મોટી વાત તો છે મા વિદિતાવઠે - આપણે એકબીજાનો કદી દ્રેષ ન કરીએ.

સ્વાધ્યાય મંત્રમાં ગુરુવચનનો મર્મ એ છે કે તેને શીખવાડતાં શીખવાડતાં હું પણ શીખતો જ રહીશ. બંને શબ્દ બહુ મહત્વનો છે. કારણ કે, શિક્ષક પાસે શીખતાં વિદ્યાર્થીઓમાં ચેતના આવે છે. ચેતનામાં પ્રતિભાવો ઉઠે છે. પ્રતિભાવોથી સમજણ આવે છે અને એ પારસ્પરિક પ્રક્રિયા હોય છે.

* આપણે જીવન શિક્ષક બનીએ :-

શિક્ષકની નિષ્ઠાના અભાવે આગ્રાદી પહેલાં કવિશ્રી કરસનદાસ માણેકે લખવું પડેલું કે -

"બીલું ખીલું કરતાં માસુમ ગુલ સુત્ર શિક્ષકને સોપાવાં;
કારાગાર સમી સાળાના કાઠ પર બડકાણા !
વસંત વર્ષા, શ્રીમ્મ ધરદના ભેદ બધાય ભુલાણા ;
જીવન માહ તણા લઘુતમમા પ્રગતિ-પદ છેદણા !

આપણે શિક્ષકો આત્મ નિરીક્ષણ કરીએ કે આપણે આપણા ભાવિ નાગરિકોને છેલ્લે તો નથી આપી રહ્યા ને ? શિક્ષકની ત્રિમુત્રી ધ્યાનમાં રાખી, શિક્ષણનાં વ્યવસાયને ધંધો ન બનાવતાં ધર્મ બનાવીએ. આપણા શિક્ષક તરીકેનાં બે સ્વરૂપો બનાવીએ. એક તો વિષય શિક્ષકનું સ્વરૂપ અને બીજું જીવન શિક્ષકનું સ્વરૂપ. આમાં મુખ્ય સ્વરૂપ જીવન શિક્ષકનું બનાવીએ. વિષય શિક્ષણના માધ્યમથી જીવન શિક્ષણ આપીએ.

આજે ભાવિ ધુંધળું દેખાય છે. આ અંધાધુંધી નિવારવા આપણે શું કરીશું ? આ માટે ઘોડાંક મનીષીઓએ જાગવું રહ્યું. અંધાધુંધીનો સામનો બે રીતે થઈ શકે. એક તો અ-વાય-અનિતિ-અસત્ય સામે પડકાર ફેંકીને-વિદ્રોહ જગાવીને અને બીજું વિદ્યાર્થીઓમાં ઉચ્ચ આદર્શોનો સંચાર કરીને પણ અંધાધુંધી અટકાવી શકાય છે. કારણ કે, મા-આપ કરતાં શિક્ષકોનો પ્રભાવ વિદ્યાર્થીઓ પર વધુ પડે છે. બાળકને પોતાનાં મા-બાપ કરતાં શિક્ષક વધુ વિશ્વસનીય લાગે છે. શિક્ષકનાં વ્યક્તિત્વ અને સંસ્કાર સિંચન દ્વારા વિદ્યાર્થીના વ્યક્તિત્વને સ્પર્શવાનો અવસર આજે વધુ સમયોચિત છે. તો ઉઠીએ-જાગીએ અને કામે લાગીએ.

કોઈકે સાચે જ કહ્યું છે -

"રણકાર તો ઘંટનો સરખો જ છે, પણ સાળા એક મંદિર તો કેવું !
વિદ્યાર્થી મમ દેવ, હું પૂજારી ને, કર્મ પૂજા બને તો કેવું !"

સાધના બાવીસર
(મંત્રી : મેગેજિન સમિતિ)
રોલ નં. ૭

आत्मसुख की चाह

प्रत्येक व्यक्ति सुखी होना चाहता है लेकिन फिर भी सभी को सुख नहीं मिलता। मानव को देखकर ऐसा लगता है कि या तो वह सुख के स्वरूप को नहीं पहचानता या वह उस दिशा में जो प्रयत्न कर रहा है वो ही गलत है। दुनिया में ऐसा कोई व्यक्ति नहीं जो पूर्ण रूप से सुखी हो जिसे कोई दुःख न हो। सुख और दुःख केवल व्यक्ति विशेष को सापेक्षिक विचार और भावनाएँ हैं।

सदभावना हो प्रसन्नता की जननी है। आन्तरिक पवित्रता, निर्मलता और स्वच्छता से प्रसन्नता सहज रूप में आती है। स्थिन्न व्यक्ति का अन्तर निरंतर जलता रहता है। प्रत्येक क्षण दूसरों की खुरशी से उसके मन में ईर्ष्या की अग्नि धधकती रहती है जिसकी लपटों से जो कुछ मिल रहा है वह भी ध्वस्त हो जाता है। दुनिया में एक से बढ़कर एक सफल एवं संपन्न व्यक्ति हैं उनके प्रति ईर्ष्या की भावना रखना ठीक नहीं। प्रयत्न करके हम भी उनकी स्थिति तक ही नहीं वरन उससे आगे भी बढ़ सकते हैं।

प्रतिरोध की भावना भी सबसे बड़ा दुःख का कारण है। बदले की भावना से प्रभावित होकर व्यक्ति का मस्तिष्क हमेशा विपरित दिशा में काम करता है। उसका मन हमेशा कुटित रहता है। यदि कोई हमारे लिये बुरा भी करे तो बजाय यह विचारने के कि भगवान उसका भी बुरा करेगा, हमें हमेशा यह विचार करना चाहिए कि ईश्वर उसके विचारों को शूद्ध करे।

प्रतिकूल परिस्थिति में भी हम अपना मानसिक संतुलन न बिगड़ने दे। अपना मानसिक स्तर ईतना उठाये कि प्रतिकूलता में भी हँस सके और कठिनाईयों में भी मुस्कुरा सके तथा असफलता में सफलता की संभावना देख सके। विरोध को प्रेरणा के रूप में ले। कटुता का उतर मधुरता से देने की आदत डाले। मन में हमेशा उल्लास रखे। दुःख तथा संताप की स्थिति में भी कोई क्षण खुरशी को याद कर सुखी हो लें। दूसरों के लिए कुछ करने की भावना रखे। कभी मन में भी अपेक्षा की भावना न लाये, अपनी मनोवृत्ति को स्वार्थी व संकुचित न बनाए, निश्चल मन से किसी का दुःख दूर कर खुरशी हासिल करे तो स्वर्ग यहीं है और फिर सुख ही सुख है।

अलग अलग हो भले जातियों, भिन्न भले ही भाषायों।

पर सबके विश्वास एक हो, एक सभी की आराधने ॥

धनपालकुमार जैन
(रोल नंबर - ५२)

આજરી સલામ

ભૂલશું ભલે બીજું બધું ખરોડ કોલેજને ભૂલશું નહીં,
અગણિત જેની યાદ છે તેને કહી ભૂલશું નહીં...
સાથે રહ્યાં, સાથે ભણ્યાં, વર્ષ વિતાવ્યું સાથમાં,
કોલેજની એ કાળની યાદાને ભૂલીશું નહીં...
મા-બાપને ઘેર છોડી આવ્યા, રહ્યા જેની સાથમાં,
એ સાથીઓની યાદને દિલમાં દબાવી રાખીશું...
મગરો ઘણું બીજું બધું, પણ સ્નેહ આ મગરો નહીં,
દિલની એવી દાસ્તાન કોઈને કહી સંભળાવીશું...
તબદી ભલે કોઈ જુદાં, મનથી તમારી સાથ છીએ,
મનની એવી ભાવના ભૂલથીય ભૂલીશું નહીં...
સલામ અમારા આજરી જો, ફરી ના મળીએ સંસારમાં,
યાદ બનીને આવરો આંસુ અમારી આંખમાં...

- પટેલ ભારતી એલ.
રોલ નં. ૨૦

જુદાઈ

ભરાયું છે દિલ આજે મારું દઈથી,
કેમ કરીશું, વ્યક્ત એ કલમથી.
ઠઠેવાય છે દુનિયામાં ખુબ દુઃખદાયી,
એ લાણનું નામ છે, માત્ર એક જુદાઈ.
આજે પડી છું સખીઓથી જુદી,
મનમાં છે દુઃખ, પણ મુખાકૃતિ છે જુદી.
કર્યો ન હતો આ પળનો અનુભવ,
કહું છું ન થાય કોઈને એ અનુભવ.
આજે મારા દિલના થયા છે ટુકડા,
વઠેચાયા બે ભાગમાં એ ટુકડા.

હતાં પણ હું જીવે જાઉં છું.
જો કે વ્યક્ત કરી નથી શકતી
માટે લખતી જાઉં છું, લખતી જાઉં છું...
- બોરસિયા દસા
રોલ નં. ૪૦

માનવ અને સૃષ્ટિનો સંબંધ શું ?
માનવ અને ભગવાનનો સંબંધ શું ?

હું કોણ ?
હું ક્યાંથી આવ્યો ?
મારે ક્યાં જવું ?
મારી શકિત કેટલી ?
હું કંઈ રીતે ધ્યેય હાંસલ કરી શકીશ ?
આ પ્રશ્નોનો વિચાર કરતાં જે શિક્ષણ ભળે તે જ ખરી વિદ્યા.
જે સંસ્કૃતિને આધારે સમાજ સ્વસ્થતાથી દસ દસ
હજાર વર્ષ ઉભો રહ્યો તે સંસ્કૃતિને ટકાવવા માટે
પૂર્વજોએ શું શું મહેનત કરી, ક્યા ક્યા પ્રયોગો
ક્યાં તે જાણી લેવું જોઈએ,
શિક્ષણ એટલા માટે જ છે.

- પૂજ્ય પાંડુરંગ શાસ્ત્રી આઠવલે

એ વિદ્યાસ... પતઝડ પછી આવે બહાર

મન મચુર આજે કરી રહ્યો છે નવો ચિત્કાર,
વસંતની લહેરખીથી ભીની થઈ છે દિલની કિનાર.
અહીં નવા સંબંધો વીઠાવા આવે છે ખરા,
પરંતુ જૂની સ્મૃતિઓથી મન છે ચિહ્નાર.
ઘણી વેદનાઆને દૂર ખસેડી હવે,
નવી મહત્વકાંસાઓ લઈ રહી છે આકાર.
મંકિલ ઉપર પહોંચવાના મનોરથ સાથે,
ખબર નથી ખમવા પડશે કેટલા પ્રહાર.
જો બદકિસ્મતી પીછે પકડશે તો,
વિચિત્ર દુનિયામાં કોણ બનશે તારણહાર ?
અંતમાં એટલો વિશ્વાસ તો છે જ કે,
જીવનમાં પતઝડ પછી હંમેશા આવે છે બહાર.

- દિપીકા ટેસાઈ
રોલ નં. ૫૬

અંતર

જ્યાં તુઓ ત્વાં અંતર અંતર...
 ઘાય મને કે
 શીખી લઉં મંતર મંતર
 ને પછી કાણ એકમાં
 કરી દઉં સમાંતર સમાંતર.
 માત-જાત, ઉચ-નીચ, છૂત-અછૂત આ બધું
 ક્યાં સુધી અંતર ?
 બસ, હવે તો 'એકતા' માટે
 જીતી લઉં મંતર મંતર.
 જેથી સમૂળાં જાય
 નિરંતર અંતર અંતર.
 એકવીસમી સદીમાં
 ક્યાં સુધી રહેશે અંતર અંતર
 કે પછી એકવીસમી સદીનું,
 વાને જંતર જંતર.
 ને છતાં 'માનવ' તરીકે જીવવા
 શીખી લઉં મંતર મંતર.
 જેથી લુપ્ત થાય
 અંતર અંતર.

- સન્ધ્યાસી 'શૈખ'

સંકલન - મોટી આરતી એચ.
 રોલ નં. ૧૭

સંભારણું

સમય પણ સ્વયં એક સમજણ બને છે,
 પીતેલી કાણી જ્યારે દર્પણ બને છે.
 કહો પાનખરને નકામી ન આવે,
 હવે ભરપસંતે યમન રણ બને છે.
 કટી દુરમલાપટ મટે છે મિત્રતાથી,
 કટી ઝેરનું મારણ પ્રેમ બને છે.
 કવિતાઓથી એકંત રણકે છે,
 કવિતા દુઃખોનું નિવારણ બને છે.
 ન પૂછો મને મારો ભૂતકાળ કોઈ,
 એ સંભારણું હવે ભારણ બને છે.

સંકલન - મનસુરી અક્ષાનાબાબુ એમ.
 રોલ નં. ૮

મારી સમજ

વિદ્યાર્થી કોણ ?
 ઈશ્વરનું સંતાન, નહીં કે સંસ્થાગત રમકડું.
 શિક્ષક કોણ ?
 માર્ગદર્શક, નહીં કે પહેરેગીર.
 વિદ્યાશાખા શું ?
 સ્કોલરનું મંડળ, નહીં કે કારીગરોનો સંઘ.
 આચાર્ય કોણ ?
 જ્ઞાનનો સ્વામી, નહીં કે શિક્ષકોનો માલિક.
 પરીકાણ શું ?
 અસ્તિત્વ અને અભિવ્યક્તિ,
 નહીં કે ગોખણપટ્ટી અને સ્મૃતિ કસોટી.
 વિદ્યાતથ શું ?
 આપણે સૌંએ કરવા ધારેલું સર્જન.

- એલન એ. ગ્લેથોલ

સંકલન - રાજુભાઈ પટેલ (રો.નં. ૩૨)

હવે ક્યારે બોલાવશો

પતની પતનીને અને પોયાં ધિયાં,
 હવે ક્યારે બોલાવશો ?
 ઈબરમાં સુનમૂલ બેસી ઉજગરો
 ને સમણાંનો દેશ ગયો ડૂબી,
 આઘમતી રાત હજી આઘમતી જાય
 નથી અંધારે ઉકલતી ખૂબી,
 આંસુડે નીંદરના યેચા ધિયાં,
 હવે ક્યારે બોલાવશો ?
 છાતીમાં ટળવળતી નવરોડી હૂંફ
 બેઠી આંખે અણસાર ઓશિયાળા,
 રુંવાડા એક એક કરમાતાં જાય
 ઘરો પાંપણનાં બંધ હવે તાળાં,
 લોચનિયાં તોહીચાણ લોચાં ધિયાં
 હવે ક્યારે બોલાવશો ?
 - ચૌહાણ કિરીટ કે.
 રોલ નંબર ૦૨

ક્રોધ

ક્રોધ આતા હે સબકો, રખા અનજાન મેં જનકો.
 ક્રોધ કરના બાત હૈ ખૂરી, ક્રોધ આવે તો ભજતો હરિ.
 ક્રોધ કો પીના હૈ સમાજદારી, વરના કુઈ જંદગી અધૂરી.
 ક્રોધ કમ નહીં હૈ ક્રોઈ વિપ સે, જસે પીના શીખો મુદિધિર સે.
 ક્રોધ કરને સે જાતા હૈ ખૂલ, ઔર નિર્બળ કોતા હૈ તનમન.
 મૃત્યુ કે બાદ જાતી હૈ ધિતા, ક્રોધ કરકે ઈસકી કાહે ધિંતા.
 ક્રિયા ક્રોધ કો જીસને વશ, ઉસને ફેલાયે જીવનમેં વશ.
 મેરી માનો ક્રોધ કો દખાલો, ઔર કામ કે લિયે ટિમાગ સંભાલો.

- ગૌસ્વામી જીજ્ઞેશપુરી હર્ષદપુરી
 બી.એડ. ક્રમાંક ૫૪

શિક્ષણનું બખડજંતર

ચાલ્યું આ તો શિક્ષણનું બખડજંતર,
 છે કોઈ પૂછનારું એની ખબર અંતર... ચાલ્યું
 ગાઈડ, ગોખણ અને યુગ્મન ગુરૂ
 એ ટાણે વિદ્યાર્થીઓના મહામંતર... ચાલ્યું
 વાલીઓ વગાડે જોયા વગર જંતર
 છે વિકાસમાં ઠી.વી. નો સાથ સર્વેતર...? ચાલ્યું
 શિક્ષક શાળાના દરવાજા સુધી
 બહાર નીકળતા ઘાય ભગંદર... ચાલ્યું
 સદાયે પુસ્તકોના પહાડોની અંદર
 છેવટ નીકળતા નાના છૂંદર... ચાલ્યું
 પોપટનો પિતા ન જાણે
 મારો લાલો કયા પિંજરની અંદર... ચાલ્યું
 ગુરૂ ગરજાઉ શિષ્ય સ્વાર્થી
 પરિણામ છૂવાયું નોટેના બંડલની અંદર... ચાલ્યું
 નથી લાગતું મહાસાગર ડહોળવા છતાં
 અમૃત નીકળતું ત્રણ ટીપાની અંદર... ચાલ્યું
 પરીક્ષા પેપર સુધી પાંગરતું શિક્ષણ
 પગથિયાં ઉતરતાં જાએની ઘાય કર્યુંબર... ચાલ્યું
 મેરા દેશ મહાનની ગાંજે રણભેરી
 સાચી સંસ્કૃતિના ખાલી બખડ સમંદર... ચાલ્યું
 જ્યાં પગ મૂકું ત્યાં ખૂરો છે અંદર
 બોલ "વાચક" આનો છે કોઈ ઉત્તર...? ચાલ્યું

- પ્રીતી બી. પટેલ
 રોલ નંબર ૩૧

બાળક જેવું જીવે તેવું જીએ

- જો બાળક ખણખોટિયા વાતાવરણમાં જીવતું હશે,
તો એ બિંદાખોટી શીખે છે.
- જો બાળક વેરના વાતાવરણમાં જીવતું હશે,
તો એ ઝઘડતા શીખે છે.
- જો બાળક ઉપહાસના ઓળાઓમાં ઉછરતું હોય,
તો એ લોભીલાપણું શીખે છે.
- જો બાળક ઢિડ્ડરો - ફિક્કરો વચ્ચે જીવતું હોય,
તો એ ધોતાને ગુનેગાર સમજવાનું શીખે છે.
- જો બાળક સહિષ્ણુતા સાથે જીવતું હોય,
તો એ શાંત - સ્વસ્થ થવાનું શીખે છે.
- જો બાળક પ્રોત્સાહક પર્યાવરણમાં જીવતું હોય,
તો એ આત્મવિશ્વાસ શીખે છે.
- જો બાળક પ્રશંસા પામતાં પામતાં જીવતું હોય,
તો એ પરગુણ ગ્રહણ કરતાં શીખે છે.
- જો બાળક નિર્વ્યાજ ચારુતાના વાતાવરણમાં જીવતું હોય,
તો એ ન્યાયપરાયણતા શીખે છે.
- જો બાળક સુરક્ષિતા વચ્ચે જીવતું હોય,
તો એ શ્રદ્ધા રાખતાં શીખે છે.
- જો બાળક અનુમોદન પામતું પામતું જીવતું હોય,
તો એ ખુદ પર પ્રેમ રાખતાં શીખે છે.
- જો બાળક સ્વીકૃતિ અને મૈત્રી વચ્ચે જીવતું હોય,
તો એ વિશ્વમાંથી પ્રેમ ધોળવાનું શીખે છે.

Children Learn What They Live

- If a child lives with criticism,
He learns to condemn.
- If a child lives with hostility,
He learns to fight.
- If a child lives with ridicule,
He learns to be shy.
- If a child lives with shame,
He learns to feel guilty.
- If a child lives with tolerance,
He learns to be patient.
- If a child lives with encouragement,
He learns confidence.
- If a child lives with praise,
He learns to appreciate.
- If a child lives with fairness,
He learns justice.
- If a child lives with security,
He learns to have faith.
- If a child lives with approval,
He learns to like himself.
- If a child lives with acceptance
and friendship,
He learns to find love in the world.

-: સંકલન :-

શીલા રેલર
રોલ નંબર - ૧૦

રસા દેડેલ
રોલ નંબર - ૧૪

૧૯૯૮-૯૯ના વર્ષની પ્રવૃત્તિઓનું વિહંગાવલોકન

(૧) વાર્ષિકોત્સવની ઉજવણી સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ દ્વારા :-

કોલેજનો આઠમો વાર્ષિકોત્સવ અંગારેસ્વરના પરમહંસ આશ્રમનાં મહામંડલેસ્વર ૧૦૦૮, સ્વામી મનિપાનંદજીના અધ્યક્ષપદ્માં અને કોલેજ ટ્રસ્ટના ઉપપ્રમુખ શ્રી સુનિલભાઈ બી. પટેલનાં અતિથિવિશેષપદે તથા ટ્રસ્ટીઓ તથા આમંત્રિતોના સાંનિધ્યમાં સંપન્ન થયો. સાંસ્કૃતિક સમિતિના અધ્યક્ષશ્રી પ્રફુલ્લસિંહ જે. રાજના માર્ગદર્શન હેઠળ પ્રશિક્ષણાર્થીઓએ પ્રાર્થના, સ્વાગત, મરાઠી નૃત્ય, એકપાત્રીય અભિનય, ગરબો, રાસ, મિમીકી અને નાટક રજૂ કર્યાં. પ્રેક્ષકોએ આનંદભરે આ કાર્યક્રમ માણ્યો.

તા. ૨૦-૨-૯૯

(૨) “૩૧મો અંકલેસ્વર તાલુકા યુવક મહોત્સવ” માં કોલેજનું ગૌરવપ્રદ પ્રતિનિધિત્વ :-
(સ્થળ : ગુડુ વિદ્યાલય, અંકલેસ્વર)

સાહિત્ય-સંગીત-કલા ક્ષેત્રની સ્પર્ધામાં ૧૭ જેટલા પ્રશિક્ષણાર્થીઓએ ઉમંગભરે ભાગ લીધો. નીચેની કૃતિઓમાં વિશિષ્ટ સ્વરૂપે ઝબકી કોલેજને ગૌરવ અપાવ્યું.

✦ ગૌરવ અપાવનાર તાલીમાર્થીઓ :-

૧. મનોજ ફણસિયા - લોકવાર્તા સ્પર્ધા - પ્રથમ ક્રમ
૨. સાધના બાવીસ્કર - (૧) નિબંધ સ્પર્ધા - બીજો ક્રમ
(૨) શીઘ્ર વક્તૃત્વ સ્પર્ધા - ત્રીજો ક્રમ

વિજેતાઓને અભિનંદન.

તા. ૨૬-૯-૯૮

✦ ૩૧મો ભરૂચ જિલ્લા યુવક મહોત્સવમાં ઉત્કૃષ્ટ દેખાવ :-

મનોજ ફણસિયાએ લોકવાર્તા સ્પર્ધામાં ભાગ લઈ અંકલેસ્વર તાલુકાનું પ્રતિનિધિત્વ કયું હતું.

તા. ૩૦-૧૧-૯૮

(૩) ઉત્સવ ઉજવણી :-

સ્વાતંત્ર્ય દિન (તા. ૧૫-૮-૯૮)

✦ સામુહિક ધ્વજવંદન તથા વૃક્ષારોપણ :-

કોલેજભવનની જગ્યામાં કોલેજનાં તાલીમાર્થીઓ દ્વારા પ્રા. રાજેન્દ્ર બી. પટેલનાં માર્ગદર્શન હેઠળ વૃક્ષારોપણ થયું. જેમાં આશરે ૧૦૦ વૃક્ષો વેવાયાં. લાયન્સ ક્લબ, જી.આઈ.ડી.સી., અંકલેસ્વર તથા જી.આઈ.એલ., અંકલેસ્વરનો સહયોગ પણ મળ્યો.

✦ કૉલેજ સ્થાપના દિન અને શિક્ષકદિન :-

શિક્ષણજગત માટે ગૌરવાન્વિત દિવસ એટલે શિક્ષકદિન. વળી, આ કૉલેજનો જન્મદિન એટલે શિક્ષકદિન. કૉલેજ સ્થાપનાદિન અને શિક્ષકદિન એવા બેવડા ઉત્સાહની ઉજવણી કૉલેજના વ્યાખ્યાનબંધમાં ઉત્સાહભર્યા વાતાવરણમાં થઈ. ઉત્સવનું પ્રમુખસ્થાન કૉલેજ ટ્રસ્ટનાં ઉપપ્રમુખ સુનિલભાઈ બી. પટેલે શોભાવ્યું. અતિથિવિરોધ તરીકે શ્રી મોલાના હનીક તથા સરસ્વતી હાઈસ્કૂલ, ભરૂચના ભૂતપૂર્વ આચાર્ય શ્રી દેવેન્દ્રભાઈ કૂમતીવાલા ઉપરિચિત રહયા હતા.

ઉત્સવમાં ઉપસ્થિત મહેમાનોનો પરિચય પ્રશિક્ષણાર્થી સાધનાબેન બાવીસ્કરે આપ્યો હતો. પ્રસંગોચિત વક્તવ્ય દિપક રાઠોડ, અતુલ પટેલ અને શીલા ટેલરે આપ્યા હતા. અતિથિવિરોધ સ્થાનેથી તથા પ્રમુખસ્થાનેથી ઉદબોધન સાથે પ્રશિક્ષણાર્થીઓને સાચા શિક્ષક થવા અપીલ થઈ હતી.

✦ મકરસંક્રાંતિની પૂર્વસંધ્યા :-

મકરસંક્રાંતિના ઉત્સવ પાછળનું રહસ્ય, વક્તવ્ય અને ગીત દ્વારા પ્રશિક્ષણાર્થીઓએ જાણ્યું અને માણ્યું. પ્રાધ્યાપકશ્રી પ્રફુલ્લસિંહ જે. રાજના માર્ગદર્શન હેઠળ ઉત્સવ ઉજવાયો. પ્રશિક્ષણાર્થીઓમાં શ્રી દિપક રાઠોડ, અતુલ પટેલ, નયના નાયક, હેતલ મકવાણા વગેરેએ ઉત્સવની તાત્વિક ચર્ચા, તલગોળના લાડુનું મહત્વ, જીવનનો પતંગ સાથેનો સંબંધ વક્તવ્ય દ્વારા સમજાવ્યો. પ્રા. શ્રી પ્રવિણભાઈ માસ્ટર, પ્રા. શ્રી પ્રફુલ્લસિંહ જે. રાજ તથા આચાર્ય ડો. ડી. પી. પટેલ સાહેબે પ્રાસંગિક વક્તવ્ય રજૂ કરી પ્રશિક્ષણાર્થીઓના પ્રયત્નને બિરદાવ્યો હતો.

તા. ૧૩/૧/૯૯

✦ સ્વ. મોરારજી દેસાઈ જન્મજયંતિ ઉજવણી (તા. ૨૮-૨-૯૯) :-

આચાર્ય ડો. ડી. પી. પટેલના માર્ગદર્શન હેઠળ પ્રશિક્ષણાર્થીઓએ ભૂતપૂર્વ વડાપ્રધાન સ્વ. મોરારજી દેસાઈને કૃતજ્ઞતાપૂર્વક યાદ કર્યા.

(૪) ભૂતપૂર્વ પ્રશિક્ષણાર્થી મુલાકાત :-

અનુભવ મોટો શિક્ષક છે એ ન્યાયે વર્ષના પ્રથમ સત્રમાં કૉલેજમાં ઉપરિચિત થયેલ પ્રશિક્ષણાર્થીઓમાંથી નીચે મુજબ ભૂતપૂર્વ પ્રશિક્ષણાર્થીઓનાં અનુભવનો લાભ વર્તમાન પ્રશિક્ષણાર્થીઓએ મેળવ્યો.

- (૧) અનુરાધા પટેલ (બી.એડ. '૯૮ની પરીક્ષામાં પ્રથમ)
- (૨) જીતેન્દ્ર વસાવા (પ્રાધ્યાપક, આર્ટ્સ કૉલેજ, રાજપીપળા)
- (૩) ધર્મેશ બી. જોષી (ભૂતપૂર્વ સામાન્ય મંત્રી)
- (૪) સૈયદ અહમદ (બી.એડ. '૯૮ની પરીક્ષામાં દ્વિતીય)
- (૫) નિલીમા પરમાર (બી.એડ. '૯૮ની પરીક્ષામાં તૃતીય)

(૫) વિશિષ્ટ વ્યક્તિ મુલાકાત :-

આ મહાનુભવોએ કૉલેજમાં પધારી અમને પ્રોત્સાહિત કરી ઉપકૃત કર્યા હતા.

- શ્રી એન. વી. પલાસ સાહેબ જિ.શિ. અધિકારી, ભરૂચ.
- શ્રી દિનેશભાઈ પ્રજાપતિ અને શ્રી રાહોડ મ.શિ.નિ., ભરૂચ.
- શ્રી ઝિયાઉદ્દીન સૈયદ સંચાલક : ઈન્દિરા ગાંધી ઓ.ન યુનિ., ભરૂચ કેન્દ્ર.
- ડૉ. બોમ્બી કાવીના આચાર્ય, કોમર્સ કૉલેજ, ભરૂચ.
- શ્રી હનિકભાઈ બના આચાર્ય, આર્ટસ કૉલેજ, માંડવી.
- શ્રી સોલાના હનીફ સાહેબ
- શ્રી એમ. એસ. મુલતાની જી.આઈ.એલ., અંકલેશ્વર.
- ડૉ. નાનુભાઈ ડી. પટેલ આચાર્ય, રંગશિક્ષણ મહાવિદ્યાલય, બીલીમોરા.
- શ્રી દિલીપભાઈ બી. જોષી આચાર્ય, નાની દમણ.
- ડૉ. જયેશભાઈ એ. નાયક વ્યાખ્યાતા, શિક્ષણ વિભાગ, દ.ગુ. યુનિવર્સિટી
- ડૉ. જગદીશભાઈ ગુર્જર આચાર્ય, આર્ટસ એન્ડ કોમર્સ કૉલેજ, અંકલેશ્વર.

(૬) આંતરકૉલેજ વિસ્તરણ વ્યાખ્યાન :-

તા. ૩-૧૦-૯૮

યુનિવર્સિટીઓની પરંપરા મુજબ સત્ર દીઠ એક એવા કુલ બે વ્યાખ્યાનો યોજવાના હોય છે. આ વર્ષે દક્ષિણ ગુજરાતના બે વિદ્વાન આચાર્યોનો લાભ અમને સાંપડયો. વિગતો આ રહી.....

- (૧) વક્તા : પ્રિ. ડૉ. હનિકભાઈ બના
 (આચાર્યશ્રી, આર્ટસ એન્ડ કોમર્સ કૉલેજ, માંડવી)
 વિષય : "શિક્ષણ સામેના પ્રવર્તમાન પડકારો"
 પ્રમુખ : પ્રિ. ડૉ. બોમ્બી કાવીના
 (આચાર્યશ્રી, એમ. કે. કોમર્સ કૉલેજ, ભરૂચ)
 સ્થળ : વ્યાખ્યાનખંડ

(૨)

તા. ૩૦-૧૨-૯૯

- વક્તા : પ્રિ. ડૉ. નાનુભાઈ ડી. પટેલ
 (આચાર્યશ્રી, શ્રી રંગ શિક્ષણ મહાવિદ્યાલય, બીલીમોરા)
 વિષય : "શિક્ષકધર્મ"

પ્રમુખ : પ્રિ. ડૉ. ભોમી કાવીના
(આચાર્ય, એમ. કે. કોમર્સ કોલેજ, ભરૂચ)
સ્થળ : વ્યાખ્યાનખંડ
અતિથિ વિશેષ : શ્રી દિલીપભાઈ ડી. જોષી

(૭) જ્ઞાનગોષ્ઠિ કાર્યક્રમ :-

- (૧) પ્રાધ્યાપક સૈયદ ઝીયાઉદ્દીન સાહેબ કે જેઓ ઈન્દિરા ગાંધી ઓપન યુનિવર્સિટી, ભરૂચ કેન્દ્રના સંચાલક છે. તેમણે ઈન્દિરા ગાંધી ઓપન યુનિવર્સિટી અને આંબેડકર યુનિવર્સિટી વિશે માહિતી આપી તેમજ દૂરવર્તી શિક્ષણની સંકલ્પના, તેનું મહત્વ અને વિવિધ પ્રવૃત્તિઓથી માહિતગાર કર્યા.
- (૨) W.W.F. વિશે વ્યાખ્યાન અને પર્યાવરણ વિશે અમને જાગૃત કર્યા, જી. આઈ. એલ., અંકલેશ્વરના પ્રે. મુલતાની સાહેબે..... તા. ૧૫-૭-૮૮
- (૩) વક્તા :- ડૉ. જે. એ. નાયક
(વ્યાખ્યાતા, શિક્ષણ વિભાગ, દ.ગુ. યુનિ., સુરત)
વિષય :- "બદલાતી પરિસ્થિતિમાં શિક્ષક પ્રશિક્ષણ કાર્યક્રમ"
પ્રમુખ :- ડૉ. જગદીશ ગુર્જર
અતિથિ વિશેષ : શ્રી મહંમદભાઈ એ. બેયાત
(ટ્રસ્ટી શ્રી અં.પ્ર.એ. ટ્રસ્ટ)
સ્થળ :- વ્યાખ્યાનખંડ તા. ૨૮-૧-૮૮

(૮) અધ્યાપન ગુણવત્તા સુધાર સેમિનારમાં સહયોગ :-

કોલેજના પ્રાધ્યાપકો સતત નવું પામવા મથતા રહે છે. ગુજરાત અને ગુજરાત બહારની યુનિવર્સિટી દ્વારા યોજાતા સેમિનારમાં ઉપસ્થિત રહી ચર્ચામાં સક્રિયતા દાખવી રહ્યા છે.

- (૧) "શિક્ષણમાં વ્યવસ્થાપન વિષય સંદર્ભ" સેમિનાર શ્રી રંગશિક્ષણ મહાવિદ્યાલય, બીલીમોરામાં તા. ૨૧ ફેબ્રુઆરી '૮૮ થી તા. ૨૬ ફેબ્રુઆરી '૮૮ દરમિયાન યોજાયો. પ્રા. જયંત શાહ, પ્રા. પ્રફુલ્લ રાજ તથા પ્રા. રાજેન્દ્ર પટેલે કોલેજનું પ્રતિનિધિત્વ કર્યું.
- (૨) ગુજરાતીના અધ્યાપક સંઘ અને સમર્પણ આર્ટસ અને કોમર્સ કોલેજ, ગાંધીનગરના ઉપકમે અઈઝાંટસ કાવ્યકૃતિઓનું વર્ગશિક્ષણ વિષયક અધ્યાપક કાર્ય શિબિરમાં પ્રા. જયંતભાઈ શાહ સહભાગી બન્યા હતા.

- (૩) સી.આર્ટ.ઈ.એફ.એલ., રેલરાખાડ, ખાતે તા. ૧ ફેબ્રુઆરી '૯૯ થી તા. ૨૧ ફેબ્રુઆરી '૯૯ દરમ્યાન યોજાયેલ "યુ.કા.સી. ડીકેશર કોર્ષ ઈન ઈંગ્લીશનો" ડીકેશર કોર્ષનો પ્રા. પ્રવીણ માસ્ટરે ગ્રામ લીધો.
- (૪) "શિક્ષક પ્રશિક્ષણમાં ચિંતનાત્મક શિક્ષણ" વિષય સંદર્ભે બાવનગર મુકામે તા. ૨૩ માર્ચ થી તા. ૨૪ માર્ચ '૯૯ દરમ્યાન યોજાયેલ સેમિનારમાં પ્રા. રાજેન્દ્ર પટેલે ઉપસ્થિત ૨૨૧ કોલેજનું પ્રતિનિધિત્વ કર્યું.
- (૫) એમ. બી. પટેલ કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન, વિદ્યાનગર ખાતે તા. ૧૮, ૧૯ જુલાઈ '૯૯ સમાજવિદ્યા શિક્ષણ પ્રશિક્ષણ સેમિનારમાં પ્રા. જયંતભાઈ શાહ સહભાગી થયા હતા.

(૯) રમતગમત :- તા. ૧૧-૧૧-૯૮

(૧) આંતરકોલેજ ક્રિકેટમેચ :-
 કામરેજ મુકામે ડ.ગુ. યુનિવર્સિટીની બી.એડ. કોલેજોની ક્રિકેટમેચમાં વી.ટી. ચોકસી સાર્વજનિક બી.એડ. કોલેજ સામે અમારી ટીમ વિજેતા થઈ, શ્રી રંગશિક્ષણ મહાવિદ્યાલય, બીલીમોરા સામે સારો દેખાવ કરી રનર્સ અપ રહયા.
 બાવિ શિક્ષકોમાં રહેલા ક્રિકેટરોને અભિનંદન.

(૨) ખરોડના યુવાનો સાથે મીટીંગ :- તા. ૧૨-૨-૯૯
 પ્રતિવર્ષની જેમ ખરોડ ગામના યુવાનો અને કોલેજના પ્રશિક્ષણાર્થીઓ એકબીજાની નજીક આવે અને તેમની વચ્ચે મીટીંગ કેળવાય એ હેતુથી ક્રિકેટમેચ યોજાઈ. ખરોડના યુવાનો સામે રમવામાં અને તારવામાં ખૂબ જ આનંદ આવ્યો.

(૩) ચેસ/કેરમ સ્પર્ધા :- તા. ૧૭-૨-૯૯
 ચાલુ વર્ષે કોલેજના પ્રશિક્ષણાર્થીઓ વચ્ચે ચેસ સ્પર્ધા તથા કેરમ (ડબલ્સ) સ્પર્ધાનું આયોજન થયું હતું. નીચેના વિદ્યાર્થીઓ વિજેતા થયા હતા.

♣ ચેસ :-	(૧) યોગેશ પટેલ] પ્રથમ પુરસ્કારના
	(૨) સ્વાતિ પંડયા	
♣ કેરમ :-	(૧) કલ્પેશ મૈસુરિયા] કેરમ (ડબલ્સ) ના
	(૨) સ્વાતિ પંડયા	

(૧૦) વર્ગશિક્ષણનો નવીન પદ્ધતિ દ્વારા અનુભવ :-

(૧) શાળા પ્રશાસન વિષયમાં વર્ગશિક્ષણમાં પરિવર્તનના હેતુથી ટીમ-ટીચીંગનો અનુભવ પ્રા. પ્રફુલ્લસિંહ રાજના માર્ગદર્શન હેઠળ નીચે મુજબ પ્રશિક્ષણાર્થીઓએ મેળવ્યો.

તા. ૧૩-૧૧-૯૮ એકમ - શાળા સંમેલન

સ્વાતિ પંડ્યા - વક્તા

દિપ્તી શાહ - વક્તા

દિપીકા દેસાઈ - પ્રવક્તા

તા. ૧૬-૧૧-૯૮ એકમ - વિદ્યાર્થી સમિતિ

આરતી મોદી - વક્તા

શીલા ટેલર - વક્તા

સાધના બાવીસ્કર - પ્રવક્તા

મર્યાદાઓ સાથે છતાં પણ પ્રશિક્ષણાર્થીઓએ શિક્ષક તાલીમમાં નાવીન્યનો અનુભવ કર્યો. એકમની રજુઆત બાદ પ્રશ્નોત્તરી રસપ્રદ-જિજ્ઞાસાપ્રદ રહી. ટીમ ટીચીંગ પદ્ધતિનું મૂલ્યાંકન પણ પ્રા. રાજે કર્યું.

(૨) આચાર્ય ડૉ. ડી. પી. પટેલે 'જૂલ ચર્ચા પદ્ધતિ' દ્વારા શિક્ષણની પદ્ધતિઓ જેવી કે, પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ-સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ-નિરિક્ષિત અભ્યાસ પદ્ધતિ નાટ્યકરણ અને પેનલચર્ચા-નું અધ્યયન કર્યું હતું.

(૧૧) ગીતગુંજન કાર્યક્રમ :-

પ્રશિક્ષણાર્થીઓએ કૉલેજના વ્યાખ્યાનખંડમાં આ કાર્યક્રમમાં રમુજી ટૂચકા/ ગીત/ મિમિકી/ સમુહગીત રજૂ કર્યાં. આ કાર્યક્રમમાં ૧૨થી વધુ પ્રશિક્ષણાર્થીઓએ ભાગ લીધો હતો. પ્રશિક્ષણાર્થીઓમાં વિવિધ શક્તિઓ છુપાએલી છે તે જાણવા મળી.

(૧૨) નૂતન વર્ષની પૂર્વસંધ્યાએ :-

પ્રશિક્ષણાર્થીઓએ આ કાર્યક્રમમાં રમુજી ટૂચકા/ગીત/પ્રાર્થના જેવી કૃતિઓ રજૂ કરી. જેમાં ૧૪થી વધુ પ્રશિક્ષણાર્થીઓએ ભાગ લીધો હતો. તાલીમાર્થીઓમાં કલાકાર છુપાએલો છે તે જાણવા મળ્યું.

(૧૩) પ્રવૃત્તિ સહયોગ :-

- અંજુમને જમિઅતુલ અત્કાલ (પુ.કે.) યોજિત ક્રી મેડીકલ કેમ્પ-ખરોડ મુકામે કૉલેજ પરિવારે

કેમ્પની વિવિધ કામગીરીમાં સક્રિય સહયોગ આપ્યો.

તા. ૧૩-૧૨-૯૮

- ભરૂચ મુકામે યોજાએલ ઔદ્યોગિક પ્રદર્શનમાં કૉલેજના વાણિજ્ય જૂથના ૧૪ વિદ્યાર્થીઓએ પ્રા. પ્રફુલ્લસિંહ રાજના માર્ગદર્શન હેઠળ મુલાકાત લીધી. જરૂરી સાહિત્ય તથા માહિતીનું એકત્રીકરણ કરી કૉલેજમાં વિસ્તૃત અહેવાલની રજૂઆત કરી. પ્રાધ્યાપકશ્રીઓ તથા આચાર્યશ્રીએ પ્રશિષ્ટણાર્થીઓના આ પ્રયત્નોને બિરદાવ્યા.
- એસ.એસ.સી. બોર્ડની પરીક્ષા (ઓક્ટોબર '૯૮) માં અંકલેસ્વર કેન્દ્રમાં ૧૨ પ્રશિષ્ટણાર્થીઓએ "પરીક્ષા સંચાલન" માં કેન્દ્ર બહારની કામગીરીમાં સહયોગ આપ્યો.
- લાયન્સ સ્કૂલ, અંકલેસ્વરમાં ગાંધી જયંતિ નિમિત્તે યોજાએલ વક્તૃત્વ સ્પર્ધામાં નિર્ણાયક તરીકે પ્રા. પ્રફુલ્લસિંહ રાજે સેવા આપી અને સ્પર્ધાના અંતે પ્રાસંગિક ઉદ્બોધન કર્યું.
- તા. ૪-૧૦-૯૮
- ભરૂચ જિલ્લા નવરાત્રિ ગરબા સ્પર્ધા (અંકલેસ્વર જી.આઈ.ડી.સી., લાયન્સ કલબ આયોજિત) માં પ્રા. પ્રફુલ્લસિંહ રાજે નિર્ણાયક તરીકે સેવા બજાવી.
- તા. ૨૧-૧૦-૯૮
- આદર્શ હાઈસ્કૂલ, અંકલેસ્વર તથા ભરૂચ જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીની કચેરીના સંયુક્ત ઉપક્રમે યોજાએલ એસ.એસ.સી. બોર્ડની રજત જયંતિ પર્વની ઉજવણીમાં પ્રા. પ્રફુલ્લસિંહ રાજે એકપાત્રિય અભિનય સ્પર્ધામાં તથા પ્રા. જયંતભાઈ શાહે વક્તૃત્વ સ્પર્ધામાં નિર્ણાયક તરીકે સેવા આપી.
- તા. ૧૪-૧૧-૯૮
- ૩૧ માં યુવક મહોત્સવ (અંકલેસ્વર તાલુકા) માં કાવ્ય તેમજ પાઠપૂર્તિ, નિબંધ સ્પર્ધામાં નિર્ણાયક તરીકે પ્રા. જયંતભાઈ શાહ તથા પ્રા. પ્રફુલ્લસિંહ રાજે સહયોગ આપ્યો.
- તા. ૨૬-૯-૯૮
- "ક્રિયાત્મક સંશોધન" અને એમિટી હાઈસ્કૂલ, ભરૂચ મુકામે ડો. ડી. પી. પટેલે ઉપસ્થિત રહી જરૂરી માર્ગદર્શન આપ્યું.
- તા. ૯-૬-૯૮
- કૉલેજમાં 'પર્યાવરણ વર્તુળ' ની રચના કરવામાં આવી. ડો. એમ. એસ. મુલતાની અને સુનિલભાઈ મેકવાન-જી.આઈ.એલ. અંકલેસ્વરનું સાનિધ્ય અને માર્ગદર્શન મળ્યું. પર્યાવરણ અંગે પ્રદર્શન પ્રશિક્ષણાર્થી મન્સુરી અકસાના અને ચૌધરી મનોજભાઈ દ્વારા રજૂ થયું.
- તા. ૧૦-૭-૯૮

- 'વસ્તી દિન' ની ઉજવણી કરવામાં આવી. વગતી સમસ્યા પર ડો. ડી. પી. પટેલે પ્રવચન કર્યું.
તા. ૧૧-૭-૯૮
- શિક્ષણવિહાર, ખરોડની શિક્ષિકા પસંદગીની સમિતિમાં આચાર્યશ્રીની ઉપસ્થિતિ રહી.
તા. ૧-૮-૯૮
- શિક્ષણવિહાર, ખરોડની વાલીસભામાં માર્ગદર્શન-વાલીની કુરજો-સમસ્યાઓ અને નિરાકરણ અંગે આચાર્યશ્રીએ રજૂઆત કરી.
તા. ૧૦-૮-૯૮
- શ્યામલ સ્કૂલ, અંકલેશ્વર ખાતે શુક્રમ અધ્યાપન કાર્યશિબિરમાં તજજ્ઞશ્રીઓ તરીકે ડો. ડી. પી. પટેલ, પ્રો. જે. એ. શાહ તથા પ્રા. પ્રવિણ માસ્ટરે સેવા બજાવી.
તા. ૫/૬-૯-૯૮
- શિક્ષણવિહાર, ખરોડના ઉદઘાટન પ્રસંગે ડૉ. ડી. પી. પટેલે ઉદબોધન કર્યું.
તા. ૧૫-૯-૯૮
- મહિલા બચત બેન્ક, ખરોડની સાધારણ સભામાં ડૉ. ડી. પી. પટેલની ઉપસ્થિતિ રહી.
તા. ૪-૧૦-૯૮
- મા.શિ. બોર્ડની રજત જયંતિ વર્ષની ઉજવણીમાં આદર્શ હાઈસ્કૂલ, અંકલેશ્વરમાં ઉદઘાટક તરીકે ડૉ. ડી. પી. પટેલે ઉદબોધન કર્યું.
તા. ૧૪-૧૧-૯૮
- નવોદય વિદ્યાલય, રૂપનગરની આચાર્યશ્રીએ પ્રા. જયંત શાહ સાથે મુલાકાત લીધી.
તા. ૧૫-૧૨-૯૮
- ભરૂચ જિલ્લા વિજ્ઞાનમેળામાં નિર્ણાયક તરીકે મુન્શી મનુબરવાલા શૈક્ષણિક સંકુલ, ભરૂચ માટે આચાર્યશ્રી ડી. પી. પટેલે સેવા આપી.
તા. ૨૮/૨૯-૧૨-૯૮
- ડૉ. ડી. પી. પટેલ અને રાજેન્દ્ર બી. પટેલની વિજ્ઞાનમેળાની શ્રેષ્ઠ કૃતિઓ સંદર્ભે એમિટી હાઈસ્કૂલ, ભરૂચની મુલાકાત.
તા. ૨-૧-૯૯
- સ્વામી વિવેકાનંદની ૧૩૬મી જન્મજયંતિ પ્રસંગે એસ.વી.એમ. હાઈસ્કૂલ, અંકલેશ્વરમાં યોજાયેલ કાર્યક્રમમાં પ્રમુખ સ્થાન ડૉ. ડી. પી. પટેલે સોંભાવ્યું.

પ્રશ્ન સ્વીકાર

(૧) પ્રાયોગિક કાર્યમાં સહકાર બદલ (શિક્ષણ પાઠો અને સતત શિક્ષણ પાઠો) :-

પ્રશિક્ષણની કોલેજમાં શિક્ષણ પાઠોનું મહત્વ ઘણું છે. પ્રશિક્ષણાર્થીઓના શિક્ષણ પાઠોની અનુમતિ અને સંપૂર્ણ સહકાર આપનાર શાળાઓ -

- ✦ એમ.ટી.એમ. ગર્લ્સ હાઈસ્કૂલ, અંકલેશ્વર.
- ✦ ટી.વી. શાહ અને એ.વી.એમ. આદર્શ હાઈસ્કૂલ, અંકલેશ્વર.
- ✦ લાયન્સ સ્કૂલ, અંકલેશ્વર.
- ✦ ઝેનિથ હાઈસ્કૂલ, અંકલેશ્વર.
- ✦ ધી અંજુમને સાર્વજનિક હાઈસ્કૂલ, ખરોડ.
- ✦ સાર્વજનિક હાઈસ્કૂલ, પાનોલી.
- ✦ જ્ઞાનદીપ અનુપ કુંવરબા હાઈસ્કૂલ, અંદાડા.
- ✦ નર્મદા હાઈસ્કૂલ, શુકલતીર્થ.
- ✦ સાધના હાઈસ્કૂલ, ભરૂચ.

આ તમામ હાઈસ્કૂલના આચાર્યશ્રી, સંચાલક મંડળ, શૈક્ષણિક અને બિનશૈક્ષણિક કર્મચારીઓ તથા વિદ્યાર્થીઓના ઉપાપૂર્ણ સહકારની સાનંદ નોંધ લઈ જાણ સ્વીકાર કરીએ છીએ.

(૨) મથકેતર શિક્ષણ કાર્યક્રમને સફળ અને યાદગાર બનાવવા બદલ :-

શિક્ષક તાલીમમાં પ્રશિક્ષણાર્થીઓને કોઈ એક શાળામાં એક સપ્તાહ માટે વિવિધ અનુભવો પૂરા પાડવા "મથકેતર શિક્ષણ કાર્યક્રમ" ખુબ જ અનિવાર્ય લાગ્યો છે.

૧૯૯૮-૯૯ની મથકેતર શિક્ષણ કાર્યક્રમ માટેની શાળાઓ :-

- ✦ શ્રી. બી.એન. હાઈસ્કૂલ, ચાંદોદ, જિ. વડોદરા.
- ✦ શ્રી મહીરેવા આદર્શ વિદ્યાલય, બાજવા, જિ. વડોદરા.
- ✦ શ્રી પ્રતાપ હાઈસ્કૂલ, વાંસદા, જિ. નવસારી.
- ✦ શ્રીમતિ એચ.એસ. શાહ હાઈસ્કૂલ, જંબુસર, જિ. ભરૂચ.

ઉપરોક્ત હાઈસ્કૂલોના આચાર્યશ્રી, સંચાલક મંડળ, શૈક્ષણિક અને બિનશૈક્ષણિક કર્મચારીઓ તથા વિદ્યાર્થીઓના સહકારથી જ અમારી પ્રવૃત્તિઓ સફળતાપૂર્વક યોજી શકવા હતા. ઉપરોક્ત, તમામ હાઈસ્કૂલ પરિવારના તમામ સદસ્યોના સહકારની નોંધ લઈએ છીએ.

(૩) આભાર : ઉત્તર પ્રવૃત્તિઓમાં સહકાર બદલ :-

- (૧) કૉલેજના આડમાં વાર્ષિકોત્સવ કાર્યક્રમમાં ઉપસ્થિત રહી કાર્યક્રમને ગરિમા બક્ષવા બદલ સર્વ મહાનુભવોનો હાર્દિક આભાર માનીએ છીએ.
- (૨) વાર્ષિક કાર્યક્રમ માટેના રંગમંચની વ્યવસ્થા અને ડેકોરેશનમાં સહયોગ બદલ ભગ્યચોડય શાળાના ઉમેશભાઈ મારફતિયા અને કાર્યક્રમને સંગીતથી કર્ણપ્રિય બનાવવાર નૈનેશભાઈ જોષી (સાવ-સહકારીસ્કૂલ, અંકલેસ્વર) તથા મહેશભાઈ નિઝામા (ગદુ વિદ્યાલય, અંકલેસ્વર) સૌના સહકારની નોંધ લઈએ છીએ.
- (૩) વાર્ષિક કાર્યક્રમને વિડિયોમાં કંડારવા બદલ "નર્મદા કોમ્યુનિકેશન, ભરૂચ" ના સહકારને બિરદાવીએ છીએ.
- (૪) ખરોડ ગામના ક્રિકેટપ્રેમી યુવાનો કે જેમણે પ્રશિલણાર્થીઓ સાથે "મૈત્રી મેચ" રમી કૉલેજ અને ગામને નજીક લાવવાના પ્રયત્નોમાં સહકાર આપ્યો હતો, તે યુવાનોની ખેલદિલી તથા સહકાર કેમ કરી ભૂલાય?
- (૫) સંસ્થાના મુખપત્રને ટુંક સમયમાં મુદ્રિત કરી આપનાર "જ્યોતિ ડિ-ન્ટરી, અંકલેસ્વર" ના સહકારની સાનંદ નોંધ લઈએ છીએ.

(૪) અમો ઋણી છીએ :-

- ✦ બી. એડ. કેન્દ્રસ્થ પ્રવેશ સમિતિ, દ. ગુ. યુનિવર્સિટી, સુરત તરફથી મળેલ સહકાર બદલ.....
- ✦ ઘી અંકલેસ્વર પ્રોગ્રેસીવ એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટના હોદ્દેદારોશ્રીઓ અને સભ્યશ્રીઓ તરફથી મળેલ સુંક અને માર્ગદર્શન બાબત.....
- ✦ સંસ્થાના પ્રેરણારત્રોત અને પથદર્શક શ્રી અહમદ પટેલના સંસ્થાની પ્રગતિ માટેના માર્ગદર્શન બદલ.....
- ✦ ખરોડ કૉલેજને પોતાનું મકાન આપવા બદલ.....
- ✦ ખરોડના સરપંચશ્રી મહમદભાઈ ભેયાત, ગ્રામજનો, પ્રાથમિક અને માધ્યમિક શાળા પરિવાર... કે જેમણે અમારા દરેક પ્રસંગે સગવડી સાચવી છે તે ૦ ૬ ૩.....
- ✦ દ. ગુ. યુનિવર્સિટી, સુરતનો... કૉલેજના સંચાલનમાં સં. પ્ર માર્ગદર્શન અને સુંક આપવા બદલ.....
- ✦ ગુજરાત સરકારના ઉચ્ચ શિક્ષણ વિભાગ અને નાણાં ૧ તાની... સમયસર ગ્રાંટ ફાળવવા અને માર્ગદર્શન બદલ.....
- ✦ ખરોડ ગામના વિદેશોમાં સ્થાયી થયેલ મહાનુભવો-કંઠ જ અને શિક્ષણ વિકાસ માટે આર્થિક સહયોગ આપવા બદલ.....
- ✦ સંસ્થામાં પદ્ધતેલ સર્વ મહાનુભવોના-સંસ્થામાં પધારી અંગત રસ લઈ અમારી પ્રવૃત્તિઓને બિરદાવવા અને ઉપયોગી માર્ગદર્શન કરવા બદલ.....

પ્રશિક્ષણાર્થી સંપર્ક સેતુ : ૧૯૯૮-૯૯

રોલ નં.	પૂરું નામ/સરનામું	પદ્ધતિ	શી. લાયકાત	જન્મ તારીખ
૧.	કલ્પસિયા મનોજકુમાર મોહનભાઈ મુ.પો. સાવા, તા. માંગરોલ, જિ. સુરત, વાયા કોસંબા (આર. એસ.)	વા. ગણિત અર્થશાસ્ત્ર	એમ.કોમ.	૦૬-૦૯-૭૫
૨.	ચૌહાણ કિરીટભાઈ ખેંગારભાઈ મુ.પો. વરધરી, તા. લુણાવાડા, જિ. પંચમહાલ, પીન - ૩૮૮ ૨૭૦.	અંગ્રેજી સમાજવિદ્યા	બી.એ.	૧૮-૪-૭૫
૩.	સેઠ મોહસીન વલી મુ.પો. કોલવણા (બંગલા સ્ટ્રીટ), તા. આમોદ, જિ. ભરૂચ.	હિન્દી ગુજરાતી	બી.એ. એલ.એલ.બી.	૦૧-૦૬-૭૫
૪.	પટેલ રમેશભાઈ રવજીભાઈ મુ.પો. ડુંગરી (આર.એસ.), ડુંગર ફળીયા, તા.જિ. વલસાડ. પીન - ૩૯૬ ૩૭૫.	વા. ગણિત, અર્થશાસ્ત્ર	એમ.કોમ.	૨૪-૧૨-૬૭
૫.	દીમ્બર સતીષભાઈ નારણભાઈ ૩/૫૯૦, ભેસતખાડા, માછીવાડ, ટેકરા ફળીયા, તા.જિ. નવસારી. પીન-૩૯૬ ૪૪૫.	વા. ગણિત, અર્થશાસ્ત્ર	એમ.કોમ.	૦૯-૦૭-૭૪
૬.	રાઠોડ દિપકભાઈ ઈશ્વરભાઈ મુ.પો. વિરાવળ (ટેકરા ફળીયા), તા. જલ્લાલપોર, જિ. નવસારી પીન-૩૯૬ ૪૪૫.	વા. ગણિત, અર્થશાસ્ત્ર	એમ.કોમ.	૦૧-૦૫-૭૫
૭.	ભાવીસ્કર સાધનાબેન નારાયણભાઈ કે/ઓ. શ્રી અશોક એન. પવાર, હનુમાન મંદિર રોડ, આમળી, સેલવાસ, દાદરા નગરહવેલી. પીન - ૩૯૬૨ ૩૦૧.	ગુજરાતી હિન્દી	એમ.એ.	૧૫-૦૪-૬૬
૮.	મનસુરી અફસાનાબાનુ મહીયુદીનભાઈ મુ.પો. કોસંબા (લુલાતચાલ), તા. માંગરોલ, જિ. સુરત. પીન - ૩૯૪ ૧૨૦.	હિન્દી ગુજરાતી	એમ.એ.	૦૨-૦૧-૭૪

રોલ નં.	પૂરું નામ/સરનામું	પદવિ	શૈ. લાયકાત	જન્મ તારીખ
૯.	ચૈસુરિયા કલ્પેશ બાલુબાઈ મુ.પો. સરભોજ, લુહાર કળીયું, તા. બારડોલી, જિ. સુરત. પીન - ૩૯૪ ૩૫૦.	વા. ગણિત અર્થશાસ્ત્ર	એમ.કોમ.	૨૧-૦૮-૭૬
૧૦.	ટેલર શીલા એમ. મુ.પો. મરોલી, રાજા રોડ, મરોલી બજાર, તા. જલાલપોર, જિ. નવસારી. પીન - ૩૯૬ ૪૩૬.	ગણિત વિજ્ઞાન	બી.એસ.સી.	૦૬-૦૫-૭૫
૧૧.	પરમાર દર્શના હેમંતકુમાર મુ.પો. સંજીવી, વાયા પાનોલી, તા. અંકલેશ્વર, જિ. ભરૂચ.	અંગ્રેજી સમાજવિદ્યા	એમ.એ.	૨૦-૦૬-૭૬
૧૨.	દેસાઈ નિમિષા મનુબાઈ મુ.પો. અમલસાડ, "ભગવાનેચ્છા", મેઘદૂત સોસાયટી, તા. ગણદેવી, જિ. નવસારી.	ગણિત વિજ્ઞાન	બી.એસ.સી.	૧૪-૦૨-૭૪
૧૩.	સુતરીયા ફરીદા એ. બાપુજી સ્ટ્રીટ, મુ.પો. ટંકારીયા, તા.જિ. ભરૂચ. પીન - ૩૯૨ ૨૪૦.	ગુજરાતી સમાજવિદ્યા	બી.એ.	૦૩-૦૬-૭૪
૧૪.	ટંડેલ રશ્મા પી. મુ.પો. કાળોલી, વાયા અમલસાડ, તા. ગણદેવી, જિ. નવસારી.	અંગ્રેજી હિન્દી	એમ.એ.	૧૨-૦૫-૭૬
૧૫.	પટેલ અનુલબાઈ શીરાબાઈ મુ.પો. સાગરા, પટેલ સ્ટ્રીટ, તા. જલાલપોર, જિ. નવસારી.	વા. ગણિત અર્થશાસ્ત્ર	એમ.કોમ.	૧૪-૧૨-૭૫
૧૬.	દેસાઈ બૈરવી રમેશચંદ્ર મુ.પો. પલસાણા (ભગત કળીયું), તા. પલસાણા, જિ. સુરત.	ગણિત વિજ્ઞાન	એમ.એસ.સી.	૦૪-૦૭-૭૪

રોલ નં.	પૂરું નામ/સરનામું	પદવિ	શૈ. લાયકાત	જન્મ તારીખ
૧૭.	મોદી આરતી એસ. જી.આઈ.ડી.સી., માંડા કોલોની, ફ્લેટ નં. આરસીએલ/૧૨/૬૪૦, પો. સરીગામ, તા. ઉમરગામ, જિ. વલસાડ. પીન - ૩૯૬ ૧૫૫.	ગુજરાતી સમાજવિદ્યા	એમ.એ.	૧૯-૦૬-૭૬
૧૮.	ટંડેલ જગદીશકુમાર પી. મુ.પો. સ્વામીનારાયણ સોસાયટી, આંબાવાડી, મરોલી બજાર. પીન - ૩૯૬ ૪૩૬.	ગણિત વિજ્ઞાન	એમ.એસ.સી. ૧	૦૨-૦૭-૭૧
૧૯.	બડાભાઈ ફરીદામીબી વુસુફભાઈ મુ.પો. જુના દીવા, તા. અંકલેશ્વર, જિ. ભરૂચ.	અંગ્રેજી સમાજવિદ્યા	બી.એ. એલ.એલ.બી.	૦૧-૧૦-૭૧
૨૦.	પટેલ ભારતીબેન લલ્લુભાઈ મુ.પો. વલોટી (પરી ફ.), તા. ગણદેવી, જિ. નવસારી, વાયા બીલીમોરા. પીન - ૩૯૬ ૩૮૦.	ગુજરાતી હિન્દી	એમ.એ.	૨૮-૦૮-૭૪
૨૧.	પંડયા સ્વાતિ વિનોદચંદ્ર ૨૦૨/૫, ન્યુઝ એવન્યુ, પંચરત્ન સોસા.ની સામે, આનંદ મહેલ રોડ, સુરત. પીન - ૩૯૫ ૦૦૯.	ગણિત વિજ્ઞાન	એમ.એસ.સી.	૦૫-૦૯-૭૫
૨૨.	શાહ દિપ્તી નટવરલાલ એ-૩૨, સ્વાગત એપા., વિશાલનગર, સરદાર પુલ સામે, અડાજણ રોડ, સુરત. પીન-૩૯૫ ૦૦૯.	અર્થશાસ્ત્ર વા. ગણિત	એમ.કોમ.	૩૧-૦૩-૭૬
૨૩.	ચૌધરી વંદના આર. મુ.પો. બેડકુવા, તા. વાલોડ, જિ. સુરત. પીન - ૩૬૪ ૫૧૫.	હિન્દી ગુજરાતી	બી.એ.	૦૮-૦૭-૭૫
૨૪.	વસાવે શૈલેષભાઈ વિક્રમભાઈ મુ.પો. રાયગઢ, તા. નિઝર, જિ. સુરત. પીન - ૩૯૪ ૩૭૦.	અર્થશાસ્ત્ર વા. ગણિત	એમ.કોમ.	૧૩-૦૧-૭૨
૨૫.	ચૌધરી મનોજકુમાર ગોવિંદભાઈ મુ.પો. આંબિયા, ઠે. પોષ્ટ ઓફિસ, તા. વ્યારા, જિ. સુરત. પીન - ૩૯૪ ૬૩૩.	હિન્દી ગુજરાતી	એમ.એ.	૦૧-૦૬-૭૧

રોલ નં.	પુરું નામ/સરનામું	પદવિ	શૈ. લાયકાત	જન્મ તારીખ
૨૬.	વાડિલે મહેશકુમાર લીખાભાઈ મુ.પો. વેલદા, તા. નિઝર, જિ. સુરત. પીન - ૩૯૪ ૩૭૦.	વિજ્ઞાન ગણિત	એમ.એસ.સી.	૦૬-૦૬-૭૩
૨૭.	પટેલ રમીલાબેન જયમુખભાઈ મુ.પો. બામણવેલ (ભાવળી ફળીયા), તા. ચીખલી, જિ. નવસારી, વાયા આલીપોર પીન - ૩૯૬ ૪૦૯.	સિન્દી ગુજરાતી	એમ.એ.	૨૮-૦૩-૭૩
૨૮.	ધિલડીયાલ અનીતા મનિષ ૩૦૨, રૂદ્રાજ એપાર્ટમેન્ટ, સ્વપ્નલોક સોસાયટી, જી.આઈ.ડી.સી., અંકલેશ્વર.	ગણિત વિજ્ઞાન	એમ.એસ.સી.	૧૦-૦૩-૭૩
૨૯.	હાટિયા અનિશા અહમદ મુ.પો. પીરામજ, તા. અંકલેશ્વર, જિ. ભરૂચ. પીન - ૩૯૩ ૦૦૧.	ગુજરાતી સિન્દી	બી.એ.	૨૯-૧૦-૭૬
૩૦.	લુલાત યાસીન યુસુફ મુ.પો. ખરોડ, તા. અંકલેશ્વર, જિ. ભરૂચ.	સિન્દી ગુજરાતી	બી.એ.	૦૨-૦૩-૭૪
૩૧.	પટેલ પ્રિતી ભૂપેન્દ્રભાઈ મુ.પો. ગોવાલી (બેક ફળીયું), તા. ઝવડીયા, જિ. ભરૂચ.	ગણિત વિજ્ઞાન	બી.એસ.સી.	૦૧-૧૨-૭૨
૩૨.	પટેલ રાજુભાઈ વનાભાઈ ગામ - કોપ (ભલેલા ફળીયા), પો. કોપ, વાયા અખવલ, તા. મહુવા, જિ. સુરત પીન - ૩૯૬ ૫૧૦.	ગુજરાતી સમાજવિદ્યા	એમ.એ. ડી.પી.એફ.	૨૨-૦૧-૭૨
૩૩.	ચૌધરી વિલાસબેન જયંતિભાઈ મુ. કેવડીયા, પો. વેગી, તા. માંડવી, જિ. સુરત. પીન - ૩૯૦ ૦૦૧.	ગુજરાતી સમાજવિદ્યા	એમ.એ. બી.પી.એફ.	૧૮-૦૬-૭૩
૩૪.	પટેલ હેમાંગિની જયંતિલાલ કે/બો જોલી એસ. વેલ્સ, ૨૪૪, દીનદયાળ સોસા. પાલનપૂર પાટીયા, રાંદેર રોડ, સુરત. ૩૯૫ ૦૦૫.	વા. ગણિત અર્થશાસ્ત્ર	એમ.કોમ.	૨૭-૦૭-૬૭

રોલ નં.	પુરું નામ/સરનામું	પદવિ	શ્રી. લાયકાત	જન્મ તારીખ
૩૫.	શોભાંકી કુસુમબેન નગીનભાઈ મુ.પો. કંરજણ, તા. કામરેજ, જિ. સુરત. પીન - ૩૯૪ ૧૫૫.	ગુજરાતી હિન્દી	એમ.એ. (પાર્ટ-૧) ડી.પી.એડ.	૧૫-૦૭-૭૪
૩૬.	શા અબ્દુલ ખાલીક પીરુભાઈ મુ.પો. કીમ ચાર રસ્તા, સાઈ બાઉસીગનગરની બાજુમાં, ને.હા.નં. ૮, તા. માંગરોલ, જિ. સુરત. પીન - ૩૯૪ ૧૧૧.	અંગ્રેજી હિન્દી	બી.એ.	૦૭-૦૬-૭૫
૩૭.	પટેલ મહેન્દ્રભાઈ જેરામભાઈ મુ.પો. નગવાસ, તા. ઉમરગામ, જિ. વલસાડ, વાયા નરોલી. પીન - ૩૯૬ ૨૩૫.	ગણિત વિજ્ઞાન	બી.એસ.સી.	૨૫-૦૨-૭૪
૩૮.	ચંપાસેઈ મુલામ મોહમદ અબ્દુલગની મોટા કુંભારવાડા, અંકલેશ્વર, જિ. ભરૂચ. ફોન નં. : ૫૬૫૦૪	અંગ્રેજી સમાજવિદ્યા	બી.એ.	૧૬-૦૧-૭૬
૩૯.	પટેલ સીરાજ મુસાવલી મુ.પો. હીંગલોટ, તા.જિ. ભરૂચ.	હિન્દી ગુજરાતી	એમ.એ.	૦૬-૧૧-૭૧
૪૦.	બોરસિયા દશાબેન કનકશિંક મુ.પો. હહેલી, તા. વાલીયા, જિ. ભરૂચ. પીન - ૩૯૩ ૧૨૫.	અંગ્રેજી હિન્દી	બી.એ.	૦૨-૧૦-૭૪
૪૧.	મકવાણા હેતલ ગુનીલાલ કે/બો. મેન્ગર હેતલ આર. ૨૫, વિલાધામ સોસા., ન્યુ સમા રોડ, વડોદરા.	વિજ્ઞાન ગણિત	એમ.એસ.સી.	૩૦-૦૬-૭૬
૪૨.	પવાર કલુભાઈ જીવાભાઈ મુ.પો. ખાટા આંબા, તા. વાંસદા, જિ. નવસારી, પીન - ૩૯૬ ૫૮૦.	અર્થશાસ્ત્ર વા. ગણિત	એમ.કોમ.	૦૧-૦૬-૭૩
૪૩.	પટેલ યોગેશકુમાર મુખાભાઈ ક્રાંદિપોર સ્ટ્રીટ, મુ.પો. ગણદેવી, તા. ગણદેવી, જિ. નવસારી.	અર્થશાસ્ત્ર વા. ગણિત	એમ.કોમ.	૦૮-૦૭-૭૬

રોલ નં.	પૂરું નામ/સરનામું	પદવિ	શૈ. લાવકાત	જન્મ તારીખ
૪૪.	રાજા અનિષ ભીખુભાઈ ઉન્ડિયા બેન્કની બાજુમાં, મેઈન રોડ, મેવાડા સ્ટ્રીટ, વ્યારા, જિ. સુરત. પીન - ૩૯૪ ૬૫૦.	વિજ્ઞાન ગણિત	એમ.એસ.સી.	૨૬-૦૩-૭૬
૪૫.	બવાસિયા રચિકલાલ રણછોડભાઈ મુ.પો. દાત્રાણા, તા. મેંદરડા, જિ. જુનાગઢ. પીન - ૩૬૨ ૨૬૦.	વિજ્ઞાન ગણિત	એમ.એ.	૧૨-૦૬-૭૪
૪૬.	નાયક વૈશાલી નટુભાઈ કે.એ. આઈ. વી. નાયક મુ.પો. ખરવાસા, તા. ચોર્યાસી, જિ. સુરત.	અર્થશાસ્ત્ર વા. ગણિત	એમ.કોમ.	૨૪-૦૬-૭૬
૪૭.	શોડિયા સુમિત્રાબેન સોમાભાઈ મુ.પો. વ્યારા, તા. વ્યારા, જિ. સુરત.	ગુજરાતી સમાજવિદ્યા	એમ.એ.	૦૧-૦૩-૭૫
૪૮.	મહેશ્વરી કિશોર મુશાલભાઈ ૭૨૧, રાજનગર નગર, કાનન સોસાયટી, ઓવરબીજની બાજુમાં, અબામા, તા.જિ. વલસાડ. પીન - ૩૯૬ ૦૦૧.	ગણિત વિજ્ઞાન	બી.એસ.સી.	૨૭-૦૫-૭૪
૪૯.	સેલર પાર્વતી ભલવંતભાઈ "ગુરુકૃપા", ટીમલા કળીયા, સાગરનલી, મુ.પો. રંદેર, તા. ચોર્યાસી, જિ. સુરત-૩૯૫ ૦૦૫.	ગણિત વિજ્ઞાન	બી.એસ.સી.	૦૫-૧૨-૭૭
૫૦.	દેસાઈ જગૃતિ અજીતભાઈ મુ.પો. દેલાડવા (મોટું કળીયું), તા. ચોર્યાસી, જિ. સુરત. પીન - ૩૯૪ ૨૧૦.	અર્થશાસ્ત્ર વા. ગણિત	એમ.કોમ.	૨૩-૦૭-૭૫
૫૧.	નવસારીવાલા જશાસા ઉશ્વરલાલ ૧૦૧, ૫૨મ કોમ્પલેક્સ, જુના ઘાણા, નવસારી. પીન - ૩૯૬ ૪૪૫.	અર્થશાસ્ત્ર વા. ગણિત	એમ.કોમ.	૨૦-૦૪-૭૪
૫૨.	જૈન ધનપાલ આદીશ્વરલાલ ઘોરજીવલા મંદિર માર્ગ, ઋષભદેવ, જિ. ઉદેપુર. (રાજસ્થાન) પીન - ૩૧૩ ૮૦૨.	વિજ્ઞાન ગણિત	એમ.એસ.સી.	૧૦-૦૧-૭૪

રોલ નં.	પૂરું નામ/સરનામું	પદતિ	શ્રી. લાયકાત	જન્મ તારીખ
૫૪.	પટેલ વીજાબેન ગુલાબભાઈ મુ.પો. બાલદેવી (સેલવાસ), ખોજા સોસાયટીની સામે, દાદરાનગર હવેલી. પીન - ૩૯૬ ૨૩૦.	હિન્દી ગુજરાતી	બી.એ. સી.પી.એફ.	૨૫-૦૭-૭૫
૫૫.	નાયક નયનાબેન જયંતિલાલ મુ.પો. સાંક્રી, તા. પલસાપા, જિ. સુરત.	ગણિત વિજ્ઞાન	બી.એસ.સી.	૧૯-૧૨-૭૬
૫૬.	દેસાઈ દિપીકાબેન રમેશચંદ્ર ૫૭, આનંદનગર સોસાયટી, કોલેજ રોડ, બીલીમોરા. પીન - ૩૯૬ ૩૨૧, જિ. વલસાડ.	ગણિત વિજ્ઞાન	બી.એસ.સી.	૨૮-૧૧-૭૧
૫૭.	ગોસ્વામી જીજ્ઞેશપુરી હર્ષદપુરી મોટા મંદિર પાસે, જંબુસર. પીન - ૩૯૨ ૧૫૦, જિ. ભરૂચ.	ગણિત વિજ્ઞાન	બી.એસ.સી.	૦૩-૦૫-૭૫

લાયકાત

આ યુગ લાયકાતનો છે. જે લાયકાત વિનાનો છે તે આખરે ચાલી શકવાનો નથી. માત્ર સિકરસે હવે નહિ ચાલે, લાંચ-રૂસ્વતે નહિ ચાલે, ઉંપરના ડોળ-દમામથી પણ લાંબો વખત નહિ ચાલે. લાયકાત પોલાદ જેવી મજબૂત અને રૂપિયા જેવી બલ્લામણ્ણતી મેળવ્યા વિના છૂટકો જ નથી. લાયકાત વિનાના પડી રહે તો શોચ કરવાનું તેમને જ છે. લાયકાતવાળા આગળ વધે તો અદેખાઈ કરવાનું કોઈને ન હોય.

કદાચ લાયકાત વિના આગળ વધે તો પણ કોઈ ઈર્ષા ન કરે. એની મેળે જ એને અટકવું પડશે. લાયકાત વધારો. લાયકાત આ યુગનું લક્ષણ છે.

“ચાલો શીખવીએ” માંથી સાબાર.

हार्दिक सुलेख संग

श्री अंकलेश्वर नागरीक सहकारी बँक ली.

✦ स्थापना ✦
ता. ३१/१/१९९८

श्री टा प्लानर, अंकलेश्वर, वि. ल.अ.
ब्रॉक नं. ५६०४८, ५६५४२
इंफ्रस नं. ५६६८२

✦ राठ. नं. ✦
२१६५

✦ ओडीट वर्ग - अ ✦

✦ रीजर्व बँक लायसन्स नं. यु.बी.डी./ल.यु.बे/४५-११७१ पी ३०/१०/८५ ✦

✦ प्रथम शाखा ✦

मार्हेट वार्ड,
स्टेशन रोड,
अंकलेश्वर.

ब्रो.नं. ५८३१७

✦ धीलु शाखा ✦

गोडस ट्रेड सेक्टर,
रेलवे स्टेशन पाछा,
अंकलेश्वर.

ब्रो.नं. ५१०४८

✦ त्रीलु शाखा ✦

शालीमार शोपींग
सेक्टर, स्टेशन रोड,
लड्य.

ब्रो.नं. ६६२४८

✦ चौथी शाखा ✦

महामदपुरा, जेती, प्लानर
उत्पन्न प्लानर समितिना
भाण उंचर, लड्य.

ब्रो.नं. ३०६६६

प्रमुख

श्री हीरालाल संखलाल मोदी

उप प्रमुख

श्री मनहरलाल ठाकरेलाल चौधरी

मेनेजिंग डीरेक्टर

श्री मिलेशकुमार उंचलाल ऋणवाला श्री हसनुबलाल मगनलाल महेंठा
टलठरवा पत्र समितिनां सहयो

श्री महेशकुमार अमृतलाल मोदी
श्री वल्लभुबलाल मगनलाल पटेल
श्री लुपेंद्रकुमार मोहनलाल चव्हेरी
श्री मनहरलाल भोगीलाल गांधी

श्री जवैरलाल छेठलाल घीवाल
श्री मदनलाल भायुलाई शाह
श्री भायुलाई अंबालाल पटेल

मेनेजर : श्री दामुबालाई आर. पटेल

✦ ता. २७-११-८८ ना रोजनी अंतर्देशीय माहिती ✦

भरपाईं छसेलु बँक लंडोन १,४८,१०,३६० डीपोअँट ६४,०५,४६,०००
रीजर्व इंस्ट ६,२६,४५,००० बिराड्डा ३८,८६,९८,०००

With Best Compliments From :-

DAP
GROUP

Parimal H. Naik

B-5/2, Vishalnagar,
Sardar Bridge Circle,
Adajan Road, Surat.
Ph. : 681935

DISTRIBUTORS

 PHILIPS

Audco Ball Valves,
Plug Valves, Butterfly Valves for
Air, Water, Steam &
Chemical Applications

AUDCO VALVES

JOHNSON PUMP

ALLIANCE MULTITECH PVT. LTD,

302, Shree Shyam Chambers,
Opp. Cub Jail, Ring Road,
Surat - 395 002.
Ph. : 652119, 653595
Fax : 0261 - 652119
Fax : 0261 - 652844

ador
FONTTECH
OERLIKON-FON

C Classy
Sales Agency

હાર્દિક શુભેચ્છા સહ

SHREE KHEDUT SAHAKARI UDYOG MANDLI LTD.

શ્રી સ્વેદૂત સહકારી સ્વાંડ ઉદ્યોગ મંડલી લિમિટેડ

પો : સરદાર બાગ, બાબન-બારદોલી - ૩૧૪ ૬૦૨, જિ. સુરત.

P.O. : Sardar Baug, Baben-Bardoli - 394 602, Dist. Surat (Gujarat)

STD Code : (02622) 20172, 20173

Telegram : 'Khandudyog' Fax : (02622) 20443

શુભેચ્છક :-

શ્રી ખેડૂત સહકારી ખાંડ ઉદ્યોગ મંડલી લિ.

પો. સરદારબાગ, બાબન-બારદોલી, જિ. સુરત (ગુજરાત)

ટેલીગ્રામ : ખાંડ ઉદ્યોગ

મેનેજ્મન ડાયરેક્ટર કો.નં. : ૨૧૩૭૫

એકેટરી કો.નં. : ૨૦૦૪૩

પ્રમુખ કો.નં. : ૨૦૭૦૬

એક્ઝ.ટી.ડી. એડ : ૦૨૬૨૨

પી.બી.એલ. કો.નં. : ૨૦૧૭૦/૨૦૧૭૨

કેસ નં. : (૦૨૬૨૨) ૨૦૪૪૩

—: પિલાણવર્ષ ૧૯૯૭-૯૮ :-

૦૧) રજીસ્ટ્રેશન નંબર	: ૨૬૫
૦૨) ફેક્ટરી શરૂ થવાનું વર્ષ	: ૧૯૫૫
૦૩) ઉત્પાદન શરૂ થવાનું વર્ષ	: ૧૯૫૬-૫૭
૦૪) કુલ સભાસદોની સંખ્યા	: ૫૪૯૪
૦૫) ચેર મેંટીય	: ૨૯,૪૯ લાખ

ક) પિલાણ સંક્રિત	: ૧૦,૦૦૦ ટન પ્રતિદિન
ખ) સ્ટોપેજ સહિત પિલાણ	: ૯૩૦૧.૪૪ ટન પ્રતિદિન
ગ) સ્ટોપેજ વિના પિલાણ	: ૧૦૯૧૨.૦૮ ટન પ્રતિદિન
ઘ) પિલાણ કરેલ ચેરડી	: ૧૪૪૯૯૪.૯૭૦ ટન
ચ) ખાંડનું ઉત્પાદન	: ૧૬૧૪૮૦૦ કીનીન્ટન
છ) ચીકવરી	: ૧૧,૧૨૫૧

વર્ષ ૧૯૮૬માં અડધાત કિલોમ ડાઠ લાખ માનવ સ્ત્રોતો કામ કરવા અદિનું સુજરાત ચેરડી કાઉન્સિલનું સહયોગ વિશેષ

સીઝન ૧૯૯૦-૯૧ હરમાન સર્વિસેપ કામગીરી માટે ડ્રી. પજાબરાવ દેશમુખ એવોર્ડ વિજેતા

બારડોલી પ્રદેશની શૈક્ષણિક તેમજ વૈદકીય સંસ્થાના વિકાસમાં બહુમૂલ્ય ફાળો

ઉત્તમ પ્રકારની સફેદ દાણાદાર ખાંડ બનાવનાર

(રમજીભાઈ એલ. પટેલ)
પ્રમુખ

(કાશ્યાભાઈ ડી. પટેલ)
ઉપ-પ્રમુખ

(બી.ટી. પટેલ)
મેનેજ્મન ડાયરેક્ટર

LADIESWEAR, MENSWEAR
AND CHILDREN WEAR

KHAJANA DRESSES

Katopore Bazar,
BHARUCH - 392 001.
Phone : 32857

FANCY DRESS MATERIALS &
SPECIALIST FOR
PUNJABI DRESSES

PHONE : 32857 (P.P.)

RUPSAGAR

Katopore Bazar,
BHARUCH - 392 001.
Gujarat, India.

MUSAJI SUPREME GOLD TEA-9

HAJI ILYAS M. GHEEWALA
DIRECTOR

(O) 40756

(R) 41441

MUSAJI TEA CO. PVT. LTD.

Regd. Office : D/49, Kalopore Bazar,

BHARUCH - 392 001. Phone : (O) 32756 (R) 34131

Branch : Kasak Road, BHARUCH. Phone : 31237

With Best Compliments From :-

Tel. : (02638) 83132
(R) 83332

NARENDRA MODI
ASHOK MODI
ASHISH MODI

Maulik Enterprise

**HARDWARE, PAINTS, TOOLS &
INDUSTRIAL ITEM**

GIDC, Char Rasta, Fansa Road,
Sandhya Shopping,
SARIGAM - 396 155.
Dist. Valsad.

With Best Compliments From

**Pooja Industrial
Agencies**

"POOJA HOUSE"

2/861, Ring Road, Opp. Sub Jail,
SURAT - 395 002.
Phone : 628450, 613450
Fax : 611823

*With Best
compliments From*

METRO SECURITY SERVICES

302, Belgium Square,
Opp. Linear Bus Stand,
Delhi Gate,
SURAT - 395 003.

Bharatbhai B. Chikhiwala
Ph. : 689353

B B Product

CHIKKI

Manufacturers of :-
Dry Fruit Chikki
& All Sweets

Ramnagar, Suki Naher,
Rander Road, SURAT - 5.

With Best Compliments From :-

Souad Shaikh

**SHAIKH
PETROLIUM**

Dealers In
L.D.O. Crude Oil in Retail
& Tanker Load

Near Fair Price Shop,
GIDC, Old Colony,
Valia Road,
ANKLESHWAR - 393 002.

વ્યક્તિત્વનું ધોરણ - મનુષ્યની કદર અને કિંમત
ઈત્તમ (વિદ્યા) ની દ્રષ્ટિએ થાય છે.

Girishbhai
Jay

Phone : (O) 25230
25938
(R) 23722

JAY ENTERPRISE

Dealing In :-
M.S. Plate, Profile Cutting
& Steel Trading

Plot No. 260, Near Shreeji
Ice Industries, GIDC,
Ankleshwar - 393 002.

વેણીલાલ એલ. ટીમર

ફોન : ૪૧૪૫૩૮

લક્ષ્મી બુક મેન્યુફેક્ચરર

તમામ પ્રકારનું બાઈન્ડીંગ કરનાર
તથા છુટક અને હોલસેલથી
ચોપડા નોટબુક વેચનાર

દુદેશ્વર એપાર્ટમેન્ટ, બેંગ્લોર,
ઉભી શેરી, સૈયદપુરા,
સુરત - ૩.

BHAVNA EXCLUSIVE HOUSE

D-17,
Krishnanagar Society,
Adajan Road,
SURAT - 395 009.

Tel. : (O) 790807
(R) 683790

BHAVNA SEAT COVERS

Zuber Chmabers,
Salabatpura,
Vansfodupul, SURAT.

Tel. : (O) 624007
(R) 683790

*Makers of All Types of Scooter Seats & Seat Covers
in Original Types, School Bags, Office Bags
& All Types of Bags.*

Belts & Wallets

- Manoj N. Desai

હાજવેધ (ક્રાભાઈવાલા)

પટેલ ઊંટુભાઈ યુ.
પટેલ જ્ઞાનુભાઈ બી.
(બામણવેલવાલા)

સોમવારે > ચીખલી-જુના બસ સ્ટેશન
ગુરુવારે >
બુધવારે → ઘરમપુર-પેટ્રોલપંચની સામે
શુક્રવારે → વાંસદા
શનિવારે → ખેરગામ-મંડાચોકની સામે

બાકીના દિવસોમાં કલ્યાભાઈ (સતાડીયા) અગર
બામણવેલ (બાવીજ) મુજામે મળશે.
તા. ચીખલી, જી. નવસારી.

भूमिरत्नो

अब आपके लिए
ईक्कीसवीं सदी का
विश्वकक्षाका आधुनिक
कृषिवेत्र

रोटो अंबिका

भारतीय किसानोका विश्वास

- कम्प्यूटर, डिस्क हेटे लेवलर तौनो का काम एकसाथ कर सकते हैं ।
- समय और ईंधन की बचत ।
- ५४० आर.पी.एल. वाला ट्रैक्टर को साथ जोड़ सकते है ।
- हरेक पाक के लिये अनुकूल और ज्यादा मुनाफा ।
- आधुनिक टेक्निक द्वारा निर्मित भारतमें पहलीबार गोजर ड्राइम सोल्टम (चेईन से मुक्ति)
- २५ साल के अग्रिमवी कृषि साधनो के उत्पादक की भेंट ।

अंबिका इंजीनियरींग वर्क्स

वे.हा.नं. -८, गुजरात एरो के सामने (नयागाम)

मु.पो. कामरोज चार रस्ता,

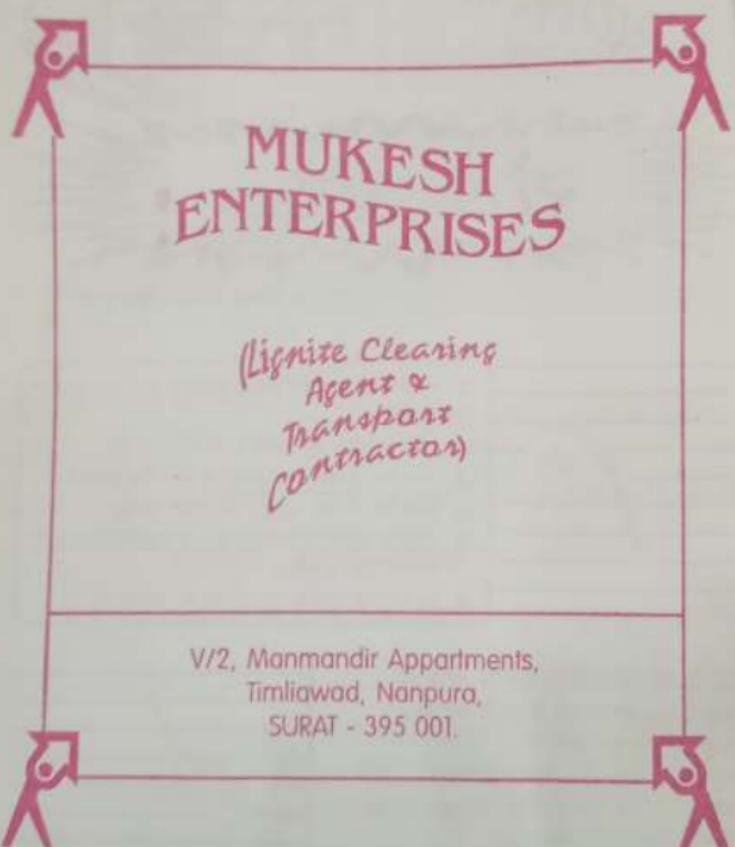
जी. मुगल - ३९५ २८५ (गुजरात) भारत ।

फोन : (०२६२१) (ओ) ५२११०, ५२७२० (घ) ५२२२१

फाक्स : (०२६२१) ५२७१०

With Best Compliments From :-

MUKESH ENTERPRISES

*(Lignite Clearing
Agent &
Transport
Contractor)*

V/2, Manmandir Appartments,
Timliawad, Nanpura,
SURAT - 395 001.

KASTURI

MEDICAL STORES

Mahrshi Complex,
Ground Floor,
Goharbag,
BILIMORA.

Satyanarayan Mimani
Shiv Kumar Bhutra

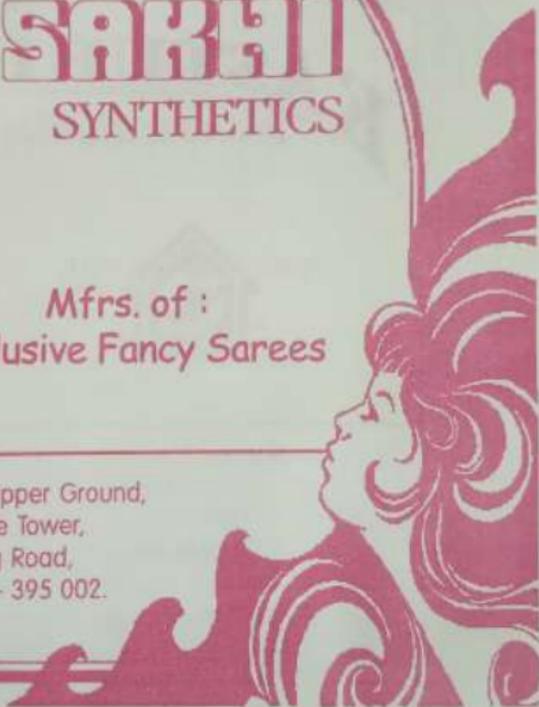
Ph. : 625184

SARKHI

SYNTHETICS

Mfrs. of :
Exclusive Fancy Sarees

2070-71, Upper Ground,
Textile Tower,
Ring Road,
SURAT - 395 002.

With Best Compliments From :- _____

Kaushik Desai

PH. : 31954

SURUCHI ENTERPRISE

SILVER POINT
HEENA MOTORS

GIDC Char Rasto,
VAPI.

A. Sattarbhai Choksi

Aabidbhai Choksi

SALIM SILK MILLS

Udhna Magdalla Road,
SURAT - 395 002.
Phone : 643184 - 631430

Habibbhai

Ph. : 643184

Prosessrs

Opp. Nand-Anand Society,
Udhna Magdalla Road,
SURAT - 395 002.

Grnd

Souad Shaikh

Phone : 22479, 24182, 24207

Resi : 57255

Mobile : 098240 / 52193

SHAIKH PETROLEUM

DEALERS IN : L.D.O. &
Crude Oil in Retail & Tanker Load

Near Fair Price Shop, G.I.D.C.,
Old Colony, Valia Road,
ANKLESHWAR - 393 002.

Fleet Owner & Transport Contractor
of Furnance Oil L.D.O. & Other
Petroleum Products

64

પ્રો. બીપીનચંદ્ર બી. પટેલ

ફોન : ૮૫૫૯૪
૮૫૬૯૪

પુશ્પ કોન્સ્ટ્રક્શન

સીવીલ એન્જિનિયર
એન્ડ કોન્સ્ટ્રક્ટર

રહે. - પુશ્પ કોમ્પ્લેક્સ, લીક રોડ,
ડુંગરી, તા. જી. વલસાડ.

With Best Compliments From :-

Kailash Nagar, Majura Gate,
SURAT.

With Best Compliments From :-

- Well Wisher

"જાંદગી"

સરતો સમય બાંધી શકો, તો સાર જાંદગી;

તુટ્યા ક્ષત્ર્ય સાંધી શકો, તો પ્યાર જાંદગી !

આધાર થાયે અન્યનો, રસ્તે જતાં જતાં;

ગમગીન પણ હસતી કરે, તો યાર જાંદગી !

સારી કલો કે ના કલો, કસા મુજબ મળે;

કુદરત તરફથી અણમૂલો, ઉપહાર જાંદગી !

માનવ બનીને મરૂંક્યા આવી ચડી જશે;

નાદાન, ના હુકરાવ તું, સત્કાર જાંદગી !

આવી ને જાતી રહે, ના કોઈ નોંધ લે;

એવી અટૂલી એકલી, બેકાર જાંદગી !

જીવન ઝરૂંખે જગમગે, હરદિન લણે લણે;

લોભાય પણ ઈશ્વર અહીં, શક્ત્યાર જાંદગી !

- "સ્વાધ્યાય ગીત માલા" માંથી સાબાર.

(O) KAM (02621) 52432
(K) SRT (0261) 412218, 428114

K. K. TRACTORS

AUTHORISED DEALER OF
ESCORTS TRACTORS,
DITS. SURAT.

Opp. Navagam Udyog Nagar,
N.H. No. 8, Kamrej Char Rasta, Dist. Surat.

With Best Compliments From :-

**DIAL
RUBBER IND.**

MANUFACTURERS OF :-
QUALITY SURGICAL GLOVES

Udhna, SURAT.

Mohob Patel

Ph. : (02642) 41304
Fax : 91-02642-41304

Rehmat Telecom Services

S.T.D., T.S.D., P.C.D.

FAX & XEROX

106, Bhrrugu Manzil,
Opp. S. T. Depot,
Station Road, BHARUCH - 392 001.

ફોન નં. : (ઓ.) ૩૨૦૮૯, ૩૧૮૮૧
(ઘર) ૩૧૩૮૧, ૩૧૬૮૧

શેઝલી ડેવલોપર્સ પ્રાઇવેટ લીમીટેડના

ના સૌજન્યથી

પંચરત્ન ટાવર,
મંદિર રોડ, કોસંખા,
તા. માંગરોલ, જી. સુરત.

Imtiyaz Patel

Ph. : (02642) 34631
Fax : 141016

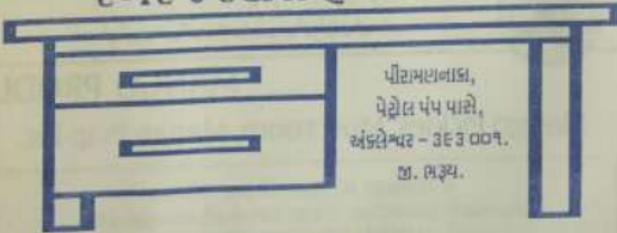
INDIA ELECTRONIC DEALERS OF

Sumeet, Maharaja, Grinder, Fan, Gieser, Gas Etc.
STD, Fax, Xerox Lamination

Shop No. 106, Panam Plaza,
Opp. Relief Cinema,
Station Road, BHARUCH - 392 001.

ફો.નં. : ૫૬૨૭૬

રંગરેજ સ્ટીલ ફર્નિચર માર્ટ

પીરામણનાકા,
પેટ્રોલ પંપ પાસે,
અંકલેશ્વર - ૩૯૩ ૦૦૧.
જી. ભરૂચ.

અમારે ત્યાં સ્ટીલ કબાર, ફીવાન ખાનાના કબાર,
ખુરશી, ટેબલ, પલંગ, ફ્રીજન રેફ, શોકેશ કબાર, ટી.વી., અનાજ કોઠી,
પેટી વેચનાર તેમજ બનાવનાર.

With Best Compliments from :-

ફોન : (૦૨૬૪૨) ૩૩૫૨૨,
૩૦૪૨૨

એસ.ટી.ડી. : ૪૧૧૨૮, ૪૧૦૪૬

મુનબ્લર ટેલિ કોન્લર્સ એન્ડ ઝેરોક્ષ સેન્ટર

દેશ વિદેશમાં સરકાર માન્ય દરે ટેલિફોનથી સંપર્ક કરવા માટે તથા મુઘડ, મુંદર જાઓ
ઝેરોક્ષ - નાની મોટી સાઈઝમાં કિશ્ચયત ભાવે કરાવવાનું વિશ્વાસપાત્ર સ્થળ

૧૨, સોયેબ એપાર્ટમેન્ટ,
નવી શાકમાર્કેટસામે,
મનુબર રોડ, ભરૂચ - ૩૬૨ ૦૦૧.

Ph. : (03630) 22496

VRINDAVAN

MANGO PRODUCT

Mango Pickles, Mushroom, Mango Pulp Etc.

A Product of Vasundhara Vriksha
Vanwadi Jalsinchan Vikas Sahakari Mandali Ltd.,
VANSDA - 396 580. (Gujarat)

Processed By :
BAIF Development Research Foundation, Pune.

દાર્શિક સુલેચ્છ સહ

ધી ખાલઆંબા દૂધ ઉત્પાદક સહકારી મંડળી લિ.

* મંડળીના વ્યવસ્થાપક સમિતિના સભ્યો *

પ્રમુખ :- પવાર જ્ઞાનભાઈ મજુભાઈ
મંત્રી :- ગાંધિત નવસુભાઈ મલુભાઈ

* કમિટી સભ્યો *

પવાર જ્ઞાનભાઈ મંજુભાઈ	પવાર જીવતાભાઈ ખાલસુભાઈ
પવાર મુલાલભાઈ મજુભાઈ	ભોયા કેવસભાઈ શ્રીજવાભાઈ
ગાંધિત કુલનભાઈ જ્ઞાનજુભાઈ	પવાર લાલજીભાઈ એમ.
કુરકુટિયા મોવજુભાઈ માંડુભાઈ	બીરાડી અલીભાઈ જીવતાભાઈ

ફોન : ૫૬૩૬૨

સ્વાગત રેસ્ટોરન્ટ

(ડીસ)

પંજાબી, ચાઈનીઝ, કાઠીયાવાડી
તેમજ ગુજરાતી યાળી

નેશનલ હાઈવે નં. ૮,
સાખોલી,

જેન્ટલ આઉટમ :

ફુલ્લેન્ડ ટાઇપ્સુઝ, પાર્ટીફુઝ, મોકાસીનફુઝ, એકશન ફુઝ,
એલેક્ઝી ફુઝ, ખાટા, લખાની તેમજ સ્ટાન્ડર્ડ પ્રખ્યાત ફુ. ના
ફેન્સી ડ્રીઝાઈનના બુટ ચંપલનું ભવ્ય સેલ
કલેક્શનમાં ૪૦ વર્ષ પુર્નું અને ખાદ્યીતું એકમાત્ર ભરોસાપાત્ર સ્થળ

લેડીઝ આઉટમ :

એક્શન, ફલોરીના, ખાટા તેમજ
નવી નવી લેટેસ્ટ ફેન્સી ડ્રીઝાઈનમાં
બુટ, સેનલ, ચંપલ

લેઘર લેન્ડ

બસ સ્ટેન્ડ સામે, કલેર, જી. સુરત.

થોડાઓ તેમજ ફૂતરાઓને લગતો દરેક સામાન મળશે.
પોલીસમેન તથા સીક્યુરીટીનો સામાન વ્યાજબી ભાવથી મળશે.

હમારી નવી શાખા આપની સેવામાં :-

ઈન્ડિયા ફુલ્વેર

ને.દા. નં. ૮, કામરેજ ચાર રસ્તા.

અમર કાર્ટીંગ

આંબોલી.

રેતી, કપડી તથા દરેક ખતના
કાર્ટીંગ માટે મળો

ગણેશ કાર્ટીંગ

Tel. : 635997, 637580.

Textile Mill

Mfrs. of Exclusive Sarees

1029, 1st Floor,
Silk City Textile Market,
Ring Road, SURAT - 395 002.

Ph. No. : (O) 50309, 50803
(R) 57630
Mobil : 098250 - 26895

PIYUSH G. PATEL

Agent. DIVION'S CLUB MEMBER

Life Insurance Corporation of India
G.I.D.C. Branch, ANKLESHWAR.

Unit Trust of India,
General Insurance,
Car Finance & Unsecured Finance

મયુર મારબલ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ

પ્લોટ નં. ૫૬૦૧/૬, જી.આઈ.ડી.સી.,
એસ.એસ. મીરાન્ડાની સામે, અંકલેશ્વર - ૩૯૩ ૦૦૨.
ફોન : (૦૨૬૪૬) ૨૨૫૯૯ (પર) : ૫૭૯૫૯, ૫૬૬૧૨

અમારે ત્યાં મકરાના મારબલ, વ્હાઈટ, પીન્ક મારબલ, બ્લેકકડખા સ્ટોન, ઘોલપુરી તથા
રેડ એસીડપુકમંડાના સ્ટોન, કોટા સ્ટોન પોલીશ તેમજ રફ તથા
ટ્રેકખતના ગ્રેનાઈટ સ્ટોન હાજરમાં

એસોસીએટેડ સ્ટોન ઈન્ડસ્ટ્રીઝ કોટા લી.

રામવંશમંડીના ઓથોરાઈઝિડ કીલર :-
ટૂકલોક માલ ડાયરેક્ટ કું. ના ભાવે ડીલીવરી આપીશું

Amrishi Naik
Bina Naik

Ph. : (0261) 870693
(R) (02637) 51165

APEXA SEWING MACHINES & TEXTILE PARTS

SUPPLIERS OF : "REVO" SEWING MACHINE
ALL TYPES OF THREADS, CLOTH GUIDERS & TEXTILE PARTS

Shop No. 5/12, Road No.2, Near Arpita Bhojanalaya,
GIDC Shopping Centre, SACHIN.

Yusuf M. Patel
M. Javed

Ph. : (5) 32205
(R) 88551

Royal Carpets

Export Quality All Type of Carpets

- * Acrylic & Woollen Carpets
- * Non-Woven Carpets
- * P.V.C. Flooring
- * Hand Tufted Designed Carpets
- * Masjid Ke Suffe (Every Quality)
- * Cotton Daries
- * Maylon Mats

Janta Market-1,
Opp. Central Bank,
Panch Batti,
BHARUCH - 392 001.

हार्दिक बुलेचर सह

प्राथमिक विद्या मंदिर
शिक्षक सहाय

बलोटी, ता. गणदेवी.

Pratik Desai

Ph. : (02634) 72152

SHREEJI GRAPHICS

Graphics Designer
& Screen Printer

Meghdoot Society,
Opp. Petrol Pump, Amalsad.
Dist. Navsari.

Babubhai

Ph. : (O) 76114

(P.P.) : 76125, 72499

(R) 76115

TIGER CARTING AGENT

Specialist in
Excavation Filling &
Leveling Work with J.C.B.
Excavators Loader's
Dumpers & Tractors

At & Po. Kharod, Opp. Chacha Hotel,
Behind Sahara Hotel, PANOLI GIDC - 394 115.

Haribhai M. Patel
Jayantibhai M. Patel

Ph. : (F) (02621) 52866, 51020
(R) 52550

Nataraj Agro Products

Mfg. of Special "MAKAI PAUVA"

Factory :-
67/68/69/70, Navagam Ind. Estate,
Kamrej Char Rasta,
SURAT - 394 185.

Sangli : (F & R) 444431
Rajkot : (R) 458746

Phone : 7477347

M/S AMBICA
CONSTRUCTION CO.

Government
Contractor

Swatantrya Senani Flat-2,
M/20/155, Pragati Nagar,
AHMEDABAD - 380 013.

Anil Patel
Dinesh Patel

Ph. : (02622) 22039 (F)
22890 (R)

NEW DELUX TYRE REMOLD PATEL GROUP

Hot & Cold Process

Khan Compound, Near S.T. Workshop,
BARDOLI - 394 601. Dist. Surat.

ફોન : ૩૬૭૭૫

મિસ્ત્રાનું નવું નજરાણું

ડભોઈવાલા બુટ સ્ટોર્સ

દેશ વિદેશ જેમ કે
યુ.કે., યુ.એસ.એ., સાઈય આફ્રિકા મોકલવા માટે સ્ટાન્ડર્ડ કંપનીના
શુઝ તેમજ જેન્ટલ્સ ચંપલ, લેડીઝ ચંપલ નવી વેરાઈટીમાં મળશે
તેમજ શાદી પુરસંગની નવી વેરાઈટી મળશે.

ફોન : (૦૨૬૨૧૪)
(સો.) ૨૧૫૧
(ઘર) ૨૨૮૧

ન્યુ ઈન્ડિયા જનરલ સ્ટોર્સ

કટલરી, પરફીયુમરી, સ્ટેશનરી
અને સ્ત્રી શૃંગારના વેપારી

ઠે. નેઈન બ્રાન્ચર,
સાયપ્લા. (જી. સુરત)

With Best Compliments From :

SHEET GLASS OF INTERNATIONAL QUALITY

INDIA'S MOST MODERN PLANT

GUJARAT BOROSIL LTD.

APPLICATION AREAS

- GLAZING
- PHOTO-FRAMING
- MIRRORS
- FURNITURE/SHOP FRONTS
- AUTOMOBILE WINDSHIELDS

CUSTOMER SERVICES

- PROMPT, ON TIME DELIVERY
- COUNTRYWIDE DISTRIBUTION NETWORK
- ON GOING PRODUCT DEVELOPMENT

Factory : GOVALI, Dist., Bharuch. Ph. : 20120
H.O. : Bombay. Ph. : 4944115

Dial : (0) 627000-635000

AMBICA SILK MILLS

Bindal Group, SURAT

Specialist in :
Exclusive Fancy Sarees
Dyed Only

2064, Textile Tower,
Ring Road, SURAT - 2.

Tel. : (02638) 43088 (O)

Fax : 42525 (O)

Tel. : 42505 (R)

SDP CONSULTANCY

Saroj Dilip Parmar
Proprietor

OFFICE

Shop No. 13, Ground Floor,
Ramabehn Hospital Building,
Opposite Hotel Woodlands,
SILVASSA - 396 230.
(U.T. of Dadra & Nagar Haveli)

RESIDENCE

D.T. Vanjara House,
Vrindavan Park,
Opp. Kathawala Bungalow,
SILVASSA - 396 230.
(U.T. of Dadra & Nagar Haveli)

નિલેશ મેડીકલ સ્ટોર્સ

જય જ્વાલારામ ખમણ હાઉસની
બાજુમાં, પાલનપુર પાટીયા,
રાઠેર રોડ, સુરત.

Nilesh Medical Stores

Nr. Jay Jalaram Khaman House,
Palarpur Patiya, Rander Road,
SURAT.

નિકુંજ મેડીકલ સ્ટોર્સ

સુ-૬, મહાન ટેરેસ, ભુલડા ભવન
રડુલની સામે, બજાજ શો રૂમની
બાજુમાં, અડાજણ રોડ, સુરત.

Nikunj Medical Stores

U-6, Mahan Terrace, Opp. Bhulka
Bhavan School, Nr. Bajaj Show Room,
Adajan Road, SURAT.

ડૉ. માનસિંહ પટેલ

એમ.ડી.ડી.પેડ એફ.આઈ.સી.એ. (યુ.એસ.એ.)

ફોન : (હો.) ૨૮૨૨૨૩

૨૮૨૦૯૮

ડિલ્લોલ

બાળકોની હોસ્પિટલ

બાળરોગ અને ભવજીત શિશુઓના વિભાગ

મળવાનો સમય : સવારે ૧૦ થી ૧

સાંજે ૫ થી ૮

૮-૯, સંઘ્યા દર્શન એપાર્ટમેન્ટ, ભુલડા ભવન
રડુલની સામે, અડાજણ રોડ, સુરત - ૯.

Gravel

Jyesh Shah
Jignesh Shah

Ph. : (O) 51634, 20186, 22975
(R) 23016, 25756
Fax : 02646-51634

TATA

SHREE ENGINEERING STORES

PIPES

DEALERS : M.S., G.I., Pipes & Fitting,
Valves, Tools & Hardware Items

2, Narayan Deep Shopping Center, Opp. G.I.D.C.,
Old N.H. No. 8, ANKLESHWAR - 393 002.

Chhotubhai

Ph. : (02638) 42733 (O)
42441 (R)

KRISHNA
DEVELOPERS

For Industrial Sheds

Industrial Estate, 66 K.V. Road, Dadra & Nagar Haveli (U.T.), SILVASSA - 396 230.
Resl. : "Janna Park" Hanuman Road, Anli-Silvassa. (Dadra & Nagar Haveli)

८४

MATANG

asian paints
COLOUR CORNER

ENTERPRISES

Plot - 2601/1, Shop No. 12,
GIDC Shopping Centre, ANKLESHWAR - 2.

ફોન : (ઓ.) ૫૮૮૧૪

(ઇન્ટેક લેન્સ ફલીનીક) જાપાનના ઇન્ફ્યુટર મશીનથી
અંખના નંખરની તપાસ

ગુજરાત
યશમાધર

એસ.ટી. ડેપો, મસ્જિદ પાસે,
અંકલેશ્વર (સીટી)

कार्टिक बुलेट्स सह

श्री डी.पी. महेता

सरीगाम

With Best Compliments From :

*Sanam
Fashion*

N/G-5, Ish-Kripa Shopping Plaza,
Station Road, ANKLESHWAR - 393 001,

With Best Compliments From :-

Ph. : 472760, 479936

CITY MEDICAL

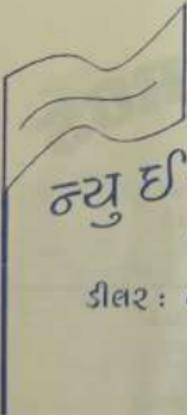
Approved Retail Chemists Drom

- + Insulines - Sarabhai - Vadodara
- + S.M.C.
- + Softouch Hygiene Products (MRT) Ltd. - Ahmedabad

All Types of Allopathic, Ayurvedic,
Homeopathic Medicines Are Available At

1, Triveni Appartment, Timaliawad, Nanpura, SURAT - 395 001.

ફોન : (૦૨૨૨૧) ૪૨૧૫૧ (ઓ.)
૪૨૧૫૧ (ઘર)

ન્યુ ઈન્ડિયા
મેડીકલ કોર્પોરેશન

ડીલર : હીયોલીન લોશિંગ પાલડર તથા સાબુ

મુ. સાયલા, ઠે. બજાર, જી. સુરત.

હાર્દિક શુભેચ્છ સહ

ફોન : (૦૨૬૪૬) ૩૨૪૦૬

અમમમ સ્ટીલ સેન્ટર

- લગ્ન તથા શુભ પ્રસંગે વાસણો ખરીદવા અમારે ત્યાં જરૂર પઢારો.
- તાંબા, પ્રિસળ, એલ્યુમીનીયમના દરેક પ્રકારના વાસણો મળશે.
- વિદેશના વાતાવરણને અનુકૂળ અને ત્યાં લઈ જવા માટે નોનસ્ટીક વાસણોની વિશાળ શ્રેણી ખરીદવા અમારી દુકાનની અવશ્ય મુલાકાત લો.
- એક વખત પઢારી ખાત્રી કરો.

કતો પોર ખજાર, લડ્ય - ૩૮૨ ૦૦૧.
(ગુજરાત - ભારત)

PATEL BROS

Punjabi Suit, Pereral Suit, Sarara Suit,
Skarf, Matching Dupatta &
Fancy Dress Materials

Prop. : V.M. SODAWALA
Near Market, Katopor Bazar,
BHARUCH.
Ph. : 31961 (Shop), 41771 (Resi.)

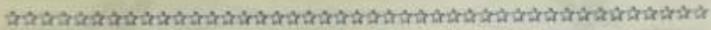
General

JEANS PENT
JEANS SHIRT
T-SHIRT
& ALL TYPE OF
EXPORT SHIRT

Phone : (S) 58503
(R) 57908

AZIZ GARMENT (Divawala)

Near Manta Children Hospital, Station Road,
ANKLESHWAR - 1, Dist. Bharuch.

ફોન : ૫૮૬૦૪

ન્યુ નોવેલ્ટી સ્ટોર્સ

“બાબાશુદ્ધ, મેડસી, શોક તેમજ
હોમીયરી બરીદવા માટેનું
ઉત્તમ સ્થળ”

આઈ.ટી.આઈ. કોલેજની સામેની ગલી, સુપર શોપીંગ સેન્ટર,
સ્ટેશન રોડ, અંકલેશ્વર.

૯૯

(દીકાવાલ)

ફોન : ૫૦૬૦૦ (ડ.)
૫૬૪૩૬ (બર)

સીલ્વર એમ્પોરીયમ

સ્ટેલલેસ સ્ટીલ,
એલ્યુમિનિયમ, તાંબા-પિત્તલના
વાસણો તથા પ્લાસ્ટીક ગીફ્ટ
આઈટીમોના વેપારી

૩. આદર્શ શોપીંગ સેન્ટર,
પીરામપુનાલા રોડ,
અંકલેશ્વર - ૩૯૩૦૦૧. જી. ભરૂચ.

સુસુકરગરજ

ફોન : ૫૮૧૧૧

રોયલ ફર્નિચર

રવીલના ડબ્બા-ટીવી શોકેશ,
સનમાઈકાના ડબલબેડ પલંગ તેમજ
દરેક પ્રકારનું પુડન તથા
રવીલ ફર્નિચર વેચનાર

ઠે. પીરામપુનાલા રોડ, અંકલેશ્વર, જી. ભરૂચ.

Parid Bakery

Mullawad, ANKLESHWAR - 393 001,
Dist. Bharuch. (Gujarat) Ph. : 55841

ફરીદ બેકરી

મુદલાંવાડ, અંકલેશ્વર - ૩૯૩ ૦૦૧,
જી. ભરૂચ. (ગુજરાત) ફોન : ૫૫૮૪૧

કોન્ટેક નંબર : ૫૯૪૩૪
૫૯૪૩૪

એ વન ટેલિફોમ

સરતા ભાવે તાર, ટપાલ, પાર્સલ દેશ વિદેશમાં
મોકલવા માટે મળી અવવા સખી

મહેમદભાઈ સિદ્દાત (જાપોદ્રાવાલા)
બેચ.એન. મોદીની બાપુમાં,
મુદલાંવાડ, અંકલેશ્વર.

Phone : 24884

SUPER LUBRICANTS PENNZOIL DEALER

Near Asopalav Guest House, Old N.H. No. 8,
GIDC, ANKLESHWAR.

RAJ AUTO PARTS

Specialist of :
Tata, Leyland, Maruti Spare Parts
& All Type of Oil Dealer

Hotel Samrat, N.H. No. 8,
Sava Patiya, MAHULVEJ.

GOLDEN AUTOMOBILES

Specialist of :
Tata, Leyland, Centre, DCM Toyota, Maruti,
Spare Parts & All Types of Oil Dealer

Opp. Hotel Sahil, N.H. No. 8,
DHAMROD.

Bakul Tailor

VENUS STUDIO

Photography & Videography

Zanda Chowk,
KOSAMBA (R.S.)
Dist. : Surat. Pin. : 394 120.

એચ, એમ. જનરલ સ્ટોર્સ

હથુરાણવાલા રોડ પાસે,
અંડાચોક,
કોસંબા. (આર.એસ.)

Tajender Singh

Ph. : (O) 83839
(R) 83518

SHUNSHINE AUTO INDUSTRIES

Plot C-1/7, G.I.D.C.,
ANTALIA - 396 325.
Billimora (Gujarat)

Mfr. of Car Accessories &
Sheet Metal Parts &
Exporters of Bicycle Parts

KISMAT LUGGAGE

* AUTHORISED DEALER *

Dealer in Samsonite, Aristocrat,
VIP & Safari Brand
Moulded Luggage

Specialist in Air Travel Bags
& Leather Bags
Also Available

Station Road, ANKLESHWAR.

ફો.નં. : (૦૨૬૪૬) ૫૩૫૬૮

હીરા એન્જનીયર્સ

પ્લોટ નં. ૭૨૩,
મુક્તિ ચોકડી પાસે,
જી.આઈ.ડી.સી.,
અંકલેશ્વર - ૩૬૩ ૦૦૨.

ભરૂચ જીલ્લાના એરકોર્ટ તથા ફાર્મ ટ્રેડ,
ટ્રેડટર્નનાં અધિકૃત વિકેતા

હાર્દિક શુભેચ્છા સહ

ફૂલ્લા કવોરી વર્ક્સ - ધોલી

રબલ, મેટલ, કપચી, ગ્રીટ,
ક્લસમેટલ હમારે ત્યાંથી
વ્યાજબી ભાવે મળશે.

વિક્રેતા :-
શ્રી. બચુભાઈ એમ. વસાવા
મુ.પો. રજલવાડા, તા. ઝઘડીયા.

With Best Compliments From :-

Hanifbhai Choksi

CHOKSI
SILK MILLS

Udhna Magdalla Road, SURAT.
Ph : 636786

દી ભચ તાલુકા (પૂ.વિ.) ટીચર્સ કે.ચા.સ.મં.લી.

બેર લંડોન રૂ. ૫૦૨૩૦૦
ટીચર્સ ૬૬ રૂ. ૭૫૮૫૮

મુ.પો. ગિજોરા, તા.જી. ભચ.
ફોન : ૮૧૪૭૧

સ્થા. તા. :- ૧૦-૨-૮૬
રજી. નં. :- ભ/૭૧૬,
તા. ૨૪/૧૨/૮૫

ચેરમેન :- શ્રીમતી રંગલક્ષ્મી વરના અમરસિંહ અટ્ટેદરીવા (ગિજોરા)

:- કારોબારી મંડળ :-

શ્રી દિલાવર દુસૈમ યુસુફ પટેલ (વા. ચેરમેન) શ્રી અર્જુનસિંહ બળવંતસિંહ ઝંસટીયા (અમોર)
શ્રી ચૌધરીલાઈ પરસોત્તમલાઈ પટેલ (હલદરવા) શ્રી પૂનમચંદ દરજીવનદાસ પટેલ (ગિજોરા)
શ્રી સુરેશલાઈ છોટલાલ મોદી (મહતમપુર) શ્રી ચંપકસિંહ અમોપસિંહ દેવઘરા (શુકલતીર્થ)

મેમ્બર :- શ્રી કમરસિંહ દિપસિંહ વાંસીયા (ગિજોરા) **મંત્રી :-** શ્રી રાજેશલાઈ લલ્લુલાઈ ગિજામા (શુકલતીર્થ)

Ph. 36495

GARDEN EMPORIUM

- * SUITING
- * SHIRTING
- * PATHANI (ALL SIZE)
- * 100% COTTAN SHIRTS

Katopor Bazar, BHARUCH.

With Best Compliments From :-

Narash G. Shah

WHY DO WE THINK THAT

**"SAARE JAHAN SE ACHCHA
HINDUSTAN HAMARA"**

**IS JUST A SONG
RATHER THAN**

START BELIEVING IN IT !

**WHY CAN'T WE BE PROUD
TO BE AN INDIAN**

Best

With Best Compliments From :-

Ph. : (O) 83062, (R) 83228

Fax : 83228

SHREE BALAJI INDUSTRIES, BILLIMORA.

MANUFACTURER OF TEXTILE MACHINERYS

K. K. Patel

J. K. Patel

Ph. : (02634) (O) 62577

(R) 62477

SHREE RAVI TIMBER MART

Timber Merchant

SHREE RAM VIJAY SAW MILL

Saw Mill

Nr. Jakat Naka, Inside Civil Court, GANDEVI - 396 360. Dist. Navsari.

Manubhai Patel

Damodarbai Patel

Ph. : (02634) (O) 62449

(R) 62057, 62467

CEMENTING OUR BOND WITH QUALITY

narmada

kanak

rajat

Authorised Distributor :-

SHRI JALARAM TRADING CO.

L & T CEMENT & ALL BUILDING MATERIALS.

Navsari Road, GANDEVI - 396 360.

narmada
cement

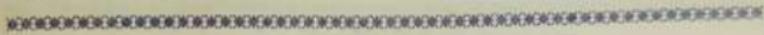
906

Babubhai D. Patel

Ph. : (O) 62312, 62133, 62449
(R) 62467, 62058, 62057

Surya Vijay Saw Mill

Torangam Road, GANDEVI - 396 360.
Dist. Navsari. (Gujarat)

Special in imported Teak Wood & Sal Wood & Round Logs

ફોન : ૪૦૪૯૪, ૭૨૪૯૯

નોબલ કલોથ ર-લેર્સ

પ્રહુલ્લ-પરાગના ડ્રેસ મટીરીયલ્સ તથા
હેન્ડ વર્ક તથા એમ્બોડરી વર્કના
લેટેસ્ટ શુટ મેળવવાનું વર્ષો જૂનું સ્થળ

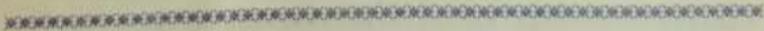
મુસાલ ચાઘવાલાની બાપુર્ના, કલોષોર બજાર, લડ્ય.

Ph. : (O) 50681
(R) 58549

SRI THERMAL INSULATIONS

ENGINEERS & MATERIAL SUPPLIERS

Thermal Insulation, Industrial Painting, False Ceiling & G.I. Ducting

23, Ravi Kiran Complex, Near GIDC Depot,
Valia Chokdi, ANKLESHWAR - 393 002.

G. B. Kedre (B. E. Mechanical)

Ph. : (O) 53598
(R) 53587

New Era Painting Services

maintenance & project painting contractor

Sardar Park II, Near Gattu Vidyalaya,
AG-1, AG-2, GIDC, ANKLESHWAR - 393 002.

**STANLEY
ENTERPRISE**

Carrier

The World's No. 1 Airconditioning
Now, India's No. 1

Autho. Dealer : Carrier Aircoon
Air Conditioner

Silvassa : Plot No. 38, Nr. Post Office,
SILVASSA - 396 230.

Daman : Malbari Apprt.,
Devka Road, DAMAN - 396 210.

Vapi : 11/12, Express House, N.H. No. 8, Opp. Hotel Rahat,
Char Rasta, GIDC, VAPI - 396 195.

Ph. : (O) 20030, 25945

Prashant Electricals

Licenced Electrical Installation

We Undertake All Types of
H.T., L.T., Industrial Installation

F-13, Ravi Complex, Old N.H. No. 8,
P.B. No. 174, GIDC, ANKLESHWAR - 393 002.

Ph. : (02646) 23533, 20433 (O)
50633 (R)

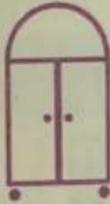
S. S. ENGINEERS & FABRICATORS

SPECIALISED IN :

Sterile Welding of Pharma Plant, SS/MS/IBR/PIPING,
Equipment, Structural Fabrication & Erection.

Gayatri Nagar, Opp. ONGC Colony, Rajpipla Road,
ANKLESHWAR - 393 001, Dist. Bharuch. (Gujarat)

ફોન : ૫૫૬૦૭ (ઓ.)

ગૃહ ઉદ્યોગ સ્ટીલ વર્ક સ

કબાટ, ટેબલ, પલંગ, ખુરશી,
અનાજ લરવાના કોઠાર તથા પતરાંને લગતું
દરેક જાતનું કામ કરનાર.

પીરામણા માફા, અંકલેશ્વર - ૩૯૩ ૦૦૧, જી. ભરૂચ.

ફોન : ૫૫૬૦૭ (ઓ.)

ન્યુ સજાવટ ફર્નીચર

સોફા, ટીવી, શી-કેથ, ઓફીસ ટેબલ,
વુડન ટીપોઈ તથા લોખંડની ખુરશી
વિગેરે વેચનાર

પીરામણા માફા, અંકલેશ્વર - ૩૯૩ ૦૦૧, જી. ભરૂચ.

MOH. NAIM & BROTHERS

Dealing in all types
of Iron Sheets & Sections

Halimshah Road, Piraman Naka, ANKLESHWAR.

ફોન : (૦૨૬૪૬) ૭૪૧૫૦ (ઓ.)
૭૪૧૬૦ (ઘર)

પટેલ સ્ટેર્સ, પાનોલી.

અંબુજા, સિન્હી સિમેન્ટના
ડીલરના સૌજન્યથી

મુ.પો. પાનોલી, તા. અંકલેશ્વર, જી. ભરૂચ.

જ્યેષ્ઠ પટેલ

ફોન : ૭૧૪૧૬ (ઓ.)

શૈલેષ સેલ્સ કોર્પોરેશન

હમારે ત્યાં દરેક પ્રકારનો હાર્ડવેર સામાન, સનમાચકા, પ્લાયવુડ, એશીયન પેઇન્ટ,
ત્રેલ્વે, પાઇપ તથા ફીટીંગ, પી.વી.સી. પાઇપ તથા ફીટીંગ, સીન્ટેસ પાણીની ટાંકી,
સીમેન્ટ તથા લોખંડના નાળવાળા પતરાં તથા બીલ્ડીંગ મટીરીયલ્સ મળશે.

મદિર રોડ, તરસાડી, કોસળા (આર.એસ.), જી. સુરત.

Anwar Shahid
Mehboob Shahid

Ph. (02629) 31870
31531

Amodwala General Stores

For Building Materials

Dealers : Hathi Cement - asian paints

Navs Bazar, KIOSAMBA (R.S.), Dist. Surat.

Prop. : G. H. Amodwala

Naras Patel

Aiyub Variawa

Motiwala Junes

Ph. 35824

WELL COME DRESSES

Katopore Bazar, BHARUCH.

We Have *Lancho Suit, Pakistani, Punjabi, Sarana,
Garara Kati Suit*, for Special Dress Materials.
Ready Given For Orders.

Ph. : 873080

Bhagwati Enterprise

SPECIALIST IN :
DYE. PTG. M/C PARTS
O-RING. OIL SEALS.
U-SEALS GLAND DORI.
ASBESTOSROPE WELDING
RODS & WELDING
ACCESSORIES.

Plot No. 926, Road No. 3, Opp. G.E.B., GIDC, SACHIN - 394 930, Surat.

Jayesh Arya
Diploma Ele. & Ref.

Ph. : (02637) 79005

KRISHNA CONSULTING

ELECTRICAL CONTRACTOR &
ELE. GOODS SUPPLIERS

Raja Road, Maroli Bazar, MAROLI - 396 436.

દાર્દિક શુભેચ્છ સહ

લક્ષ્મી હાર્ડવેર

રેલવે સ્ટેશન જાલુકા, ખીલીમોરા.

દાર્દિક શુભેચ્છ સહ

ફોન : ૫૯૪૪૮ (ખી.ખી.)

લગ્ન તથા શુભ પ્રસંગોની અને કોઈ પણ પ્રકારની
આઉટડોર ફોટોગ્રાફી માટે મળો વા લખો

“પ્રતિફિતિ આર્ટ”

“જીવન-સ્મૃતિ”, આશાવાન, ધીકુવાડી,
નવસારી - ૩૯૬ ૪૪૫.

કૌલેજ ઑફ એજ્યુકેશન, ખરોડ
ને પ્રગતિના શિખરો આંબવા
હાર્દિક
શુભેચ્છાઓ સહ

❖ Kaushik J. Desai & Family

- Erv / Motipole,
NAVSARI.

❖ ચૌધરી વિજયભાઈ જયંતીભાઈ

- સુ. કેવડીયા, પો. વેગી,
તા. માંડવી,
જી. સુરત.

❖ ચૌધરી અજયભાઈ જયંતીભાઈ

- સુ. કેવડીયા, પો. વેગી,
તા. માંડવી,
જી. સુરત.

Ph. 57605

With Best
Components from

PANCHAL
Xerox, Typing, Lamination
& Cyclostyle

Main :
Near Sayaji Library,
Main Road,
NAVSARI.

Branch :
Shop No. 9,
Dharam Complex,
Juna Thana, NAVSARI.

સંગઠિત શિક્ષક સમાજ,
શકિતશાળી ભારત,
શિક્ષકીય ભારત માટે,
આપણે સૌ
સંકલિપત થઈએ,
વિજયી છે વિજય છે

વંદે માતરમ

બે. બેંક ટુ નેચર,
જુના થાણા,
નવસારી - ૩૬૨ ૨૪૫.

ફો.નં. : (૦૨૬૨૬) ૨૧૨૩૭

Ph. : (02637) 72825

"મનુષ્યની અપાર પીડાઓ સામે
સેવાર્નું એક નાલકરું સરનામું"

હરિ ઓમ મેડીક્લ્સ

(કેમીસ્ટ એન્ડ ડ્રગીસ્ટ)

૧, અપના મુખર,
વેઈન રોડ,
ભારી - ૩૬૪ ૬૫૦.

**RIVERA
TAILOR**

**MASTER IN
GENTS
SPECIALIST**

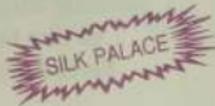
Raja Road,
Maroli Bazar,
Dist. Navsari

Ph. : 58194 (R)
59274(O)

**SURATWALA
FASHION
CENTRE**

- ❖ Suiting
- ❖ Shirting

Piraman Naka, Station Road,
ANKLESHWAR.

ફો.નં. : ૫૭૩૫૮

દરેક જાતની દવા તથા
પોલિઝબના લેપારી

પીરામણનાકા,
અંકલેશ્વર.

M. Hanif Rangrej Ph. : (02646) 55786
57540

NEELAM FURNITURE

**Exclusive Seller of
Wooden & Steel Furniture**

Sofa Set	Authorised Dealer :-	Steel Cupboard
Dining Table	kurl-on	Office Table
T.V.	Mattresses	Bed
Show Case		

Anuradha Shopping Centre -2,
Station Road,
ANKLESHWAR - 393 001.

ફો.નં. : ૫૭૩૧૩ (ઓ.)
૫૮૦૦૪ (ઘર)

**રંગરેજ
સેફ વર્કસ**

દિવાલ ક્લાટ. દિવાલ ક્રેમ,
સ્ટીલ ક્લાટ રીજનેબલ ભાવથી
અવનવી ડિઝાઈનમાં
બનાવી આપવામાં આવશે.

કે. પીરામણ નાકા,
યુનિયન બેંક સામે,
અંકલેશ્વર.

ફો.નં. : ૫૭૪૦૮

P. C. Panchal
P.W.D. Contractor

Ph. : (02637) 72008 (R)
(02622) 71127 (O)

**ભારત
ઈર્નીયર**

**VISHWAKARMA
EARTH MOVERS**

ટ્રિવાલ ક્લાટ, ટ્રિવાલ ક્રેમ,
સ્ટીલ ક્લાટ રીનૉલ્ડ
ભાવધી ખાતીપૂર્વક બનાવી
સાપવામાં આવશે.

**Bulldozer With J.C.B.
On Hire For
Earth Moving**

ઠે. પીરામધા માકા,
સુધાર કમિયના માકે,
નુ. અંકલેસ્વર - ૩૯૩ ૦૦૧.

Opp. Laxmi Narayan Temple,
Raja Road, Maroli Bazar - 396 436.
Dist. Navsari. (Guj.)

ફો.નં. : ૫૯૨૩૨, ૫૮૮૭૮ (ઘર)
૫૭૬૩૧ (ઓ.)

ફો.નં. : ૩૩૯૩૬, ૩૦૪૨૨
(૦૨૬૪૨) ૩૩૫૨૨
એસ.ટી.ડી. : ૪૧૧૨૮, ૪૧૦૪૬

આબાનઅલી બરકતઅલી

ચા, ખાંડ, કલોળ
તથા સુકામેવા
લેમખાસ કસ્ટર,
સુપર ખજૂરના વેપારી

મુનલ્લર કન્સ્ટ્રક્શન કું.

બિલ્ડીંગ કોન્ટ્રાક્ટર

**મકસુદ ચોડવાલા
આર્કિટેક એન્જિનીયર**

મુલ્તાવાડ, અંકલેસ્વર.
જી. ભ.જી.

૧૨, સી એન્ડ એ પાર્ટમેન્ટ, કૈયાબજાર,
મલુખર રોડ, જલ્લી શાક માર્કેટ સામે,
ભરૂચ - ૩૯૨ ૦૦૧.

જો. નં. : ૭૭૭૮૭
(જો. ૩૫)

Asif Jangda

Ph. 76153, 72343

શીનલ હેડીમેઇંડ બ્રાઇઝ સ્ટોર્સ

હેડીઝ એન્ડ
ચીલ્ડ્રનવેર
હેન્ડવર્ક ડ્રેસીસ

With Best
Compliments
From

HIGHWAY
SERVICE CENTRE
&
HIGHWAY
TELECOM

Confarance : 76155

કાગદી અંકલેશ્વર આલીમી સારમે,
કલ્સો પોર બનાર,
અંકલેશ્વર.

At. & Post : Dhamrod,
Dist. Surat.
(Gujarat)

"ROOPBALA"

Gift, Greetings & Garments

Retailor of all types of Gift Items,
Electronic Toys, Perfumes, Spray
& Thousands Variety in Divali-Idd &
New Year Cards & Jeans Pent.
Shirt & Trousers Etc.

3, Municipal Shopping Centre,
ANKLESHWAR - 393 001.

STANDARD RASAYAN (P) LTD.

Mfg. & Exporters :
Dye's & Dyes intermediates

2314/15, GIDC, IIIrd Phase,
PANOLI, Dist. Bharuch.

* સહકારમાં સર્વોચ્ચ સમાચેલો છે *
 ધી ખાત્રઆંબા વૃક્ષ ઉત્પાદક સ.મં.લિ.
 ઘાટિંક શુલેચ્છ સહ

પ્રમુખ :- નવસુલાઈ એમ.
 મંત્રી :- જશુલાઈ એમ.

* સભ્યો *

છેટુલાઈ એમ.
 દળનલાઈ ડી.
 કુશનલાઈ ખી.
 મુલ્લ એમ.
 લામુલાઈ ખી.
 રાયચંદલાઈ એસ.
 ખેસિંગલાઈ ખી.

A.M. Patel
 Hasimbhai

Ph. : (02646) 72422 (C)
 72121 (R)

QUICK TRANSPORT

Carting Contractor
 & Commission Agent

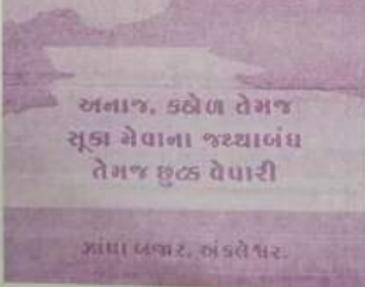
At & Po. SANJALI,
 Near Panoli GIDC.

Contact :
 Patel Restaurant,
 Panoli GIDC.
 Ph. : 72397

શે.નં. : ૫૫૦૮૪
 ૫૭૭૨૭

યુનુસ બેબેકો સ્ટેર્સ

અનાજ, કલેબ તેમજ
 સૂકા મેવાના જરયાબંધ
 તેમજ છુટ્ક વેપારી

મોંઘા બજાર, અંકલેશર.

શે.નં. : ૫૫૫૨૪
 ૫૬૧૨૪

નાનાલાલ ચોકરી એન્ડ કંપની

ઉચી મુલવતાવાળા
 આધુનિક અલંકારોનું
 ભવ્ય ગૃહ

મોંઘા બજાર, નવસારી.

હો.નં. : ૮૫૬૦૨ (ઘર) ઘઘલ દેસાઈ
૪૭૨૪૮ (ઘર) મિલલ દેસાઈ
(૦૨૬૩૨) ૮૫૬૦૨ (ઓ.)

Vikram C. Thakor

Ph. - (5) 870433
870253
(R) 691433

**SHREE GAJANAN
TRADING CO.**

ડીલર્સ :-
- ગોદરેજ
- ઓમિડા

- બી.પી.એલ.
- શાપ્
- અડાઈ
- ફીલીપ્સ
- પેનાસોનીક
- નટરાજ
- મહારાજા

**પ્રિમમ
ઈલેક્ટ્રોનિક્સ**

૨, ખુલ્લુ કોમ્પલેક્ષ,
લીલકરોડ,
ડુંગરી (આર.એસ.)
જી. વલસાડ.

Dealers :

Hardware & Tools Supplier

Shop :

Plot No. 226, Road No. 2,
Opp. Hotel Arpita, GIDC, SACHIN.
Dist. Surat.

Residence :

76, Krishna-Kunj Society,
BHESTHAN, Dist. Surat.

Dilip Brahmbhatt

Ph. : 678609

Gordhanbhai Soni

Ph. : 471558

*With Best
Compliments
From*

A TO Z

hardware stores

Supplier of :

Hardware, Building Materials,
Electrical Goods, Tools Etc.

Ganesh Bhoovan, Central Road No. 5,
Udhyog Nagar, UDHANA - 394 210.

**Tirupati
Jewellers**

Gold Ornaments &
Silver Ornaments

Opp. Garden Hindu Colony,
Main Road, Rudepur,
SURAT - 395 002.

રાજપૂત રેસ્ટોરન્ટ

સાઈ સોપીંગ સેન્ટર,
ઉઘના મગદલા રોડ,
સુરત.

ફો.નં. : (૦૧૭૧૧૭) ૨૦૮૭૧

શ્રી ગણેશાય નમઃ

- સ્ટીલ ઠબાટ
- ટેબલ
- પર્લંગ
- સોફેશ
- ગાદલા કપર ડેશ
- ખુરશી

ખરીદવાનું વિશ્વાસપાત્ર સ્થળ :-

કુલદીપ સ્ટીલ ફર્નિચર

પ્રો. કૌશિકકુમાર કાંતીલાલ ભાવસાર
અપના બજાર,
ધ્વારા-૩૯૪ ૬૫૦, ઊ. સુરત.

Dilip Brahmabhatt

Ph. : 21103
25203

BHAVANI HARDWARE BHAVANI ENGINEERS

Add. 261517

Behind Hotel Laxmi, Asian Paint Chokdi,
GIDC Estate, ANKLESHWAR - 393 002.

Dealers of All Type Industrial Valves &
Hardware Items

Dealing of Valve Like :-

Pressure Reducing Valves, Safety Valves, Ball
Valves, Globe Valves, Gate Valves, Strainer,
Check Valves (N.R.V.), Plug Valves, Butterfly
Valves, Plup Valves, Pinch Valves, Diaphragm
Valves, Needle Valves, Stream Trap Etc.

IBR Approved & Third Part Inspection on Req.

ફો.નં. : ૨૩૦૧૮૭ (પી.પી.)

શ્રી સોમનાથ રેસ્ટોરન્ટ

૩, એમ.ડી. સોપીંગ સેન્ટર,
ઉઘના મગદલા રોડ,
શાંતિનાથ મિલની પાસે,
ઉઘના, સુરત.

બી.કે. પુરોહીત

ફો.નં. : ૭૨૬૦૦૫

Ph. : 624112

ગોદુવડેવી

દુધ, ૧૦૦% શુદ્ધ ધી, મલાઈ, ક્રિમ,
પંજાબી લરસી, કોલ્ડ ક્રીમ, શ્રીખંડ,
પંજાબી દહીં, માયો, ખાટુ દહીં, મઘે, ઠંડા પીણા.

શુભ લગ્ન પ્રસંગે પાર્ટીના ઓર્ડર
લેવામાં આવશે.
ઓર્ડર પર પુસ્તુ ધ્યાન
આપવામાં આવશે.

દુકાન નં. ૨૨૨૩, મંગળદાસ શોપીંગ સેન્ટર,
ઉઘના મગદલા રોડ, સુરત.

- * A/C. Books
- * Files
- * Computer Stationery
- * Art Material

Salabatpura, Opp. Surat Textile Market,
Ring Road,
SURAT - 395 002.

શ્રીનાથ ભોજનાલય એન્ડ રેસ્ટોરન્ટ

શુદ્ધ શાકાહારી ભોજન માટે
અપ્રોડ રચણ

સમય : સવારે ૧૦ થી ૨
સાંજે ૭ થી ૧૦

સાઈ શોપીંગ સેન્ટર, દુકાન નં. ૪,
ઉઘના મગદલા રોડ,
સુરત.

પરિધાન ગારમેન્ટ્સ

ફેન્સી રેડીમેઈડ પેન્ટ, શર્ટ, ટી-શર્ટ,
જીન્સ, બાબાશુટ, બેબીશુટ, કોક,
બેબીક્રોક, લેડીઝ ફેસ તેમજ શુદ્ધિત-શર્ટીંગ
તથા સાડીઓ ઢીલાચત ભાવે
મેળવવાનું વિશ્વાસપાત્ર રચણ

મેઈન બજાર, ઓલપાડ.
અ. સુરત.

બી.કે. પુરોહીત

ફો.નં. : ૬૨૯૦૦૫

એસ.ટી. કટલરી એન્ડ હોમથરી સ્ટોર્સ

અમારે ત્યાં ક્વેન્સી લેલ્ડ, ચશ્મા, ઘડિયાળ,
કેમેરા, ડાયમંડ બુટ્ટી, બંગડી
તથા રૂમાલ મળશે.

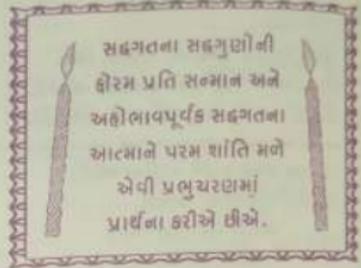
નોંધ :-

રોલ ડેવલોપીંગ કરી આપવામાં આવશે.

અડાજણ કોપોની અંદર,
રાંદેર રોડ, સુરત.

ભાવાંજલી

સદગત શ્રી/શ્રીમતિ
સોનલબા સોમાભાઈ માલીવાડ

સિ. ભાટુભાઈ, મણીબેન, રમિલા,
કપિલા, રેખા, પતિમા, મોહુલ, મુકુન્દ
અને પરિવાર

VIJAY ART

Textile Designer

2167, Gujarat Housing Board,
Sachin,
SURAT.

ગોચલ એજન્સી

સોનલબ,
જી. સુરત.

R.V. Patel

Ladli FASHION

Fancy Ladies & Children
Redimade Dress
Many Items In Catalariy
Ladies Slipper & Sandals

Anuradha Shopping Centre,
Piraman Naka, Station Road,
Near Mamta Hospital,
ANKLESHWAR - 393 001.

ભીખાજી સોની

ફો.નં. : ૫૭૪૩૨

સોની કપાજી ઈન્ડિયા

સોના-ચાંદીના કેન્સી દાગીના
બનાવનાર, વેચનાર તથા
K.D.M. ના દાગીના બનાવનાર.

સુંદર ભવન, સુભાનવાડ,
અંકલેશ્વર.

ફો.નં. : ૪૨૦૩૩ સાચણ
૭૧૨૫૬ ચલશાણ
૭૧૨૨૯ ચલશાણ

કલાપી સ્ટુડીઓ

- ❖ વિડીયો શુટીંગ
- ❖ લાઇવ સ્પોટ
વિઝન મીસીંગ
- ❖ કલોઝ સર્કીટ ટીવી સીરટમ
- ❖ ફોટોગ્રાફી
- ❖ લેમીનેશન
- ❖ એક જ મિનિટમાં
પાસપોર્ટ કોપી

તેજસ ફર્નિચર

અમારે ત્યાં દરેક પકારનું
રટીલનું ફર્નિચર તથા
લાકડાનું ફર્નિચર તૈયાર મળશે
તેમજ બનાવી આપવામાં આવશે.

સ્વામી નારાયણ મંદિર પાસે,
ઉનાઈ રોડ, વ્યારા,
જી. સુરત.

ગુરૂકૃપા કરિયાણા સ્ટોર

અનાજ કરિયાણા સ્ટોર

અમારે ત્યાં ખાત્રીપૂર્વકનો
માલ મળશે.

બસ સ્ટેન્ડ પાસે,
ધ્યારા.

Vijaybhai

Rajubhai

AUTHORISED DISTRIBUTORS FOR

godrej® sony sharp

SAMSUNG MILCENT IFB

AKAI PHILIPS aiwa

Jay ELECTRONICS

8, Sardar Shopping, BARDOLI. Ph. : 21130
Gandhi Road, BARDOLI. Ph. : 20810
2, Lakdawala Market, KADODRA. Ph. : 71650

Tele Fax : 02646-51090

MEET COPPIER

For Accurate Xerox By Fully
Automatic M/C With Education &
Enlargement System

LEO SALES CORPORATION

Mfg & Suppliers

Texturising, Coning m/c
Spares & Ceramics
Thread Guides, Belts, Bearing
& Hardware

Q-61, Ravi Complex, Valia Cross Road,
GIDC, ANKLESHWAR -2. (Guj.)

Ph. : 53528

Jala

RUBBER STAMP & PRINTING

COMPUTERISED RUBBER STAMP,
D.T.P. WORK, SCREEN PRINTING,
OFFSET DESIGN & PRINTING.

2nd Floor, Indraprasth Complex,
Nr. Railway Station, GIDC,
ANKLESHWAR - 2. Dist. Bharuch.

રબર સ્ટેમ્પ એન્ડ પ્રિન્ટિંગ

Nilesh Jobalia

Ph. : (02642) 42483
43401

With Best
Compliments
From

Bela Electronics

Authorised Dealer :-
VIDEOCON • Panasonic
(HOUSE OF ELECTRONIC
& APPLIANCES)

5-6, Sevashram Shopping Centre,
Nr. Panchbatti, BHARUCH - 392 001.

B.R. Soni
Vipul Patel
N. Chohan

Ph. : (02646) 84615

BINITA ENTERPRISE

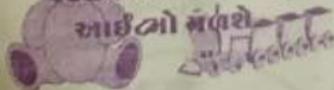
All Size Thermocol Supplier

Works :

Desai Falia, At & Po. : GOVALI,
Tal. Jhagadia, Dist. Bharuch - 393 001.

અમારે ત્યાં તમામ પ્રકારની
રેડિયન્ટી તેમજ ગીટ્સ
સાઈટો મેકરો

મુ.પો. સરભોણ,
તા. બારડોલી, જી. સુરત.

With Best
Compliments
From

PERFECT HEAT PRODUCTS

Manufacturers :
Industrial Heater for Plastic
& Rubber Industries

Sandhya Shopping Centre,
GIDC Char Rasta,
Opp. Esjay International,
SARIGAM - 396 155.
Dist. Valsad.

N.H. Pathyal Ph. : (02638) 42864
 (Principal & Proprietor) Fax : (02638) 42864

PATIYAL

COMMERCIAL
 INSTITUTE &
 COMPUTER CLASSES
 Training :
 Computer Courses,
 English Typing & Shorthand

Job Work : Computer Data Entry, English
 Typing, Cyclostyle, Electronic Typing,
 Xerox, Fax, Computer Lamination.

Main Office : "SANKALP" Shop 6,
 Beh. Jalaram Khaman House,
 Opp. Police Station, Pared Ground,
 D & N.H., SILVASSA - 396 230.

Prakash Jain
 Anil Jain

Ph. : 58253

Rainbow
 Collection

JEANS, T-SHIRTS,
 SHIRTS, TROUSERS
 & CHILDREN WEAR

F/G-5, Ish-Krupa Shopping Plaza,
 Opp. Ginwala High School,
 Station Road, ANKLESHWAR - 1.

Hanifbhai Choksi

Ph. : 636786

CHOKSI
SILK
MILLS

Udhna Magdalla Road,
 SURAT.

ફોન : 520355

વિજય ડેરી

ડેરી એન્ડ સ્પીટ્સ

વિવિધ શ્રીખંડ, મહા તેમજ માયાની
 અને બંગાળી મિઠાઈઓ જેવી કે
 અંબુર રબડી, રસમલાઈ, રસગુલ્લા,
 ચમચમ, કાચુકરી વગેરે.

પાલનપુર પાટીયા,
 પુનિતનગર શોપિંગ સેન્ટર, સુરત.

Ajay Enterprises

Builder & Developer

6, Krunal Aptt., Opp. Cottage Hospital, SILVASSA, Dadra & Nagar Haveli.

Pranav I. Pathak

Ph. : 026191 41138

PRANAV ELECTRICALS

ALL KINDS OF ELECTRICAL GOODS SUPPLIER

STD-ISO-PCO

Opp. Govt. High School, Zanda Chawk, SILVASSA - 396 230. U.T. of Dadra & Nagar Haveli

શુભેચ્છ સહ....

દિનેશ ઈલેક્ટ્રોનિક્સ

બીલિટા કલર તથા બ્લેક એન્ડ વ્હાઈટ ટી.વી.ના ઓધોગ્રાફિકલ કીલર તેમજ ઈલેક્ટ્રોનિક આર્ટિસ સેન્ટર બેન્ક સર્વિસ ક્ષેત્રમાં.

દાસભાવુ રોડ, જુનુસર, ઠા. ભાડમ.

શુભેચ્છ સહ....

ભાવસારનો

જીપમે રૂમ

આયુર્વેદિક ગુલાબી મલમ

વાઢિયા, કાપા-ચીરા, ખીલ, ખસ-ખુજી તેમજ દાઢવા છેલાવા પર મુલાકારી

ભાવસાર ડેમિકલ પ્રા. સિ. વ્હાસા - ૩૦૪ ૩૫૦.

Jagubhai Bhandari Ph. : (02634) 84441

With Best
Complements
from

SHIVAM
CEMENT PRODUCTS

Manufacturers of
Cement Jali Decorative Blocks.
Fansim Potes Boudry Stones
& Other Allied Products.

Behind Gujarati School, Gandevi Road,
DEVESAR-BILIMORA - 396 380.

હાઈલેન્ડ સુલેશન સર્વિસ

ફોન : ૨૦૪૨૬૯

શાંતિલાલ શ્રી. જોશી

સોલાજા દાગીજા
બજારનાર તથા
ચાંદીના પુસ્તકી
દાગીજા
બજારનાર તથા
વેચનાર.

સત્ કૅવલ

આર્શિવાદિ

જ્વેલર્સ

હનુમાલગલી, માલીવાડ,
વ્હારા - ૩૯૪ ૩૫૦.

ઉમેશ ચૌહાણ

શુભેચ્છા સહ....

મોના
લેડીઝ ડ્રેસ મેકર

* પંજાબી સુટ
* યાવનીસ સુટ
* સાયા સુટ
નાં ડાપડ મળશે.

મોચીવાડ, અંકલેશ્વર.

શિરીયાલાઈ પટેલ

અંકલેશ્વર.

બીન ૧૮૨૭૨૧

**ગણેશ
વાસણ ભંડાર**

છુલ્લ તથા
જથ્થાબંધ વેપારી

૧-૨. ચંદ્રવાનુ કોમ્પ્લેક્સ,
મણદેવી રોડ,
દેવસર-પિલીગોરા.

પ્રકાશર્થક લી. સોની

**શ્રી જ્ય અંબે
જ્વેલર્સ**

સોના-ચાંદીના ટાંગીલા
ખલાવનાર
તથા
ચાંદીના ટાંગીલા
વેચનાર.

મોર્યાવાડ, મહેરાધ્યેક,
અંકલેશ્વર.

હાર્દિક સુભેચ્છ સહ

**હોલ્લ
નવદુર્ગા**

સુન્દર શાકાહારી ભોજન
માટેનું સ્થળ

ને.કા.નં. ૬, ધામચોક.

Billow Bank of Baroda,
Station Road,
ANKLESHWAR - 393 001.

Ph. : (02642) 35563

Patel Paper & Stationery Mart

Book Seller
Stationers
& Computer
Consumables

B-115, Prithvi Trade Centre,
Opp. Rungta School,
BHARUCH - 392 001.
Gujarat.

Ph. : (0) 23817
(R) 58673

TAWAKKAL WELDING WORKS

Manufacturers of :
Grill Collapsible Gate, Balcony Grill,
Dadar Railing, Section Window etc.

D-8, Kewal Shopping Centre,
Nr. Asopalav Guest House,
Old N.H. No. 8, GIDC,
ANKLESHWAR - 393 001.

મહાસરા વિવિધ કાર્યકર સેવા સહકારી મંડળી લી.

ડ્રે ચેરમેન ડ્રે
ઈલાહીમ (બચુસેઠ)
મહંમદ સેઠ

*With Best
Compliments
From*

MAHIK PACK PVT. LTD.

(Manufacturer of Corrugated Boxes)

&

MAHIK MEDICAMENTS

(Manufacturer of
Pharmaceuticals Formulations)

1208, GIDC, Phase IV, VITTHAL
UDYOGNAGAR - 388 121.

Tel. : (02692) 45954/45002
Fax : 47673

પ્રો. સીરાજ હેમ, પટેલ

Ph. - 681522

રોચલ ઓઈલ ડેપો

ADVANCE TAILORS

ઓઈલના ફૂલક
તથા જ્વેલાઈઝ
વેપારી

M-9, Mahan Terrace,
Opp. Bhulka Bhavan,
Adajan Road, SURAT - 9.

રોચલ શોપિંગ સેન્ટર, મહાનટપૂરા રોડ,
અરૂચ.

શે.નં. : ૨૦૧૨૭

શે.નં. : ૨૦૩૭૭ (ઓ.)
૨૦૩૧૯ (ધર)

જે.પી. સોસાયટી શોર્સ

કનૈયાલાલ સોમાભાઈની કંપની

પર્યાટ મીલોના
સુટીંગ સર્વિસ - સાડીઓ
ખરીદવાનું વિશ્વાસપાત્ર
સ્થળ

સોનાના દાગીના
વેચવાનું તથા ખરીદવાનું
વિશ્વાસપાત્ર સ્થલ

(કારખાનાવાલા)

મેઈન બજાર, જંલુસર,
૭, અરૂચ.

સોની બજાર, જંલુસર

Jagdish Lokhandwala

Ph. : 52584

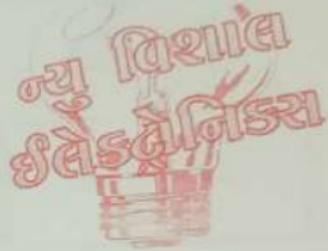
ફો.નં. : ૨૦૪૮૨

Authorised Dealers :

asian
paints
(INDIA) LIMITED

**MATANG
SALES
CORPORATION**

SNOWCEM (I) LTD.

Shop No. 4, Kambeshwar Group,
GIDC, Nr. Roshan Cinema,
ANKLESHWAR - 393 002.

પૂના બસ સ્ટેન્ડ,
બ્યારા - ૩૯૪ ૧૫૦.

Ph. : (O) 56266
(R) 52771

ફો.નં. : ૪૨૫૨૨ (ઓ.)
૪૨૨૯૮ (રેટર)

**Jagdish
Stores**

Tailoring Materials
Whole Sale & Retail

- ✦ ટ્રેન્ડી સાડીઓ
- ✦ બનારસી સેલા
- ✦ મેચીંગ બ્લાકિંગ પીસ
- ✦ પેન્ટ પીસ
- ✦ હાર્ટ પીસ

**આવકાર
સાડી સેન્ટર**

97, Shopping Centre,
Doodhia Talao,
NAVSARI, (Gujarat)

શ્રેષ્ઠ ગાઢવી માર્ગ, સેન્ટ્રલ બેન્ક પાસે,
નવસારી.

દાર્દિચ મુલેચક્ર સભા

ચૌલેખ બી. રાજકીયા
ટીનેજા એસ. રાજકીયા

સાગર
પાન કોર્નર

રામજીવભૂમિ સ્કૂલ પાછળ,
વરાણા રોડ,
સુરત - ૬.

Local No. : 68768
P.C.O. No. : 68675

Shane Rehmat
S.T.D. P.C.O.
Near Bus Stop,
At & Po. TANKARIA
Dist. Bharuch.

માદુરિયાદિત્ર

સ્ક્રીન પ્રિન્ટર, ડિઝાઇનર

- ✦ વીઝીયોન કાર્ડ
- ✦ બિલબુર્ડ
- ✦ લેટરહેડ
- ✦ સ્ટેકર
- ✦ કંબોત્રી

વિભેદે સ્ક્રીન પ્રિન્ટિંગમાં
બનાવનાર

Ph. : (02629) 31758

With Best
Compliments
from

**SEVAK
PRINTERS**

Pro. Ramesh Rathod

Opp. Police Station,
KOSAMBA (R.S.) - 394 120.
Dist. Surat.

આસોપાલવ ડિપાર્ટમેન્ટલ સ્ટોર્સ

☐ શ્વેતભરી	☐ શોઝબરી
☐ પ્રોપિઝિશનલ	☐ શોરનેટિકલ
☐ ફૂલપેર્સ	☐ ગ્લાસ વેર્સ
☐ પ્લાસ્ટીક વેર્સ	☐ મેટ્રીસીસ
☐ ફેન્ડવુર્સ	☐ સ્પોર્ટ્સ ગુડ્સ
☐ કાચમેન્ટલ	☐ પ્રેઝન્ટેશન આર્ટીફલ

વિશેરે ગુણવત્તામા વિતરણ

કોમ - ૩૯૪ ૧૧૦.
ઠ. સુરત.

શુદ્ધિ કુલેષ્ટ મળે

દિવ્ય મેડીકલ સ્ટોર્સ

દરેક પ્રકારની ટેશી તથા
વિભાગથી ઉવાચીના વિડેલા

કાકામા શોપીંગ સેન્ટર સામે,
હાંસોટ.

G-10
**Readymade
Garments**
Children's Wear,
Ladies Wear,
Man's Wear

Zanda Choke,
KOSAMBA (R.S.)
Ph. : 31463

શ્રીજી જોવે સુકીઓ

સુપર માર્કેટ, ભરૂચ.
ફોન : ૩૧૩૧૫

**નવદુર્ગા
ઢેલીકોમ**

S.T.D. P.C.O.
I.S.D.

ને.હા.નં. ૮.
ધામરોડ.

Mahendra C. Rauli

Ph. : 655880

Shree Gayatri Fabrication & Eng. Works

All Types of Door Fram,
Grill Work, Section Window,
Collapsible Gate etc.
& All Types of Eng. Works.

Near Mangal Deep Appt.,
Susen Road, Mani Nagar,
Tarsali, VADODARA - 390 009

આસ્તી

ગાઉન સ્પેશિયાલીસ્ટ

- વિવિધ ડિઝાઇનમાં સાડીઓ
મળશે
- ચણિયા, બ્લાઉઝ, ટુવાલ
મેળવવા માટેનું વિશ્વાસપાત્ર
સ્થળ

કામડા ખડકી પાસે,
સોની ચડલા, ખંભુસર.

Ph. : 86609

TAJ TRANSPORT

SUPPLIER OF SAND,
KAPCHI, BRICKS &
FULL LOAD DAILY SERVICE
FOR
MAHARASHTRA, M.P., A.P. Etc.

Contact :-
Mahesh J. J.
S.P. BHARUCHI
Dist. : Bharuch.

**S.M.
DUDHIWALA**
D.C.E.

Engineers &
Contractors

Dealer of L & T Cement

At & Post : HINCLOT,
Dist. Bharuch.

Ph. : (02642) 86638
86687

પ્રો. અલી ખાદમ મુતરિયા

ફોન : ૩૩૪૨૧

રોયલ
પોલ્ટ્રીફાર્મ

અમારે ટર્ચા દૂટક તથા
જીથાખંદ મરઘાં મળશે.

બંનલા સ્ટેન્ડ પાસે,
મુ.પો. ટંકારીયા,
તા. જી. ભરૂચ.

કે.એસ. બી. મેસુરિયા
(M. Com, B. Ed.)

કે.એસ. બી. મેસુરિયા
(Mec. Eng.)

**સરસ્વતી
દ્યુશન
ટ્રસ્ટ**

વુહાર હમિયું,
મુ.પો. સરભોલા,
તા. બારડોલી,
જી. મુરત - ૩૯૪ ૩૫૦.

Mangesh Mistry

Will Best
Complements
From

**KWALITY
FABRICATORS**

Mfg of :

- * T.F.O. Twister
- * Hollow Twister Machine
- * Bobbin Winder & Textile Machinery

Factory : C-1/19, GIDC Estate,
ANTALIA - 396 325, Bilimora,
Dist. Valsad, Gujarat (India)
Phone : (02634) 55620, 53422
Fax : 91 - 02634 - 53085 (India)

Ph. (S) 84895
(R) 86308

Direct Mail
Centre-Head

Ph. (02634) 83940

With Best
Compliments
from

**Balsard
brothers**

GENTS TAILOR

Homazard Baug, Somnath Road,
BILIMORA.

APTECH

COMPUTER EDUCATION

Hari Baug, Gohar Baug,
BILIMORA - 396 321.

Ph. No. (02629) (O) 39081
31977

સાદુરસિંહ સહોર
અણતસિંહ સહોર

ફોન : (૦૨૬૨૫૭)
૩૫૨૫૭

HOTEL SAMRAT

N.H. No. 8, Sava Petia,
Tal. Mangrol, Dist. Surat

**અવધૂત
ઓટોસેલ્સ**

TVS SUZUKI
ના દરેક મોડેલ ખરીદવા
માટેનું એકમાત્ર સ્થાન

સ્વામી નારાયણ મંદિરની બાજુમાં,
મુ.પો. કીમ (પૂર્વ),
તા. બોલપાક, ડિ. સુરત.

Tel. Fax (02637) 43511
(O) 02637-43511-57505
(R) 55784

Shree Sai Baba Travels

PASSPORT, VISA, AIR TICKET

16, Ground Floor, Ashoka Tower,
NAVSARI - 396 445.

સાઈ ઝેરોક્ષ એન્ડ બુક સ્ટોર્સ

રંગ પ્રિન્ટિંગ ઓપીંગ એજન્ટ,
બસ ડેપોની સામે,
પલસાડ - ૩૯૬ ૦૦૧.

Dipak G. Gagnani
Vijay G. Gagnani

॥ Jay Mahadev ॥

SHIV MOTORS

Exclusive Dealer of M.R.F. Tyres

Opp. I.T.I., Chikhli Road,
ANTALIA - 396 325, Bilimora. (Gujarat)
Ph. (02634) 83597 (O), 83877 (R)

જલારામ ચા કેન્દ્ર

ચા, ચા મસાલો, ગરમ મસાલો
તેમજ
સૂકા મેવાલાં વિક્રેતા

રોશન, શાક માર્કેટ,
ધિલીમોરા.

Satguru

Ph. : 85597

हार्दिक शुलेच्छ सह

SHANKAR ELECTRONICS

- CROWN
- GODREJ
- MAHARAJA
- ONIDA
- PHILIPS

- BPL
- VIDEOCON
- NATRAJ
- ALLWYN
- NAVDEEP

Station Road,
BILIMORA - 396 321.

ग्राम पंचायत, संजली.

ता. मन्डोखा, ज. नवप.

के ठरावीक मजदूरीची के के प्रारंभिक के
दिलीपशिर्करेवाक मईतुट अडमट दरसोट

हार्दिक शुलेच्छ सह

- वसावे आलुभाई
- वलकी विलासभाई

रायगड

हार्दिक शुलेच्छ सह

उमर झरु यामड

विजय अहिरसीम

उड, आरामबाद, मीठुली पोस्ट,
म.प. ३९६३०१.

Rajubhai Abheshinh Desai

Near Bardoli Sugar Factory,
BARDOLI.

हार्दिक शुलेच्छ सह

- वधासिया विनोड आर.
- राणोलीयो पिबल ही.

पराज रोक, राणोलीयो मीठुली पापुण,
म.प. ३९६३०१.

हार्दिक शुलेच्छ सह

पटेलने स्यामभाई आयुजुवाई

मु.पो. मनवांसु (पटेलवासीपुं),
वावा - नरोली, २२. लीताड,
ता. उमरनाम, ज. वलसाड.
पीन क्रोड - ३९६ २३५.

Gesul

1204, Panch Ratha, Opera House, MUMBAI - 400 004
Off. Tel - 3631487/3631488
Fax - 91-22-3680544

M

C. MAHENDRA EXPORTS

Diamond Importers, Exporters & Manufacturers

26, Kadampali Society, Nanpura, SURAT

Tel - 475444 (B-Lines) Tel - 476111 (Direct)
Fax - 478547 Res - 222333/555

*with best
compliments
from*

Ph - (0) 623788, 638620
(R) 631808

KASTURI SAREES

DAMESH TEXTILES

Textile Market, SURAT

Grsd

Ph. : 59612

J. K. CONSTRUCTION CO.

ENGINEERS &
CONSTRUCTIONS

31, Shiv Apartment,
Nr. O.N.G.C. Office Building,
ANKLESHWAR - 393 001.

Jyoti Printery, Chaula Bazar, Ankleshwar. Ph. 55549